

Aplikacija Primorski mobile
sedaj na razpolago tudi za telefone
z operacijskim sistemom Android

Snami jo
iz Googlove
spletne trgovine!

KONCERT
DALMATINSKE GLASBE
KLAPA
KUMPANJI

Info:
www.jota.si
info@jota.si

Štanjel - 8. 6. '13 ob 21h

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

9 771124 666007

Primorski dnevnik

št. 130 (20.758) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na klicost. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Gornji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: http://www.primorski.eu/

e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 5. JUNIJA 2013

Eternit in Ilva, nekaj se le premika

DUŠAN UDOVIČ

V zadnjih dveh dneh smo priče dveh pomembnim dogodkom, po katerih je možno sklepati, da se v odnosu do okolja in s tem povezanim zdravjem ljudi v državi vendarle nekaj premika. Najprej stroga obsodba turinskega prizivnega sodišča, ki je švicarskemu milijarderju naprtilo osemnajst let zapora in odredilo izplačanje odškodnin zaradi brezvestnega ravnanja z azbestom. Nič ne bo moglo priklicati k življenju stotin delavcev tovarne Eternit in prebivalcev kraja Casale Monferrato, žrtev azbestoze, vendar je stroga obsodba odločno opozorilo, da posledic vpliva škodljivih snovi na zdravje ljudi ne gre podcenjevati. Še posebno ne v imenu profita, kot se, žal, vse pre pogosto dogaja.

Prav tako je pomembna poteza vlade, da za tarantski jeklarski gigant Ilva imenuje komisarsko upravo. S tem država nase prevzema odgovornost, da bodo končno spoštovani okoljevarstveni predpisi, na katere se je lastništvo jeklarne doslej dobesedno poživžgalo in s tem povzročilo celotnemu okolju pokrajine Taranto škodo po lastniški dimenziji.

Dogodki so znani, saj smo o njih večkrat pisali. Ilva je desetletja ustvarjala lastnikom velike profite ne da bi po predpisih prenavljala tehnologijo. Oblasti so medtem na raznih ravneh zapirale eno ali obe očesi, namesto pravil je gospodarila korupcija. Vsakokrat, ko je kdo zaradi neznesnega onesnaževanja dvignil glas, da bi opozoril na problem, je bil na dnevnem redu izgovor, da obrata ni mogoče zavreti, ker daje kruh preko dajet tisoč zaposlenim in njihovim družinam. Lastniki obrata so leta uspeli izmazati s kolkovanimi papirji, dokler ni zadevo vzelo v roke sodišče in lansko leto odredilo zablembo tovarne.

Nastal je paradoksalen položaj. Delavci so kljub okoljski katastrofi, ki jo je povzročala Ilva, branili svoja delovna mesta, a sodstvo ni moglo spregledati dejstva, da lastniki tovarne nikoli niso začeli z obljubljenim sanacijskim načrtom. Medtem je koncern zaradi blokade zašel na mejo propada. Če bi se bitka še nekaj časa nadaljevala na sodiščih, bi bilo Ilve konec, tega pa si opešano italijansko gospodarstvo v tem trenutku ne bi moglo dovoliti.

RIM - Odločitev ministra za razvoj Flavia Zanonata

Jeklarna ILVA pod komisarsko upravo

Vodenje kot komisar prevzema Enrico Bondi

RIM - Vodenje italijanske jeklarne ILVA v Tarantu, ki je v velikih težavah zaradi obtožb o onesnaževanju okolja in davčnih utajah, bo prevzel s strani italijanske vlade imenovani upravitelj Enrico Bondi, je včeraj povedal italijanski minister za industrijo Flavio Zanonato. Vlada želi s tem preprečiti zaprtje največje evropske jeklarne. Zaprtje tovarne v Tarantu bi lahko ogrozilo celoten koncern s desetstisočimi zaposlenimi in bi lahko italijansko gospodarstvo, ki se sooča z recesijo, stalo osem milijard evrov na leto, je po poročanju nemške tiskovne agencije dpa dejal minister.

Vladni načrt so pripravljali od prejšnjega meseca, ko je sodišče lastnikom ILVA, družini Riva, zaseglo za 9,3 milijarde evrov premoženja.

Na 17. strani

SREČANJE NA SKGZ Križa zahteva več poguma in spoštovanja

TRST - Gospodarska kriza narekuje slovenski politiki in civilni družbi več strpnosti v medsebojnih odnosih in obenem več poguma. To je skupna misel, ki je prišla do izraza na ponedeljkovem srečanju med SKGZ in deželnima svetnikoma Igorjem Gabrovcem in Stefanom Ukmarjem. Srečanje je bilo dovolj konkretno, na katerem so izpostavili svetle še več pa temnih plati manjšinskega trenutka.

Na 3. strani

PRIMORSKI DNEVNIK

Za rešetkami

V okviru projekta *Piccolo universo* so zaporniki spoznali Slovence v Italiji

TRST - Zadnji majski ponedeljek je Primorski dnevnik prestopil prag koronejskega zapora. Na povabilo kolegice škofijskega tednika Vita nuova smo sodelovali pri projektu *Piccolo universo*, ki zapornikom predstavlja medijski svet in sporočanje. Tečajnikom smo predstavili Slovence v Italiji in njihove medije: Primorski dnevnik so že poznali, saj ga redno prejemajo v zapor, a ga le redki berejo, ker ne obvladajo slovenščine.

Na 5. strani

GORICA - Prvič se opijejo pri dvanajstem letu

Načrtno popivanje se širi na Goriškem

12

RIM - Naš pogovor »Pomagaj si sam!«

Poslanka DS Tamara Blažina

RIM - Poslanka Tamara Blažina v daljšem intervjuju za naš dnevnik pripoveduje o svojem rimskem delovnem tednu in tržaških vikendih, o zakonskih osnutkih, ki jih je predstavila odkar je bila 5. marca izvoljena v poslansko zbornico, o sodelavcih, ki ji pomagata, ter o poslanskih prihodkih in stroških. Seveda ni šlo brez analize dogajanja znotraj Demokratske stranke in napovedovanja njene usode.

Na 10. in 11. strani

Kako ravnati ob srečanju z medvedom

Na 2. strani

Na Tržaškem manj kaznivih dejanj

Na 4. strani

Tržičan osumljen skrunitve trupla

Na 12. strani

V Gorici bo čezmejno srečanje o neofašizmu

Na 14. strani

UGODNI LETI
PRED VAŠIM
PRAGOM

Preverite lete iz Ljubljane na: www.adria.si

Aerodrom Ljubljana

ADRIA

A STAR ALLIANCE MEMBER

LJUBLJANE - Poročilo Banke Slovenije o finančni stabilnosti

Lansko leto slovenske banke zaključile z izgubo v višini 771 milijonov evrov

LJUBLJANA - Banke v Sloveniji so leto 2012 že tretjič končale z izgubo, rezultat pa bo zelo verjetno negativen tudi letos. Struktura kakovosti kapitala se sicer izboljšuje, a kar nekaj bank ne dosega najbolj strogega kriterija kapitalske ustreznosti, ki ga radi upoštevajo tuji investitorji. Zato smo manj zanimivi za tuje investicije, pravijo v Banki Slovenije.

K lanskim izgubi bank v višini 771 milijonov evrov pred davki so prispevali za 32 odstotkov višji stroški slabitev in rezervacij ter za 13 odstotkov nižji neto obrestni prihodki, ugotavlja Banka Slovenije v včeraj objavljenem poročilu o finančni stabilnosti.

Med glavnimi značilnostmi bančnega sektorja v lanskem letu je vodja oddelka finančne stabilnosti v Banki Slovenije Tomaž Košak izpostavil krčenje bilančne vsote bank, kar se kaže v zmanjševanju obsega kreditiranja, še posebej podjetij. Obseg kreditiranja podjetij se zmanjšuje tudi v začetku leta 2013, prav tako gospodinjstev, minimalno rast je opaziti le pri stanovanjskih posojilih, je dejal. Ob tem v Banki Slovenije ocenjujejo, da bi morebitno zniževanje cen nepremičnin pomenilo za banke dodatne stroške slabitev. Večjih padcev cen nepremičnin Košak sicer ne pričakuje.

Po njegovih besedah neugodna gibanja vplivajo na vedenje prebivalcev, a disciplina odplačevanja stanovanjskih posojil ostaja razmeroma visoka. Delež zadolženosti gospodinjstev do bank ne presega 3,8 odstotka. So se pa lani znižali njihovi depoziti v bankah, nekaj zaradi nižje dohodkovne moči, nekaj zaradi ukrepov pri odmeri socialnih transferjev, malenkostno zaradi ciprskega primera.

Obrestne mere v slovenskih bankah so za 2,2 odstotne točke višje kot v območju evra. Kot ugotavlja centralna banka, so posojilne obrestne mere za podjetja najnižje pri bankah v večinski tuji lasti, najvišje pa pri majhnih domačih bankah. Ceno financiranja podjetij dvigujejo poslabševanje kakovosti kreditnega portfelja in visoki stroški financiranja bank.

Žal se sposobnost odplačevanja posojil podjetij ni izboljšala, temveč se je celo nekoliko poslabšala. Delež zamud nad 90 dni pri odplačevanju posojil znaša že 14,6 odstotkov. Največ dolžnikov je v gradbeništvu, v zadnjem letu pa se povečuje tudi delež zamud podjetij v trgovini in gostinstvu. Struktura kakovosti portfelja se ne poslabšuje enakomerno po bančnem sistemu, je dodal Košak. Delež slabih terjatev je še posebej visok pri skupini velikih bank, medtem ko je pri bankah v tuji lasti precej nižji.

Guverner Marko Kranjec je glede projekta pomoči podjetjem, ki bi se jih splačalo rešiti, dejal, da so svoj seznam in ugotovitve predali bankam. "To je sedaj stvar bank. Mi smo odigrali le posredniško vlogo, da so se predvsem državne banke osvestile," je povzel in napovedal, da bodo spremljali, kaj bodo naredile. "Smo optimisti, ne izključujem pa negativnih presenečenj," je dodal. Sicer pa se v Banki Slovenije tega, da bo, kot se je EU zavezala Slovenija, stresne teste in preglede portfeljev pri nekaterih večjih bankah opravljal še zunanj, neodvisni svetovalec po Kranjevih besedah veseli. (STA)

V začetku leta 59 naselij v Sloveniji brez prebivalcev

LJUBLJANA - Po podatkih Statističnega urada RS je 1. januarja letos 2.058.821 prebivalcev Slovenije živel v 5973 naseljih, brez prebivalcev pa je bilo 59 slovenskih naselij. V 23 naseljih so lani živeli sami moški, v 12 naseljih pa same ženske. Število prebivalcev se je lani najbolj povečalo v Ljubljani, in sicer za več kot 2000, najbolj zmanjšalo pa v Hrastniku (za 178). Število prebivalcev se je lani zmanjšalo v 2520 naseljih, povečalo pa v 2629 naseljih po Sloveniji.

Največje med 23 naselij, kjer so lani živeli sami moški, je bilo naselje Gorenje Kališče v občini Velike Lašče, ki je imelo pet prebivalcev. Od 12 naselij, v katerih so lani živeli same ženske, sta dve v občini Kostel: Srobotnik ob Kolpi in Stružnica. Štiri naselja, ki 1. januarja lani niso imela prebivalcev, so jih 1. januarja letos imela. Dve naselji sta v letu 2012 ostali brez prebivalcev. To sta Brežec pri Podgorju v občini Koper in Dolenji Potok v občini Kostel. Skupno pa je bilo 1. januarja letos brez prebivalcev 59 naselij. Po številu prebivalcev je povprečno naselje v Sloveniji 1. januarja letos imelo 341 prebivalcev. Povprečno najmanjša po številu prebivalcev so bila naselja v občini Kostel, ki so imela povprečno po 12 prebivalcev. Le dve naselji v občini Kostel sta imeli več kot 50 prebivalcev. V občini Ljubljana je imelo po manj kot 500 prebivalcev 32 naselij od skupno 38.

BOVEC - Turizem se potaplja

Vložen predlog za stečaj ATC Kanin

BOVEC - Direktor družbe ATC Kanin Aleš Uršič je v ponedeljek na okrožno sodišče v Novi Gorici vložil predlog za stečaj. Uršič je za STA povedal, da je ravnal v skladu z zakonodajo, ki mu v primeru insolventnosti nalaga vložitev predloga za stečaj. »Lastnike družbe sem pozval k dokapitalizaciji, vendar so mi v odgovor povedali, da zanje nimajo denarja. Zato mi ni preostalo drugega, kot da vložim predlog za stečaj,« je še dejal Uršič.

Po Uršičevih ocenah bi morali lastniki za nadaljnje delovanje ATC Kanin zagotoviti 2,6 milijona evrov, s čimer pa se ni strinjal bovški župan Siniša Germovšek. Slednji si je prizadeval predvsem za sklic skupščine delničarjev, na kateri bi govorili tako o dokapitalizaciji kot ostalih možnostih rešitve in ponovnega obratovanja smučišča. Smučišče na Kaninu so želeli reševati tudi v zadrugi turističnih delavcev, za katero je bovški župan povedal, da imajo več dobrih zamisli o reševanju nastalih težav.

LJUBLJANA - Med 14. septembrom in 24. novembrom

Grafični bienale se vrača k raziskovanju grafičnih procesov

LJUBLJANA - Letošnji, jubilejni 30. ljubljanski mednarodni grafični bienale, bo stopil korak nazaj in se vrnil k raziskovanju narave grafičnih procesov, je na včerajšnji predstavitvi bienala, ki bo potekal med 14. septembrom in 24. novembrom, dejala direktorica Mednarodnega grafičnega likovnega centra (MGLC) Nevenka Šivavec.

Jubilejni bienale bo poleg osrednje razstave z naslovom Prekinitev (Interruption) ponudil še vrsto spremljevalnih razstav in projektov, med drugim razstavo Grafični bienale - z vami od leta 1955, ki ponuja vpogled v zgodovino prireditve, ter projekt Lenarjenje, disciplina in kazen, ki bo v sodelovanju z Bienalom gibljivih podob Contour Mechelen, Mednarodnim bienalom sodobne umetnosti Göteborgu in Bienalom sodobne umetnosti Liverpool obravnaval teme, kot so disciplina in užitek, uspeh in polom, krivda in kazen.

Kustosinja osrednje razstave je Deborah Cullen. Razstava Prekinitev, ki bo na ogled v MGLC, na Jankopčevem sprehajališču in v Moderni galeriji, bo pred-

stavila nekatere vidike razvoja področja grafike v sodobnem času. Osredotočena bo na projekte, ki imajo svež in sodoben pristop do tradicionalnih metod, razvijajo uveljavljene postopke z novimi načini uporabe ali uporabljajo nove tehnologije tiska.

V MGLC bodo začasno domovanje našli projekti, ki se z novimi pristopi usmerjajo v tradicionalne medije, v Moderni galeriji pa bodo predstavljeni avtorji, ki se osredotočajo na nove medije.

Razstava Grafični bienale - z vami od leta 1955, ki jo v Galeriji Cankarjevega doma pripravlja kustosinja Petja Grafenauer, bo osredotočena na soodvisnost grafičnega bienala z uradno kulturno politiko in učinku političnega gibanja neuvrženih na področju kulture in umetnosti v nekdanji Jugoslaviji.

Kot veleva tradicija, bodo v sklopu bienala postavili tudi razstavi nagradencev prejšnje prireditve Regine Jose Galindo, ki je pred dvema letoma prejela glavno nagrado, in Miklosa Erdelyja, ki je prejel nagrado za življenjsko delo.

Prodaja Diners Cluba Slovenije vse bolj verjetna

LJUBLJANA - V Diners Clubu Slovenije dokončno rešitev in ponovno uporabo njihovih kartic po optimističnem scenariju pričakujejo v nekaj tednih. Menijo, da je prodaja ena od najbolj verjetnih alternativ za rešitev nastalega položaja, pri čemer navajajo, da je potencialnih kupcev več in da so vsi iz vrst tujih bank. Kot so povedali, se zaključujejo postopki skrbnega pregleda poslovanja, katerega rezultati bodo osnova za nadaljnje dogovore in odločitve lastnika ter upnikov glede nadaljnega poslovanja družbe. »Novi lastnik se zaveda, da Diners Club ne bo mogel delovati na slovenskem trgu, če ne bo poplačal vseh prodajnih mest v celoti,« so dodali. Kot najverjetnejšo novo lastnico Dinersa so Finance pred časom navedle avstrijsko Erste Bank, ki ji je lastnik Diners Cluba Slovenije Tomaž Lovše pred leti prodal hrvaški Diners Club Adriatic.

SLOVENIJA - Opozorilo Zavoda za gozdove zaradi povečane možnosti, da naletimo na kosmatinca

Obnašanje ob srečanju z medvedom

LJUBLJANA - Zavod za gozdove opozarja, da so v Sloveniji vsako leto med drugo polovico aprila in koncem junija, lahko pa tudi kasneje, priča neprijetnim srečanjem ljudi in rjavega medveda. Zato javnost in posebej prebivalce na območjih, kjer živi medved, opozarja, naj prilagodijo svoje obnašanje.

Medvedi so letos zaradi dolge zime svoj zimski dremež zaključili nekoliko kasneje kot druga leta. Iz brlogov so s svojimi lasmi poleženimi mladiči prišle tudi medvedke, njihovi potomci iz prejšnje generacije, sedaj stari dobri dve leti, pa so se osamosvojili in intenzivno iščejo svoj »domači okoliš«. Njihova aktivnost se je v zadnjem obdobju - drugi polovici maja - občutno povečala, kaže pa se v povečanju števila škodnih dogodkov, pravijo na zavodu in dodajajo, da medvede pogostejše opazijo pri iskanju lahko dostopne hrane v bližini človeških naselbin, več je tudi občasnih neprijetnih srečanj na dvoriščih kmetijskih gospodarstev, hiš ali vikendov.

Zavod zato poziva vse in še posebej lokalno prebivalstvo na območjih, kjer si delijo življenjski prostor z medvedom, da se v primeru dela in aktivnosti v naravi predhodno seznanijo z življenjskimi navadami rjavega medveda ter prilagodijo svoje obnašanje možnemu srečanju z medvedom. Informacije o rjavem medvedu, o načinih njegovega obnašanja ter o pri-

mernih reakcijah ob srečanju človeka in medveda so dostopne na spletnih straneh www.medvedi.si in www.zgs.gov.si/slo/delovna-podrocja/gozdne-zivali-in-lovstvo/zgibanke-plakati/index.html.

Zavod med priporočili navaja, da je treba imeti ob sprehodih po gozdu pse vedno na povodcu, za spomladansko obdobje pa priporoča razmislek o nujnosti sprehajanja s psom v gozdovih na območjih, kjer je stalno pripraven tudi medved. Priporoča tudi, da smo med hojo po gozdu, še posebej če je območje slabo pregledno, glasnejši in s tem medvedu že na daleč sporočimo, da prihajamo. Kadar medveda opazimo od daleč, se mirno umaknimo v smeri prihoda; če medved prihaja v našo smer in nas še ni zaznal, ga z mirnim glasom opozorimo nase in praviloma se bo umaknil, pravijo na zavodu.

Če pride do bližnjega srečanja z medvedom (tudi z medvedko z mladiči), se predvsem potrudimo, da ostanemo čim bolj mirni in ne delajmo hitrih gibov ali krikov, ki bi medveda prestrašili; obstanimo in se nato počasi zadenjsko umaknimo. Če se medved že zapodi proti nam, mirno obstanimo na mestu; skoraj vedno se bo medved ustavil, še preden pride do nas (gre za lažni napad, pri čemer ne pride do fizičnega stika), pravi zavod. Za zaščito v primeru napada medveda je učinkovito tudi obrambno razpršilo proti medvedom.

Nikoli ne tecimo pred medvedom, saj s tem povečamo možnost napada, opozarja zavod. Izjema je, kadar se lahko umaknemo na varno v nekaj korakih. Ne zadržujmo se v bližini trupel poginulih divjih ali domačih živali ali neprevidno in nezakonito odvrženi klavniških odpadkov, prav tako je pomembno, da v okolici bivališča nimamo dostopnih virov hrane za medvede, saj ti navajajo medveda do človeka in so eden ključnih vzrokov težav z medvedom.

Ne približujmo se medvedjim mladičem, tudi če so videti zapuščeni. Če pa jih opazimo, se čim prej umaknimo, pravijo na zavodu. Med oktobrom in majem tudi ne hodimo v bližino medvedjih brlogov in nikoli vanje, nikoli tudi namerno ne ponujamo medvedom hrane, dodajajo. Na zavodu še pravijo, da agresivno človekovo reagiranje ob srečanju z medvedom, kot je obmetavanje s kamenjem in drugimi predmeti, v nekaterih primerih medveda lahko sicer res odžene, vendar se navadno medved v takih situacijah počuti še bolj ogroženega, kar možnost napada močno poveča.

Medved, ki se postavi na zadnje noge, ne izkazuje agresivnosti, ampak želi dobiti le boljši pregled nad okolico. Velikokrat pomaga, če spregovorimo z mirnim glasom; tako bo hitreje spoznal, da ima opraviti s človekom in se nam bo umaknil, dodajajo na zavodu.

MANJŠINA - Igor Gabrovec in Stefano Ukmar gosta SKGZ

Kriza narekuje več poguma in medsebojnega spoštovanja

»Naklonjenost nove deželne vlade si je treba pridobiti s konkretnimi predlogi«

TRST - Gospodarska kriza narekuje slovenski politiki in civilni družbi več strpnosti v medsebojnih odnosih in obenem več poguma. To je združevalna misel, ki je prišla do izraza na srečanju med Slovensko-kulturno gospodarsko zvezo in deželnima svetnikoma Igorjem Gabrovcem ter Stefanom Ukmarjem. Ni šlo za kakšno spoznavno ali kurtuazno soočenje in tudi ne za zgolj izmenjavo mnenj, temveč za še kar konkreten sestanek, ki je izpostavil sončne in predvsem senčne plati današnjega manjšinskega trenutka.

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je pozdravil zmago leve sredine na deželnih volitvah, ki ustvarja med Slovenci velika, glede na krizno situacijo pa najbrž prevelika pričakovanja. Naklonjenost nove vlade FJK si moramo Slovenci pridobiti s konkretnimi predlogi in ne s splošnim seznamom pritožb, na odbor predsednice Debole Serracchiani se moramo obračati enotno ter ne vsak zase, kot se je redno dogajalo v preteklosti. Za to je potrebno novo strpnost vzdušje med SKGZ, Svetom slovenskih organizacij in strankami, za to pa so nujno potrebne tudi pogumne izbire.

Pavšič je prepričan, da je stalno medsebojno »draženje in nagajanje« med komponentami eden od razlogov, zaradi katerega tudi med Slovenci pada zaupanje v politiko in politike. Po Gabrovčevem mnenju bomo naredili korak naprej že s tem, da ne bomo poniževali ali žalili sogovornikov, medtem ko je Ukmar kot prednostno nalogo izpostavil drugačne kriterije za delitev javnih prispevkov, saj sedanjí zastareli sistem financiranja po njegovem ne nagrajuje kakovosti. Ključnega pomena je pri tem manjšinsko predstavništvo. Vsi soglašajo, da mora biti to predstavništvo »čim bolj demokratično in agilno«, kakšno naj v resnici bo, pa je druga zgodba. Pri tem je treba graditi in ne rušiti, meni predsednik SKGZ, Ukmar pa noče »jalovih akademskih« debat o tem, temveč ga bolj zanima, s čim se bo ukvarjalo to telo, in če bo reševalo konkretne probleme. Potrebno se mu vsekakor zdi, da je v tem predstavništvu zastopana tudi komunistična levica (o tem naj se dogovorijo SEL, SKP in SIK), čeprav nima več slovenskega predstavnika v deželnem svetu.

V novem deželnem parlamentu sedita dva Slovenca, tudi mnogi Slovenci pa niso šli na volišča. Pri tem ne moremo pavšalno govoriti o krčenju slovenskega volilnega telesa, ampak o manjšem številu Slovencev, ki podpirajo manjšini naklonjene stranke in slovenske kandidate. Očitno se moramo zamisliti tudi nad »ustreznostjo slovenske volilne ponudbe«, pri čemer si Gabrovec nada, da bo jasnejše ločitev med strankami in civilno družbo, ki jo posebljata SSO in SKGZ. Splošne krizne razmere ožijo krog »odjemalcev« slovenske kulture ter jezika (padec prodaje slovenskih knjig, manj abonementov gledališča ter naročnikov slovenskih medijev), že ti podatki narekujejo nujnost nove klime med Slovenci, ki smo obsojeni na propad, če se bomo še bolj ločevali, je prepričan Ace Mermolja.

Pavšič upa, da bomo v manjšini sposobni oblikovati kolikor toliko enotno stališče o prihodnosti naše šole, zato računa na en sam zakonski predlog o teh vprašanjih. V slovenskih šolah je vse več učencev in dijakov, kar je nedvomno zelo spodbudno, šolska populacija pa raste na škodo slovenskega jezika. Zato mora biti skrb za slovenščino skupna za krovni organizaciji ter za slovensko politiko.

5.T.

Gosta srečanja na SKGZ sta bila deželna svetnika Igor Gabrovec in Stefano Ukmar

KROMA

NABORJET - Uspelo prvo Mednarodno tekmovanje Tomaža Holmarja

Nastopi mladih pianistov in harmonikarjev najboljša propaganda za širitev glasbene kulture

NABORJET - Kanalska dolina je konec minulega tedna gostila izredno pester in kakovosten kulturni dogodek. Od četrta do nedelje je v Naborjetu potekala prva izvedba Mednarodnega tekmovanja Tomaža Holmarja za pianiste in harmonikarje. Namen tekmovanja je širjenje in spodbujanje glasbene kulture med mladimi. Dogodka, v organizaciji društva Tomaža Holmarja, Glasbene matice in Slovenskega kulturnega središča Planika se je udeležilo preko sto tekmovalcev različnih starosti iz Slovenije, Italije, Avstrije, Hrvaške in Srbije.

Kulturni program se je v četrtek začel z otvoritvijo fotografske razstave glasbenih instrumentih goriškega rojaka Borisa Prinčiča ter zaključnim nastopom gojencev podružnice Glasbene matice v Kanalski dolini.

V petek in soboto so prostore Beneške palače v Naborjetu zasedli pianisti, ki so tekmovali v raznih kategorijah kot solisti in v komornih zasedbah. Mednarodna komisija, katero so sestavljali, Bojan Glavina, Barbara Auzinger, Paola Chiabudini, Fabrizia Persoglia in Andrej Feinig je ocenila izvedbe 59 solistov in 8 komornih zasedb. Na večernem koncertu so se v nabito polni dvorani predstavili najboljši tekmovalci posameznih kategorij. Umetniški vodja tekmovanja, prof. Manuel Figheli in ravnatelj Glasbene Matice prof. Bogdan Kralj sta podelila nagrade sledečim tekmovalcem: kat. A junior Lara Šlibar (Slovenija), kat. A2 Nicola Pontara (Italija), kat. A3 Max Zuliani (Italija), kat. A4 Nejc Kamplet (Slovenija), kat. B1 duo Pogačar - Zagode, kat. B2 duo Kolenc - Stergulc.

V nedeljo so na vrsto prišli harmonikarji. Vrstile so se kategorije solistov, komornih zasedb in harmonikarskih orkestrrov. Mednarodno komisijo so sestavljali Roman Pechmann, Aleksander Ipavec, Fulvijo Jurinčič, Borut Zagoranski in Dejan Vidovič.

Podeljene so bile naslednje nagrade: kat. C junior Aljaž Maurič (Slovenija), kat. C1 Stefan Djordjević (Srbija), kat. C2 Timotej Rešetič (Slovenija), kat. C3 Nicola Dalla Valle (Italija), kat. C5

Poslušalci v dvorani so z zadovoljstvom prisluhnili izvajanju mladih glasbenikov

Manca Dornik (Slovenija), kat. E1 Orkester GŠ Domžale (Slovenija).

Žan Šlibar, ki je tekmoval kot pianist in harmonikar in v obeh kategorijah dosegel izjemne rezultate, je prejel nagrado kot najperspektivnejši talent. Stefan Djordjević je prejel nagrado »Tomaž Holmar« kot najboljši solist celotnega tekmovanja.

Zaključno misel je v imenu vseh organizatorjev podal Rudi Bartaloth, ki se je zahvalil umetniškemu vodji tekmovanja Manuelu Figheliju za uspeh same prireditve, upravi Beneške palače in Gorske skupnosti, ki sta omogočili uporabo prostorov prelepe palače sredi Naborjeta, sodelavcem in podpornikom, ki so na kateri koli način prispevali k izvedbi pobude. Zahvalil se je tudi vsem udeležencem, staršem in profesorjem z mislijo, da je prav Kanalska dolina - na tromeji - idealni kraj za izvedbo take mednarodne prireditve in povabil vse naj ponovijo prireditve tudi naslednje leto.

Krstna izvedba Mednarodnega tekmovanja »Tomaž Holmar« je bila torej zelo uspešna in zato velika spodbudna za nadaljnje delo.

VIDEM - Jutri in v petek Mednarodni posvet ob dvajseti obletnici Evropske listine o deželnih in manjšinskih jezikih

VIDEM - Videmska univerza (pravna fakulteta in katedra Jean Monnet) je v sodelovanju in s podporo deželne direkcije za kulturo, šport, mednarodne in evropske odnose pripravila mednarodni posvet ob 20. obletnici Evropske listine o deželnih in manjšinskih jezikih. Posvet se bo začel jutri dopoldne ob 9.30 v Palači Antonini, potekal pa bo še v petek (deželni palači z začetkom ob 9.30), na njem pa bo govor o zaščiti jezikovnih manjšin v Furlaniji Julijski krajini, Italiji, v Evropi in v mediteranskem prostoru.

Jutri bo najprej govor o evropski listini, predavali pa bodo Marco Stolfó, Claudio Cressati in Guglielmo Cevolín z videmske univerze, Simone Penasa z univerze v Trentu in Giovanni Poggeschi z univerze v Salentu. V drugem delu bo govor o zaščiti manjšin v državah, ki so listino ratificirale, kot na primer Slovenija, Španija, Avstrija in Slovenija, in v državah, ki je niso, Italija in Francija. O zaščiti manjšin v Italiji bosta govorila Bojan Brezigar kot predstavnik Confemili in Carlo Puppo iz Odbora 482, med predavatelji pa bo tudi predstavnik Inštituta za narodnostna vprašanja iz Ljubljane Danijel Grafenauer. Petkovo dopoldne bo namenjeno nekaterim vidikom jezikovnih manjšin, kot tudi tako imenovanim »zgodovinskim« manjšinam v FJK, in sicer slovenski, nemški in furlanski. Med razpravljavci bo tudi Zaira Vidau iz Slovenskega raziskovalnega inštituta. V petek bo govor tudi mestu, ki ga imajo manjšinski jeziki v izobraževalnih sistemih.

VIDEM Našli avto izginule ženske iz Codroipa

VIDEM - Karabinjerji videmskega preiskovalnega oddelka so v Dantejevi ulici v Vidmu našli opel merivo, ki je last 22. maja izginule 53-letne Ivane Besutti iz Codroipa. Do avta so prišli po analizi glob, ki so jih v zadnjem času izrekli mestni redarji. Opel meriva je bil parkiran na parkirišču z omejenim časom parkiranja. Ker so redarji ugotovili, da je čas za parkiranje potekel, so za vetrobransko steklo zataknil obvestilo o prometnem prekršku. Na podlagi podatkov na parkirnem listku so ugotovili, da je nekdo avto parkiriral 22. maja dopoldne, ko je Besuttijeva tudi izginila.

Avto so karabinjerji pregledali in ugotovili, da je bil normalno zaklenjen, v notranjosti vozila pa niso našli torbic, prenosnega telefona ali kakega drugega predmeta, ki bi jim lahko pomagal, da bi ugotovili, kje je Besuttijeva. Toda zaradi bližine železniške postaje preiskovalci ne izključujejo možnosti, da je ženska odpotovala z vlakom. Od takrat je za njo izginila vsaka sled, ni se pa javila niti na poziv karabinjerjev, naj se oglasi vsaj sorodnikom, če je seveda odpotovala na lastno željo.

KARABINJERJI - Zadovoljiva slika stanja na Tržaškem ob 199-letnici ustanovitve

V primerjavi z lanskim letom našteali manj kaznivih dejanj

Na področju zagotavljanja javnega reda in varnosti je slika na Tržaškem zadovoljiva, saj se je število kaznivih dejanj v prvih petih mesecih letošnjega leta zmanjšalo za deset odstotkov v primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu, kar potrjuje ustreznost operativnih strategij in ukrepov za nadzor teritorija, ki jih izvajajo karabinjerji na ozemlju tržaške pokrajine. Tako piše v sporočilu za javnost pokrajinskega poveljstva karabinjerjev ob 199-letnici ustanovitve tega vojaškega rodu, ki jo bodo obeležili na današnji slovesnosti v Vidmu ob prisotnosti deželnega poveljnika generala Luciana Zubanija.

Obračun za tržaško pokrajino, ki ga je podal poveljnik polkovnik Andrea Guglielmi, je torej kot že rečeno zadovoljiv. Po podatkih pokrajinskega poveljstva so na Tržaškem med 1. januarjem in 31. majem letos našteali 3808 kaznivih dejanj, kar znaša deset odstotkov manj kot v enakem obdobju lani, ko jih je bilo 4235. Med 1. junijem 2012 in 31. majem 2013 pa so tržaški karabinjerji obravnavali 5172 kaznivih dejanj, od katerih so jih razkrili 1473, pri čemer so aretirali 141 oseb, 1574 pa so jih ovadili na prostosti. Med kaznivimi dejanji prednjačijo kraje, ki jih je bilo v omenjenem obdobju največ, se pravi 2365, poleg tega so karabinjerji obravnavali še 23 ropov, 392 goljufij in 676 primerov povzročitve poškodb. Na področju trgovanja z mamilami so obravnavali 29 kaznivih dejanj, medtem ko so na teren poslali 13.472 izvidnic, v 761 primerih pa so morali zagotoviti javni red, kar je odraz družbenih napetosti, ki jim botruje predvsem zaposlitvena kriza na področju jeklarstva, piše v tiskovnem sporočilu. Operativni center poveljstva je na telefonsko številko 112 prejel kar 130.000 prošelj za pomoč.

Čeprav pojav ni več tako pogost, pa so karabinjerji še naprej zelo dejavni na področju preprečevanja nezakonitega priseljevanja. Tako so opravili 4163 kontrol v obmejnem pasu, od katerih 252 v sodelovanju tudi z enotami iz Veneta, ter pregledali 36.952 oseb in

14.058 vozil: pri tem so aretirali 66 oseb in jih na prostosti ovadili 426, dalje so iz države izgnali 39 tujcev z neurejenim statusom, opravili 202 preiskav in izvedli 179 zasgov. V okviru preprečevanja kaznivih dejanj so izrekli tudi ustno opozorilo dvajsetim starim znanjem sil javnega reda.

Karabinjerji so bili precej dejavni tudi na področju zagotavljanja varnosti na delu: pri tem so opravili 262 pregledov v podjetjih in na gradbiščih, kjer so odkrili več kršitev zakonodaje in izdali 86 denarnih kazni, katerih skupna vsota znaša 121.349 evrov, osemnajst oseb pa so ovadili na prostosti. Prav tako so sodelovali pri iskanju šestnajstih izginulih oseb, ki so jih naposled našli.

Med najpomembnejšimi operacijami karabinjerjev v minulem obdobju velja omeniti operacijo Reiss, v okviru katere so razbili tolpo trgovcev z mamilami, dalje operacijo Assegno per l'estero, kjer so ovadili 22 tujih državljanov, ki so neupravičeno prejemale italijansko socialno podporo, medtem ko so v operaciji Alex & c. razbili roparsko tolpo. V okviru operacije 24 ore so pri bivšem mejnem prehodu pri Lipici prišli na sled trgovcem z mamilami, v operaciji Ortofrutta pa odkrili nekatere uslužbenke Občine Trst, ki so izostajali iz službe, obenem pa ponarejevali računovodsko dokumentacijo in izdajali lažne fakture. Tržaški karabinjerji bodo na današnji slovesnosti prejeli tudi priznanje za preprečitev dveh samomorov.

Na kavi s knjigo danes z upravnim svetom SSG

Danes ob 10. uri bodo na srečanju Na kavi s knjigo v prostorih Tržaške knjižarne sodelovali člani upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča. Občinstvu bodo na razpolago za pogovor in ocene o minuli gledališki sezoni, o vprašanih tržaškega teatra in načrtovanju prihodnje sezone.

Bulizem, nova socialna hiba

V tržaškem uradu Zadržne banke iz Štarancana in Vileša (Ul. Roma 20, 1. nadstropje) bo danes ob 18. uri v okviru kulturnih popoldnevov, ki jih prireja zgodovinski oddelček združenja Fidapa srečanje posvečeno nasilju med mladostniki oz. t.i. bulizmu. O novi socialni hibi, ki se širi med mladimi, bosta po pozdravu arhitektke Marianne Accerboni spregovorili nekdanja namestnica kvestorja Gabriella Giurovich, Sociologinja in bioenergetska analistka Cristiana Scopetta. Slednja bo analizirala številne aspekte fenomena, ki je vse bolj prisoten tudi v naši družbi.

Svetovni dan okolja

Generalna skupščina Združenih narodov je leta 1972 5. junij razglasila za svetovni dan okolja, ki ga bomo letos obeležili tudi v Trstu. Na pobudo Občine in Pokrajine Trst ter Zdravstvenega podjetja v sodelovanju s številnimi ustanovami in mestnimi združenji bo danes zaživelo več dogodkov, kjer bodo otroci, njihovi vzgojitelji in starši spodbujali zaščito okolja. V poročni dvorani tržaškega županstva bodo ob 10. uri nagradili zmagovalce pokrajinskega natečaja Julius Kugy, v sklopu katerega so mladi ustvarjali na temo recikliranja odpadkov. Od 15. do 18. ure pa bo na Velikem trgu delavnica kreativnega recikliranja, ki se je lahko udeležijo kdorkoli, modni defile z ekološkimi oblačili in krajše jadrnanje po zalivi »Aula blu« v sodelovanju z miramskim morskim rezervatom.

Mladi po Evropi

V uradih Europe Direct (za županstvom) bo danes ob 10. uri srečanje o mobilnosti mladih v Evropi. Organizatorji bodo postregli s koristnimi informacijami o dejanskem premikanju in pletenju povezav na različnih področjih.

Koncert violinista Simonetta

Po devetih letih odsotnosti, se na oder gledališča Rossetti drevi ob 20.30 vrača glasbenik in violinist Alessandro Simonetto. Občinstvu bo ponudil sklop romskih, klezmer in balkanskih melodij, pri čemer se mu bosta pridružila harmonikarja Roberto Daris in Stefano Bembi. Drugi del koncerta pa bo osredotočen na argentinskem tangu, ki ga bodo obogatili tudi drugi glasbeniki in plesalci skupine Hotel Rif.

Indonezijski veleposlanik pri prefektinji in na občini

Indonezijski veleposlanik August Pa-rengkuan se je včeraj s svojo diplomatsko ekipo mudil v Trstu. V vladni palači ga je sprejela prefektinja Francesca Adelaide Garufi. V pogovoru sta se zau-stavila pri trgovinskih poslih s kavo, ki že desetletja povezujejo Trst z Indonezijo. Sogovornika sta potrdila željo po nadgradnji trgovskih odnosov med državama, kjer odigrava Trst vse bolj pomembno vlogo pri uvozu blaga v srednjo Evropo. O trgovini s kavo je bil govor tudi na srečanju s podžupanjo Fabiano Martini na županstvu, kjer je gost še iznesel interes Indonezije, da bi se njeni mladi izpopolnjevali v tržaških znanstvenih ustanovah.

LITERARNI MARATON - V soboto

Solidarnostni protest za Tržaško knjižarno

Literarni maraton, ki bo v soboto potekal v Tržaški knjižarni, začnjenja dobivati jasnejšo podobo. Sodelovanje in aktivno podporo edini slovenski knjižarni v mestnem središču je že zagotovilo petnajst avtorjev in drugih ustvarjalcev, povečini Slovencev, med njimi pa je tudi nekaj Italijanov. Tudi sobotni maraton, ki želi biti solidarnostno-protestni dogodek, se torej ne bo izneveril poslanstvu Tržaške knjižarne, saj se bosta na njem pretakala slovenski in itali-

janski jezik.

Literarni maraton se bo pričel ob 18. uri, prireajo pa ga Društvo slovenskih izobražencev, Slovenski klub in založbi Mladika ter ZTT. Nanj so vabljeni vsi, ki jim ni vseeno, kakšna usoda čaka Tržaško knjižarno, kateri kot znano grozi zaprtje. Pesniki, pisatelji in drugi ustvarjalci, ki bi radi pri njem aktivno sodelovali, pa se lahko prijavijo v knjižarniških prostorih v Ulici san Francesco 20 ali na elektronskem naslovu trst@knjigarna.it.

OBČINA TRST - V soboto zvečer

Spet bela noč

Ulični koncerti, odprti muzeji in trgovine, pijača in sardoni

Nakupovanje, druženje in uživanje ob dobri glasbi in drugih zabavnih dogodkih ter kulinarčni trenutki so sestavine, ki bodo letošnjo prireditev Notte Bianca v Trstu naredile živahnejšo in zanimivejšo. Dogodek bo na sporedu v soboto, 8. junija, prireditev pa pripravljajo Združenje trgovcev na drobno, pokrajinska zveza Confcommercio in občinska uprava.

Več o dogodku, katerega osnovni cilj je poživitev mesta za občane in turiste, je na včerajšnji novinarski konferenci povedal župan Roberto Cosolini, ki je spomnil, da je organizacija te prireditve v sozvočju z njihovimi prizadevanji, da bi v teh kriznih časih pomagali tudi trgovskemu sektorju. Tržaške trgovine bodo namreč tega dne odprte do polnoči, za zabavo pa bodo poskrbeli tudi koncerti in plesni nastopi.

Osrednje prizorišče bo na Trgu Ponteroso, kjer se bo začelo dogajati ob 18. uri. Tam bodo poleg koncerta, ki se bo začel ob 20. uri, ponujali tudi slastne »sardone in savor«, ki jih bo mogoče naročiti po simbolični ceni (ena porcija 3 evre). Za pijačo bo skrbela bližnja stojnica. Glasbeni program na tem trgu se bo začel ob 20. uri, zabavno pa bo tudi na Trgu Goldoni in v Ul. Murati, kjer bosta potekala dva koncerta (začetek ob 20.45 in 21.30). Na Borz-nem trgu pa se bo v večernih urah s folklornimi plesi predstavljala tržaška

srbsko-pravoslavna skupnost.

Glavni protagonist večera pa bo nedvomno nakupovanje, ki je v teh kriznih časih postavljeno na stranski tir. Trgovci bodo kupce v trgovine vabili do polnoči, za prijetnejši »shopping« pa bodo organizatorji poskrbeli tudi s tem, da bodo za promet zaprte nekatere ulice, ki bodo torej namenjene izključno pešcem. Po 20. uri bodo za promet zaprli ulice Mazzini, Roma, Genova, Imbriani, XXX. Ottobre, della Zonta, San Lazzaro, Torrebiana in Korzo Italija. Na včerajšnji predstavitvi dogodka Notte Bianca smo izvedeli tudi, da bo tega dne med 19. in eno uro ponoči jeklene konjice po nižini cen mogoče pustiti v garažnih hišah Silos, Foro Ulpiano in Bolnišnica Maggiore (1 evro na uro).

Za popoln uspeh prireditve pa bodo v soboto zvečer vabili tudi na ogled zbirke v nekaterih mestnih muzejih. Gledališki muzej Schmidl, Muzej Revoltella in Muzej vzhodne umetnosti bodo tega dne odprti do 23. ure, vstop v te kulturne hrame pa bo brezplačen. Za tiste, ki imajo stalno bivališče v Trstu, bosta tega dne do poznih večernih ur brezplačno odprta tudi Akvarij in Pomorski muzej.

Spored prireditve Notte Bianca je torej raznolik in bogat, njen uspeh pa bo bržkone odvisen tudi od vremena, ki kroji že dobršen del pomladi. (sč)

KORONEJSKI ZAPOR - V sklopu škofijskega projekta »Piccolo universo«

Primorski dnevnik v zaporu

Zanimiv in poučen pogovor z udeleženci novinarske delavnice - Nimajo računalnika - Marsikdo ima slovenske korenine

Zapori so svet zase, ki ostaja večini nepoznan. Vanje ljudje, ki niso zagrešili kaznivih dejanj, težko vstopijo. Čeprav je tržaški zapor tako rekoč sredi mesta, le redki vedo, kaj se dogaja za njegovimi zidovi. Direktor ali sindikalni zastopniki paznikov občasno opozorijo javnost na kak trenuten problem (na primer na prezasedenost in pomanjkanje prostora), zaporniki so v prejšnjih letih nekajkrat glasno udarjali ob rešetke z žlicami in lonci in skušali okolico opozoriti nase. Kaj več pa je o zaporniškem življenju težko izvedeti.

Tudi obiski novinarjev so v zaporu zelo redki, zato sva bili resnično veseli, da nama je Corinna Opara s škofijskega tednika Vita nuova ponudila sodelovanje pri projektu Piccolo universo (Malo veselje). Projekt, ki nastaja v sodelovanju s koronejskim zaporom in Karitasom, so začeli izvajati leta 2007 in sloni na tedenskih srečanjih, med katerimi zaporniki spoznavaajo medijski svet in sporočanje, svoje članke pa občasno objavljajo na straneh škofijskega tednika. Občasno se tečajniki (njihovo število se stalno spreminja, saj nekatere medtem preselijo, drugi dočakajo prostost ...) srečajo tudi z raznimi novinarji in fotografi.

Zadnji majski ponedeljek sva s prijazno Corinno tudi sami prestopili prag zapora: vratarju je bilo treba najprej pustiti osebni dokument, v omaricah pa

vse osebne stvari. S sabo sva lahko vzeli le zvezek in pisalo ter seveda časopis (medve sva ob Primorskem dnevniku med zapornike nesli tudi tednik Novi glas). Pred nami so se ena za drugo začela odpirati razna vrata: na vrhu in dnu vsakega stopnišča, na začetku in koncu vsakega hodnika stojijo običajna ali rešetkasta železna vrata, ki so jih po našem prehodu skrbno zaklenili. Tudi svobodnega človeka, ki ve, da bo čez dve uri ponovno stopal po Ulici Coroneo, spreleti občutek utesenosti.

Na enem teh hodnikov so tudi knjižnica in nekatere učilnice. V eno izmed teh smo vstopile tudi me, kmalu za nami pa sedem moških različnih narodnosti in starosti. Predstavili sva se in jih povabili, naj tudi sami povedo kaj o sebi. Zvedeli sva, do so vsi, razen mladega in očitno izobraženega Albanca, Italijani, med njimi tudi nekateri Tržačani. O vzrokih, zakaj so se znašli za zapahi, niso spregovorili, povedali pa so nama, kaj so bili, preden so se znašli v zaporu: delavci, bančnik in finančnik v Milanu, albanski študent prava, bolonjski biokemik (»Živel sem nekaj metrov stran od vašega uredništva in sem vas včasih videl piti kavo v bližnji mlekarni«). Kdorkoli se lahko nekega dne znajde v težavah ...

Tečajnikom sva na kratko predstavili Slovenec v Italiji in njihove medije: Primorski dnevnik so že poznali, saj ga redno prejemajo v zapor, a ga le redki berejo, ker ne obvladajo slovenščine. Iz prijetnega pogovora, ki se je razvil, pa je postalo kaj kmalu jasno, da bi ga marsikdo lahko vzel v roke in tako »osvežil« slovenščino, ki je za marsikoga bila jezik staršev, nonotov, sosedov ... Presenečeno so ugotavljali, da ima tudi veliko tržaških narečnih izrazov slovenske korenine.

Nekateri sogovorniki so bili posebno radovedni in zgovorni. Zanimalo jih je, kaj vemo o slovenskih zaporih, za katere so slišali, da so neprimerno bolj udobni od tržaškega, ki je v očeh nekaterih celo najgrši zapor v Italiji. Pritožili so se, da imajo na razpolago premalo dejavnosti (ob novinarskem krožku še filmsko in tesarsko delavnico, tečaj državlanske vzgoje in malo drugega), da vsak dan preživijo v celici od 20 do 22 ur. »Če se odločiš, da se boš tuširal, pa ti ta čas odštejejo od tistih dveh ur, ki jih lahko preživiš na zraku ...zato se umivamo enkrat tedensko,« so se pošalili. Cene živil in drugih potrebščin, ki jih prodajajo v zaporniški trgovini, so po njihovem mnenju previsoke, slabo pa naj bi bilo poskrbljeno tudi za zdravstveno oskrbo: če potrebujejo zdravni-

ško pomoč, jo morajo poiskati zunaj zapora, vsak pregled pa postane kompliciran in zamuden.

Petindevetdeset minut, ki smo jih imeli na razpolago, je hitro minilo. Na vratih se je prikazal paznik in naznanil, da se morajo zaporniki vrniti v svoje celice. Ti pa so obljubili, da bodo v prihodnje napisali kak članek tudi za bralce Primorskega dnevnika. S pisalom na papirnati list, kajti tržaški zaporniki ne razpolagajo z enim samim, še tako starim računalnikom ...

Poljanka Dolhar
in **Sara Sternad**

DIJAŠKI DOM - Zaključna prireditev

Pravljичne pustolovščine

Iskali so diamante v rudniku, streljali na strupena jabolka, pripravili mizo za palčke in oblačili Sneguljčico

Vriskanje in smeh sta zaradi deževnega vremena odmevala iz za zidov Dijaškega doma

KROMA

V petek, 31. maja, so v tržaškem Dijaškem domu Srečka Kosovela pripravili zaključno prireditev in tako na najlepši način zaokrožili nadvse uspešno šolsko leto.

Kot je postala že prava navada, so se osnovnošolci in dijaki višje ter nižje srednje šole preizkusili v raznovrstnih igrah na temo pravljичnega sveta. Deževno vreme žal ni dovolilo, da bi igre potekale na zunanjem dvorišču, vseeno pa ni pokvarilo radoživega vzdušja, saj sta vriskanje in otroški smeh odmevala iz za zidov Dijaškega doma.

Po dobri poldruhi uri iskanja diamantov v rudniku, pripravljanja mizice sedmih palčkov, streljanja na strupena jabolka, oblačenja Sneguljčice, kvizov in podobnih skupinskih iger, so se otroci in njihovi starši ter sorodniki zbrali v večnamenski dvorani. Vzgojitelji so si lagas zamislili nekoliko drugačno nagajevanje: uprizarili so namreč pravljico Sneguljčice in izkoristili priložnost, da so med samim nastopanjem predstavili tudi vse to, kar so se med letom otroci naučili v plesni delavnici in telovadnem krožku. Sledilo je še predvajanje krajšega posnetka, kjer je bilo v fotografijah strnjenih nekaj trenutkov iz vsakdanjega bivanja v dijaškem domu.

Praznovanje se je zaključilo z veselo družabnostjo. S prireditvijo so se vsi skupaj poslovili od šolskega leta in si voščili prijetne počitnice. Delovanje Dijaškega doma pa se nadaljuje, saj se že z 10. junijem začena poletno središče.

ZGONIK - Dar

Gromova tapiserija

Živobarvna tapiserija velikih dimenzij, ki nosi naslov Ameriški domorodci, bo odslej krasila dvorano zgoniškega občinskega sveta. Bogdan Grom jo je včeraj podaril županu Mirku Sardoču in se tako poklonil svoji rojstni zemlji - Krasu, kjer se kot pravi počuti kot doma. Kljub temu, da že desetletja živi in ustvarja v Združenih državah Amerike. Dar se vključuje v širši projekt, v sklopu katerega je skoraj 95-letni ustvarjalec kot znano podaril tudi 25 svojih del Pokrajini Trst.

Prisrčne slovesnosti so se udeležili tudi Gromovi sorodniki in člani zgoniške občinske uprave.

Župan Sardoč se zahvaljuje slikarju Gromu za živobarvno tapiserijo

FINANČNA STRAŽA - Odkritje

Lažna komercialistka in davčna utajevalka

Vodila je račune tako za posameznike kot tudi za podjetja, ne da bi bila komercialistka, poleg tega že dvanajst let ni prijavljala dohodnine, zaradi česar je davkarijo ogoljufala za kakih tristo tisoč evrov. Tržaški finančni stražniki so odkrili in prijavili sodstvu žensko s stalnim bivališčem v Trstu (imena in priimka niso posredovali), ki je nedovoljeno opravljala poklic komercialistke, saj ni bila vpisana v pristojno zbornico.

Finančna straža je ženski prišla na sled na podlagi preverjanja njenega davčnega položaja, saj je pri tem ugotovila, da lažna komercialistka od leta 2001 ni prijavljala dohodnine, tako da se je v zadnjih petih letih izognila plačilu davkariji preko tristo tisoč evrov, od katerih 260 tisoč za plačilo davka na prihodek, 50 tisoč pa za plačilo davka na dodano vrednost.

To pa še ni vse: ženska je, kot že rečeno, dejansko opravljala dejavnost, ki jo v teh primerih opravljajo izkušeni računovodje oz. univerzitetni diplomirani ekonomisti, sama pa je razpolagala le z višješolsko diplomo knjigovodje in ni bila vpisana v zbornico komercialistov. Zaradi tega se bo morala pred sodstvom zagovarjati pred obtožbo nedovoljene opravljane poklica. Če bo spoznana za krivo, tvega zaporno kazen do šestih mesecev.

Nezakoniti priseljenci

Polijska izvidnica tržaške kvesture je v nedeljo zjutraj v Ul. Valerio v bližini glavnega sedeža univerze zalotila tri vozila z madžarsko registracijo, ki so bila tam ustavljena in v katerih se je nahajalo devet maroških državljanov brez veljavnih dokumentov. V avtomobilih, ki so jih vozili dva madžarska državljana - 42-letni G.F. in 43-letni K.P. - in en romunski državljan, 42-letni I.D., so policisti našli tudi satelitske navigatorje, radiooddajnik, mobilne telefone in račune za nakup v nekaterih trgovinah v Sloveniji. Soferje so aretirali pod obtožbo spodbujanja nezakonitega priseljevanja, avtomobile in opremo zasegli, Maročane pa izgnali iz države.

Karabinjerji na delu

Karabinjerji nabrežinskega poveljstva so na prostosti ovadili 21-letnega romunskega državljana S.E.M. Mladenčič namreč ni spoštoval odredbe, ki jo je marca izdal tržaški prefekt in na podlagi katere bi bil moral zapustiti italijansko ozemlje. Karabinjerji bazovske postaje pa so v ponedeljek zaradi vožnje pod očitnim vplivom alkohola ovadili na prostosti 51-letnega Tržačana G.E., ki so mu tudi odvzeli vozniško dovoljenje. Poleg tega so karabinjerji nabrežinskega poveljstva ovadili na prostosti 52-letnega Tržačana V.A., ki je s svojim avtom zavozil s ceste, pri čemer so ugotovili, da je vozil pod vplivom tako drog kot alkohola.

Nesreča v Ul. Giulia

V Ul. Giulia je včeraj popoldne okoli 16.40 v bližini poveljstva finančne straže prišlo do prometne nesreče, kateri je po prvih ugotovitvah botrovala izsiljena prednost voznika avtomobila znamke ford focus, ki se je želel vključiti na glavno ulico ravno v trenutku, ko je od Sv. Ivana prihajal mlad mopedist, ki je vozil proti mestnemu središču. V trku je mladenič vrgel na nasprotni vozni pas in je utrpel udarec v obraz, zato so ga prepeljali na urgenco v katinarsko bolnišnico.

VZPI IZ BREGA - Pridružili so se še izletniki z Opčin, iz Dola in Sežane

Spominski izlet na Rab

Obiskali fašistično koncentracijsko taborišče Kampor in si ogledali zanimivosti mesta Rab

Sekcije VZPI-ANPI iz Boljunca, Doline, Mačkolj in Prebenega so 19. maja priredile v sodelovanju z Zvezo borcev iz Sežane enodnevni izlet na otok Rab z ogledom spominskega parka KAMPOR. Že ob treh zjutraj je avtobus odpeljal izpred Gledališča Prešeren proti Opčinam, kjer je čakala skupina izletnikov z Opčin in iz Dola pri Doberdobu. Izleta se je udeležilo tudi več tovarišev iz sežanskega območja, med katerimi predsednik ZB za vrednote NOB Bojan Pahor, ki mu gre priznaje za uspeh izleta. Izletnike je vso pot spremljal s frajtonerco Miro iz Sežane.

Prva postojanka je bila v Senju, kjer pravijo, da se rodi burja. Od tam se odpira pogled na morje in slikovito otočje, kjer je tudi otok Rab. Po polurni vožnji s trajektom smo pristali na Rabu. V mestu Rab nas je pričakal član Zveze borcev Hrvaške prof. Ivo Barič, ki nam je orisal, kar se je krutega dogajalo na otoku med vojno.

Koncentracijsko taborišče Rab je postavila italijanska fašistična oblast julija 1942 v bližini kraja Kampor, razpuščen pa je bilo septembra 1943 ob kapitulaciji Italije. Zgrajeno je bilo v nižinskem predelu otoka, zaradi česar je večkrat prišlo do poplav. V območju z improviziranimi šotori je bilo do 10.000 interniran-

cev, večinoma Slovencev, pa tudi Hrvatov in Judov. Od lakote in težkih življenjskih razmer, zlasti pozimi in poleti, je v njem umrlo okoli 1200 ljudi, od tega več kot 100 otrok mlajših od 10 let. Nadaljnjih 800 jih je umrlo po kasnejši premestitvi v druga taborišča Italije, npr. Gonars in Padovo. Preživeli interniranci so že pred kapitulacijo Italije in razpustitvijo taborišča ustanovili v ilegali septembra 1943 Rabsko brigado s petimi bataljoni, ki je razorožila italijansko posadko in se je zoperstavila nemški okupaciji. Leta 1953 je bil na območju taborišča zgrajen spominski park, ki ga je načrtoval Edvard Ravnikar.

Po položitvi cvetja pred obelisk v spominskem parku in njegovem ogledu, smo se odpeljali v mesto Rab, kjer smo si s prof. Ivom Baričem ogledali spomenike padlim borcem otoka v drugi svetovni vojni, braniteljem Domovinske vojne in spomenik miru, ki ga predstavlja zasajena oljka. Z vodičko Kristino smo si ogledali še stari predel mesta ter se nato po krajšem počitku in kosilu ob zvokih Mirotove frajtonarce počasi odpravili proti domu. Med potjo smo si privoščili še kratek postanek v vasi Pasjak kjer je postavljen spomenik osvoboditvi 6. maja 1945.

Germano Švara

BOLJUNEC - V društvenem baru n' G'rice

Razstava fotografij iz časa ob razmejitvi

Boljunec leta 1945

ZBIRKA
SLOVENSKEGA
ETNOGRAFSKEGA
MUZEJA

V društvenem baru n' G'rice v Boljuncu, ki ga upravljajo člani SKD France Prešeren, bodo jutri ob 20.30 odprli novo fotografsko razstavo, tokrat posvečeno domači vasi. Članice Skupine 35-55 so na spletnih straneh Slovenskega etnografskega muzeja iz Ljubljane odkrile zanimivi zbirki fotografij naših obmejnih krajev iz sredine prejšnjega stoletja, med katerimi je tudi Boljunec. Muzej se zaprosili za dovoljenje, da se fotografije Boljunca lahko tiskajo in razstavi. Posnetki nekdanje podobe vasi so zelo lepi in prav gotovo zanimivi tudi za vaško skupnost.

Zbirka Tiskovni urad obsega 356 fotografij, kupljenih v letih 1946–1948 od foto oddelka Tiskovnega urada predsedstva Narodne vlade Slovenije. Fotografije so nastale na Tržaškem in Goriškem jeseni 1945, ko meje še niso bile jasno določene in se je o meji med Italijo in Jugoslavijo odločalo na mirovnih pogajanjih v Parizu leta 1946.

Študijski odsek pri pokrajinskem ONOO (okrajni narodnoosvobodilni odbor) za Slovensko Primorje in Trst iz Trsta je v sodelovanju z Oddelkom za

mejna vprašanja v Ljubljani in Ministrstvom za zunanje zadeve v Beogradu pripravljaj najrazličnejša dokazila zgodovinskega, etnografskega in kulturnega značaja, s katerimi so želeli dokazati, da v teh krajih živi v večini slovensko prebivalstvo, ki mora priti v okvir jugoslovanske države. Ustanovljena je bila posebna skupina, ki so jo sestavljali zgodovinar Ludvik Zorzut, referent za arhive in kulturno dediščino pri Študijskem odseku pri ONOO v Gorici, akademski slikar Lojze Spacal in fotograf Tiskovnega urada Marjan Pfeifer, ki je po vaseh izbirala in fotografirala zanimive motive in jih posredovala za pripravo kulturnega memoranduma zavezniški komisiji in za pravico etnografsko-zgodovinske razstave v Trstu.

Zbirka Teren 23: Mačkolje 1967 pa šteje 183 fotografij, ki jih je posnelo pet članov terenske ekipe, ko so leta 1967 raziskovali način življenja v vaseh Mačkolje, Boljunec in Dolina.

Razstava, ki je nastala v sklopu praznovanja 110-letnice društva, bo na ogled v baru do konca avgusta.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 5. junija 2013

VALERIJA

Sonce vzide ob 5.17 in zatone ob 20.50
- Dolžina dneva 15.33 - Luna vzide ob 3.20 in zatone ob 17.53

Jutri, ČETRTEK, 6. junija 2013

NORBERT

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18 stopinj C, zračni tlak 1013,1 mb ustaljen, vlaga 57-odstotna, veter 7 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 19,6 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 3.,
do sobote, 8. junija 2013

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Settefontane 39 - 040 390898, Trg Osoppo 1 - 040 410515, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Trg Osoppo 1, Ul. Cavana 11, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Cavana 11 - 040 302303.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Dragi

Martin!

Na šesti stopnici lahko zreš
na vse stvari z modrostjo vedenja,
s ponižnostjo izkušnje,
z zadoščenjem zaradi dosežkov
in zanosom za stare ter nove cilje.
Naj k vsemu temu pripomorejo
tudi trenutki
prijateljskega dialoga.
Čestitamo!

Ivo, Maja, Peter, Silvia, Zorko

Čestitke

Vse najboljše draga LARA, danes je tvoj 4. rojstni dan! Želiva ti, da bi zrastle v zdravo in prijetno dekle. Z veliko ljubeznijo ti pošiljamo koš poljubčkov, nona Marina in dedek.

Z Ježinovimi se veselimo rojstva male ROZE. Mamici Jani in očku Aleksandru iskreno čestitamo, novorojenki pa želimo vse lepo v življenju. Družina Spetič.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Una notte da leoni 3«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »No - I giorni dell'arcobaleno«.

ARISTON DEI FABBRI - 18.45, 21.00 »Vertigo«.

CINECITY - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Una notte da leoni 3«; 16.00, 18.05, 20.10 »Epic«; 16.15, 19.00, 21.45 »La grande bellezza«; 16.15, 21.45 »Il grande Gatsby«; 16.10, 16.50, 19.25, 20.00, 21.00 »Fast & Furious 6«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Solo Dio perdona«; 18.45, 22.15 »Urla nel silenzio - Il caso Pescia«; 19.00, 20.35 »Carlo!«.

FELLINI - 17.00, 20.40 »Benvenuti a Saint-Tropez«; 18.50, 22.15 »Viaggio sola«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.50, 21.15 »Il grande Gatsby«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 19.00, 21.30 »La grande bellezza«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.00, 19.20, 20.40, 22.00 »Slow Food Story«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.30 »Arbitraža«; 18.15 »Balkanska bojovnica«; 15.50 »Hipnotizer«; 18.20, 20.10, 21.00 »Hitri in drzni 6«; 16.40 »Klic v sili«; 16.00, 17.00, 18.10, 19.10, 20.20, 21.20 »Prekrokana noč 3«; 16.05 »Skrivnostni varuhi gozda«; 18.40 »Vaje v objemu«; 21.15 »Veliki Gatsby 3D«; 20.45 »Zlobni mrtveci«; 18.35 »Zvezdne steze: V temo 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 20.15, 22.15 »Effetti collaterali«; Dvorana 2: 16.45, 18.30 »Epic - Il mondo segreto«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Solo Dio perdona«; Dvorana 4: 16.30, 20.00, 22.10 »Fast & Furious 6«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Tutti pazzi per Rose«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.10, 22.10 »Una notte da leoni 3«; Dvorana 2: 17.20, 19.50, 22.15 »Fast & Furious 6«; Dvorana 3: 17.30 »Epic«; 19.40, 22.10 »Il grande Gatsby«; Dvorana 4: 17.20, 20.15, 22.00 »Tutti pazzi per Rose«; Dvorana 5: 17.15, 19.45, 22.15 »Tosca«.

Izleti

OBČINA DOLINA - Odbornišstvo za Socialno službo organizira od 8. do 15. septembra letovanje v Rimini za občane s stalnim bivališčem v občini Dolina, ki so dopolnili 60. leto. Vpisovanje bo v Anagrafskem uradu od torka, 18., do petka, 28. junija. Urnik: torek-petek od 8.30 do 12.15; ob sredah tudi od 14.30 do 16.45. MLADINSKI TREBENSKI KROŽEK organizira enodnevni avtobusni izlet v Gardaland v soboto, 29. junija. Povrtek v poznih večernih urah, saj se na ta dan podaljša odprtje. Prijave do 15. junija preko facebook profila, e-maila mtk.trebece@gmail.com ali pa pokličite

tel. št. 348-3288130 (17.00-19.00). Po-

hitite s prijavo, ker so mesta omejena. KRU.T vabi na avtobusni izlet v Pariz, od 20. do 25. julija, z vodenim ogledom znamenitosti francoske prestolnice, obiskom Versaillesa in na povratku postanek s krajšim ogledom savojskega Chambéry. Vpisovanje in informacije na sedežu v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KLUB PRIJATELJSTVA in Vincencijeva Konferenca vabita na izlet v Celje v sredo, 26. junija: ogled mestnih znamenitosti in Starega gradu, kosilo v domu sv. Jožefa z ogledom kraja. Info in vpisovanje: 040-225468 (zvečer), 347-1444057 (Vera), 347-5469662 (Ivica).

KRU.T vabi v nedeljo, 7. julija, na voden izlet na odkrivanje malih skrivnosti Sevnice in okolice. Vpisovanje in informacije na sedežu v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Mali oglasi

DVA MESECA stare kužke, pasme Border Collie z rodovnikom, prodajamo. Oddani bodo z mikročipom, prvim cepljenjem in z veterinarsko knjižico. Poklicati na tel. št.328-1528830.

IŠČEM DELO kot hišna pomočnica ali kot pomoč ostarelim 24 ur dnevno. Tel. št.: 329-6055490.

MAJHNO STANOVANJE v Ul. Galilei dajem v najem: soba, kuhinja, kopalnica, samostojno ogrevanje. Mesečno 470,00 evrov, vključno s stanovanjskimi stroški in porabo vode. Tel. 329-8012528.

PRODAM FIAT 600, letnik 2000, bele barve, v dobrem stanju. Cena 800 evrov. Tel. 335-6002920.

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni. Tel. št.: 340-3814906.

DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je odprla osmico. Toplo vabljeni. Tel. 040-299450.

NA KONTOVELU »Kamence« je odprta osmica. Vabljeni.

OLJKARJI STAREC so odprli osmico, Boljunec 623.

OSMICO sta v Saležu odprla Sandra in Jožko Škerk.

OSMICO je Skupek odprl v Koludrovci. Toplo vabljeni! Tel. 040-2296038.

OSMICO v Bazovici je odprl Peter. Tel. 040-226382.

V PRAPROTU je odprta osmica Rebul pri Bobotu in Frančkotu Briščak.

V ZGONIKU je odprl osmico Gigi Furlan. Tel. št.: 040-229293.

Loterija 4. junija 2013

Bari	59	81	29	8	62
Cagliari	41	51	20	2	73
Firenze	61	19	17	2	35
Genova	83	56	51	41	5
Milan	71	51	16	59	3
Neapelj	65	11	50	43	54
Palermo	56	79	62	40	1
Rim	59	87	78	25	14
Turin	14	19	5	77	46
Benetke	12	10	2	24	43
Nazionale	70	44	4	58	86

Super Enalotto št. 67

3	27	34	62	81	88	jolly35
Nagradni sklad	1.737.537,96 €					
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot	36.081.691,18 €					
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €					
6 dobitnikov s 5 točkami	43.438,45 €					
901 dobitnikov s 4 točkami	292,09 €					
28.948 dobitnikov s 3 točkami	18,09 €					

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
5 dobitnikov s 4 točkami	29.209,00 €
141 dobitnikov s 3 točkami	1.809,00 €
2.158 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
13.617 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
27.584 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

SKD TABOR
PROSVETNI DOM
Opčine
ZAIGRAJMO IN ZAPLEŠIMO
DANES, 5. junija 2013
ob 19. uri

gledališka delavnica v
sodelovanju z Združenjem
staršev OŠ F.Bevk

**NOČEMO BITI
DINOZAVRI**

mentor Tatjana Malalan
plesne skupine **Skd Škamperle,**
Skd Vigred, AKSD Vipava,
Skd Tabor - mentor Jelka Bogatec

Šolske vesti

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. Kosovel sporoča, da se je pričelo pisovanje otrok v poletne centre. Namenjeni so otrokom, ki obiskujejo jasli, otroške vrtce in šole s slovenskim učnim jezikom od 1. do 3. leta, otrokom od 3. do 6., in od 6. do 12. leta. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu (Ul. Ginnastica 72, od pon. do petka, od 8.00 do 16.00, tel. 040-573142, urad@diaski.it).

DTZ ŽIGA ZOIS vabi starše in prijatelje na zaključno prireditev, ki bo v četrtek, 6. junija, ob 19. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA pri Sv. Jakobu vabi na svečanost ob poimenovanju otroškega vrtca po Pikiju Jakobu in ob otvoritvi obnovljenega vrta bivše gostilne Pavan danes, 5. junija. Zbirališče ob 10.00 uri na trgu pred cerkvijo Sv. Jakoba. Vabljeni!

SREDNJA ŠOLA Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu vabi starše in prijatelje na zaključno prireditev, ki bo v četrtek, 6. junija, ob 18.30 v Kettejevi dvorani na sedežu šole v Ul. L. Frausin 12.

MALČKI IN VZGOJITELJICI otroškega vrtca »Palčica« - Ricmanje vabijo na tradicionalno zaključno prireditev in razstavo ročnih in likovnih izdelkov. V dvorani SKD Slavec v Ricmanjih bo v petek, 7. junija, ob 14.30 zaživel 13. Ricmanjski festival, sledilo bo odprtje razstave v galeriji »Babna hiša«, ki bo na ogled tudi v soboto od 10. do 12. ure ter od 16. do 18. ure.

SREDNJA ŠOLA FRANA LEVSTIKA na Proseku vabi na zaključno prireditev, ki bo v petek, 7. junija, ob 10. uri v dvorani proseškega Kulturnega doma.

SREDNJA ŠOLA SREČKA KOSOVELA na Opčinah vabi na zaključno prireditev, ki bo v petek, 7. junija, ob 12.00 uri v dvorani Prosvetnega doma.

*Zaradi pomanjkanja prostora
bomo ostala obvestila
objavili v naslednji izdaji.*

Obvestila

SKD SLOVENEK Boršt-Zabrežec vabi na poletna glasbena kampusa za otroke od 6. do 14. leta, ki bosta v parku Hribenca v Zabrežcu od 10. do 14. junija in od 17. do 21. junija. Info na tel. 328-363562 ali goranruz@gmail.com (Goran Ruzier).

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca vabi vse, ki so med letom vadili jogo z učiteljem Goranom, da se udeležijo pohoda po kolesarski stezi od Ricmanja do Drage danes, 5. junija. Zbirališče pred gledališčem France Prešeren ob 17.20. S seboj prinesite pijačo ali prigrizek, da bomo skupaj na zdravili. V primeru slabega vremena bo srečanje v društvenih prostorih.

KRU.T obvešča, da so se sprostila mesta za skupinsko bivanje z možnostjo prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje v Termah Radenci od 9. do 19. junija. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga LAL-bero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1. do 6. leta, delovala v Igralnem kotič-

ku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, 16.00-18.00 in ob sobotah 10.00-12.00. Predvideni ekspresivni delavnici sta Metuljevo drevo in Barvani zamaški. Info: igralni kotiček Palček tel. št. 040-299099, pon-sob 8.00-13.00.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, vabi danes, 5. junija, ob 20.00, na večer na temo »Ko postanemo starejši - kaj potem? Ali kako se soočiti na najboljši način z našimi zreli leti«. Na sporedu bo zabavni film z Jackom Nicholsonom »About Schmidt« (v italijanščini). Prisoten bo izvedenec Danijel Žerjal. V sodelovanju z A.R.I.S.-Ass. Ricerca Interventi Studi sull'invecchiamento. Večer, v slovenščini in italijanščini, je namenjen vsem, starejšim in mlajšim. Vstop prost.

SKD TABOR - Prosvetni dom Opčine vabi na zaključni večer otroških delavnic »Zaigrajmo in zaplešimo« danes, 5. junija, ob 19.00: gledališka delavnica v sodelovanju z Združenjem staršev OŠ F. Bevk »Nočemo biti dinozavri«, mentor Tatjana Malalan društvena plesna delavnica in plesalke delavnic sorodnih društev, mentor Jelka Bogatec.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi slovenske filateliste in prijatelje na mesečno srečanje danes, 5. junija, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška 20.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal v četrtek, 6. junija, ob 20. uri v svojem sedežu na Proseku št. 159.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE KROŽEK »GOAT-KRAS« vabi v četrtek, 6. junija, ob 20. uri v dvorano bivšega ljudskega doma v Križu na srečanje z izvoljenimi predstavniki SKP. Sledi praznik včlanjevanja 2013.

JUS NABREŽINA vabi člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v petek, 7. junija, ob 20.00 v dvorani SKD Igo Gruden, Nabrežina št. 89. Zaradi pomembnosti občnega zbora računamo na polnoštevilno prisotnost članov.

NK KRAS IN FC PRIMORJE v sodelovanju z ZŠŠDI organizirata »Športni teden« za dečke in deklice letnikov 2000 - 2007 od 10. do 14. junija, na športnem igrišču na Proseku (Rouna). Poleg nogometnih veščin, se bodo otroci preizkušali v najrazličnejših športnih panogah. Poskrbljeno bo za jutranjo in popoldansko malico ter kosilo. Urnik: 8.15 - 17.00. Vpis najkasneje do petka, 7. junija. Za prijave in informacije: tajništvo 040-2171044, Roberta 333-2939977, Franco 340-2467782.

ŠAGRA NA KRMENKI - KD Fran Venturini prireja vaško šagro: v petek, 7. junija, ob 20.00 ples z ansamblom Alter Ego; v soboto, 8. junija, ob 20.00 ples z ansamblom Maniax; v nedeljo, 9. junija, ob 18.00 kulturni program, ob 20.00 ples z ansamblom Kraški muzikanti; v ponedeljek, 10. junija, ob 20.00 ples z ansamblom De Rosemarinos. Delovali bodo dobro založeni kioski. Toplo vabljeni!

FOTOVIDEO TRST80 z naslovom »Objektiv: kje, kaj in kako.?!«. Mentor tečaja: Gino Dal Col, izkušen fotograf in dolgoletni član fotokrožka. Lekcija teorije bo v soboto, 8. junija, ob 18.00 v učilnici, praktila pa v nedeljo, 9. junija, (8.30-19.00) na terenu. Sledil bo zaključni večer s projekcijo, ogledom in diskusijo fotografij. Udeleženci naj prinesejo s seboj vse objekte in fotoaparate, kdor ga nima si ga lahko priskrbi pri krožku. Na razpolago bodo tudi objektiv za testiranje. Prijave in informacije na tel. št.: 329-4128363 (Marko). **POMOD PRIJATELJSTVA ŠKOFIJE - HRVATINI - MILJE:** DMO Ferluga, KD Istrski grmič Škofije in KD Hrvatini prirejajo pohod po graničarski poti iz Škofij do Milj preko Cerejev v nedeljo, 9. junija. Zbirališče je ob 8.00 pred cerkvijo na Škofijah. Predvidene so 4 ure hoje. Poskrbljena bosta manjša pogostitev in povratek z avtomobili na Škofije. Info: 347-5853166.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZŠŠDI organizirata poletni plesni center »Plesalček« za otroke od 3. do 10. leta v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah od ponedeljka, 2., do petka, 6. septembra (urnik: 7.30-17.00). Informacije in prijave: Nastja 349-7597763 ali na info@cheerdancemillennium.com.

TRST

VZPI-ANPI SEKCIJA DEVIN-NABREŽINA vabi v ponedeljek, 10. junija, ob 17.30 v gostilno v Mavhinjah na predstavitev knjige »La banda Colotti« Claudie Cernigoi in na predstavitev glasila VZPI Trst ter na praznik včlanjevanja 2013. **ZSKD** sporoča mladim med 16. in 18. letom, da se lahko vključijo v civilno službo za mladoletne preko ZSKD in ARCI Servizio Civile. Razpis bo odprt do 10. junija, pričetek pa v začetku julija. Vse info prejmete na sedežu ZSKD, Trst - Ul. San Francesco 20, tel. 040-635626, trst@zskd.org. ali na ARCI S.C., Ul. Fabio Severo 31, tel. 040-761683.

BIOTERAPIJA V BAZOVICI (Bazovski dom, Ul. Gruđen 72/1): v juniju bodo srečanja v torek, 11., sredo, 12. in četrtek, 13. junija, od 17. do 19. ure. Informacije na tel. 040-226386 (Magda).

OBČINA DOLINA obvešča, da bodo do 12. junija potekale v občinskem Uradu za izobrazbo in šolske storitve (urnik obratovanja z javnostjo: od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00, ob ponedeljkah in sredah tudi od 15.00 do 17.00), vpisovanja v občinska poletna centra, ki se bosta odvijala od 17. do 28. junija (športni kamp nogometa, odbojke in košarke v konvenciji z AŠD Breg) in od 1. do 26. julija (tradicionalni poletni center). Obrazci in podrobnosti na www.sandorligo-dolina.it. Dodatne informacije: 040-8329239/281 ali scuole-solstvo@sandorligo-dolina.it.

ODBOR ŠD MLADINA vabi vse člane na redni občni zbor v sredo, 12. junija, v domu A. Sirka v Križu. Prvo sklicanje bo ob 20.00, drugo pa ob 20.30.

ORGANIZATORJI KRAŠKE OH CETI 2013 sklicujejo informativni sestanek v zvezi z odprtem osmic ob priliki kraške ohceti 2013 (od 22. do 25. avgusta) v četrtek, 13. junija, ob 20. uri v domu Albina Bubniča v Repnu. Vabljeni društva in krajevni kmetovalci.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 14. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v domu Brdina na Opčinah, Proseška ul. 109, 18. redni volilni občni zbor. Vljudo vabimo vse člane, da se občnega zbora udeležite.

SK DEVIN sklicuje 39. redni letni občni zbor v soboto, 15. junija, ob 18. uri na sedežu v Slivnem. Sledilo bo nagajevanje društvene tekme in družabnost.

TABORNIKI RMV vabijo vse starejše in bivše člane Rodu na srečanje »Nazaj v taborniški raj 2013«. Taborili bomo v kraju Kred pri Kobaridu od petka, 26. do nedelje, 28. julija. Prijave zbiramo do 15. junija. Dodatne informacije in prijavnice lahko zaprosite po elektronski pošti taborniskiraj@gmail.com ali na telefonskih številkah 339-4120280 (Andrej), 335-5316286 (Veronika) in 349-3887180 (Gabrijel).

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE ZSKD za osnovnošolce »Mala akademija estetske vzgoje« bodo od 27. do 31. avgusta v Mladinskem zdravilišču in letovišču na Debelem rtiču (SLO). Za informacije in vpisovanja so na razpolago uradi ZSKD (040-635626).

JADRALNI KLUB ČUPA organizira štiri 5-dnevne tečaje jadriranja za srednješolce na jadrlnih deskah ter na jadrnicah tipa o'pen bic in FIV 555. Potekajo od ponedeljka do petka 13.00-18.00: prvi 17.-21. junij; drugi 1.-5. julij; tretji 15.-19. julij; četrty 29. junij-2. avgust. Omejeno število mest. Vpisovanja in informacije: tajništvo ob ponedeljkah, sredah in petkih 9.00-13.00 in ob sobotah 16.00-18.00 na sedežu v Sesljskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

SLORI - razpisuje nagrade za zaključena univerzitetna dela druge in tretje stopnje, diplome štiriletnih študijskih programov, magistracije in doktorate. Rok oddaje je 17. junija. Razpisni pogoji in prijavnica na www.slori.org.

Prireditve

MLADIKA, ZTT IN TRŽAŠKA KNJIGARNA vabijo na kavo s člani upravnega odbora Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. Delo in načrte upraviteljev našega gledališča bomo pobležje spoznali danes, 5. junija, ob 10.00 v Tržaški knjigarni.

SKD FRANCE PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljunca vabita v četrtek, 6. junija, ob 20.30 v društveni bar n G'rice, na otvoritev fotografske razstave »Boljunec sredi prejšnjega stoletja«. Sodeluje Tamburaški ansambel SKD France Prešeren.

ZTT vabi na predstavitev nove pesniške zbirke Aceta Mermolje »Okruški«, v četrtek, 6. junija. Pesnik se bo z bralci srečal ob 11. uri v Tržaški knjigarni, pesniški večer pa bo ob 20. uri na borjaču Pri Davidu in Martini, Volčji grad pri Komnu 54. Poeziji se bodo pridružili zvoki jazz tria Windwords.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽ obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za vpis v 2. Glasbeni poletni center, ki bo letos potekal v Miramarskem gradu in njegovem parku. Pohitite z vpisom. Informacije info@accademialiricasantacroce.com ali 347-1621659 (Mojca).

RIBICE - klekljarska skupina SKD Lipa iz Bazovice vabi v petek, 7. junija, ob 20.30 v dvorano Gospodarske zadruge v Bazovici na otvoritev razstave in defilé staromodnih oblek »Ples v maskah«.

49.RAZSTAVA VIN V ZGONIKU se nadaljuje tudi v soboto, 8. in v nedeljo, 9. junija. Pričakujejo vas odlična vina in dobrote z žara, ob prijetni glasbi ansamblov Klapa z Brega in Venera. Vabljeni!

GLASBENA MATICA ŠOLA M. KOGOJ, v sodelovanju s SKD Barkovlje, vabi na koncert flavtistke Sare Bembi, ki bo v soboto, 8. junija, ob 20. uri v dvorani SKD Barkovlje, Ul. Bonafata 6. Klavirska spremljava prof. Claudia Sedmach.

GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMA IZ TREBČ ob praznovanju 100-letnice godbe vabi na koncerte na vrtu ljudskega doma v Trebčah. Program: sobota, 8. junija, ob 20. uri Pihalni orkester Ricmanje, Pihalni orkester Ilirska Bistrica in Pihalni orkester Divača; sobota, 15. junija, ob 20. uri Godbeno društvo Prosek in Pihalni orkester Kras Doberdob; nedelja, 30. junija, ob 20. uri Jubilejni Koncert Godbenega društva Viktor Parma.

MOPZ KRAŠKI DOM vabi, ob 15-letnici pevskega druženja, na predstavitev zgoščenke »Oj ta soudaški stan«, v soboto, 8. junija, ob 21. uri v Pokrajinski muzej v Repnu.

SKD IGO GRUDEN vabi v soboto, 8. junija, ob 20.30 v Kulturni dom v Nabrežini na zaključni koncert društvenih zborov z naslovom »Vse najboljše, Adi!« ob 80-letnici skladatelja Adija Daneva. Nastopili bodo Mladinski zbor, deklški zbor Kraški slavček in mešani zbor Igo Gruden. Na programu Danevove pesmi in kantata Razpršeno cvetje.

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ vabi v nedeljo, 9. junija, ob 18. uri v dvorano Marrijinega doma pri Sv. Ivanu na premiero avtorske predstave »Ona - on«. Režirata in igrata Patricija Jurinčič in Lovro Finžgar.

FINŽGARJEV DOM IN SLOVENSKA PROSVETA vabita na premiero igre Carnage (Krvavi bog). Izvaja mladinska dramska skupina društva MOSP. Predstava bo v Finžgarjevem domu na Opčinah v nedeljo, 9. junija, ob 20. uri. Vabljeni vsi prijatelji mladih!

SKD IGO GRUDEN - BALETNA SKUPINA RELEVÉ vabi prijatelje in ljubitelje baleta na zaključni večer, na katerem si bomo lahko ogledali letošnji program z raznimi vložki in presenečenji, v nedeljo, 9. junija, ob 18. uri v društveni dvorani.

KRIŠKI TEDEN 2013 SKD Vesna v sodelovanju z ZSKD vabi na niz prireditev. V petek, 14. junija, ob 20.30 v župnijski cerkvi koncert MoPZ Schola Cantorum Aristotele Pacini, Atri (Abruci) v sodelovanju s Slomškovi društvo in župnijsko skupnostjo. V soboto, 15. junija, ob 19.30 v Ljudskem domu Zborovska revija Pesem ne pozna meja, nastopajo zbori iz Italije, Slovenije, Avstrije in Madžarske. V sredo, 19. junija, ob 20. uri v Ljudskem domu »Podobe Križa« - fotografska razstava Lorenza Bogatca -

Bruži in pokušnja vin kriških vinogradnikov. Katalogi fotografij na ogled v gostilni La Lampara, v barih André, pri Bojani in v Bennigan's pubu 1902. V nedeljo, 23. junija, v sodelovanju s Š. D. Mladina, pohod po ledinskih krajih v Križu od Bošketa, mimo Kalla, proti Babci, do Šonika po obali do Mula in vzpon na Skdanc. Zbirališče na Bošketu (pri spomeniku padlim) ob 8.30. Pohod traja tri ure, zaključek na Skdancu z opisom prehojene poti. V primeru slabega vremena pohod odpade. Zvečer kresna noč s cigansko glasbo dua Kozina - Karalic pri Procesji ob 21.30, sledi svetoivanski kres. V primeru slabega vremena prireditve odpade.

GLASBENA MATICA ŠOLA M. KOGOJ, v sodelovanju s SKD Barkovlje, vabi na koncert s flavto v poletno noč, ki bo v soboto, 15. junija, ob 20. uri v dvorani SKD Barkovlje, Ul. Bonafata 6. Večer bodo oblikovali učenci GM iz razreda prof. Erike Slama ob klavirski spremljavi prof. Claudie Sedmach.

ENOTEKA V ZGONIKU: do 16. junija bodo razstavljena umetniška dela fotografa Claudia Saccarja z naslovom »Radici-Korenine«. Kolekcija fotografij ima vlogo reportaže trenutkov, ki jih lahko doživljamo na našem Krasu, to je fotografski dokument naših krajev. Prost vstop. Toplo vabljeni.

Prispevki

Naš dragi bratranec Mirko Kocjančič nas je zapustil. V njegov spomin darujemo Silva, Neva in Nadja 60,00 evrov za Agmen.

V spomin na dragega moža Bruna Metelka daruje žena Anita 50,00 evrov za ŽPZ Prosek - Kontovel.

V spomin na Albina Nabergoja daruje Dragica 20,00 evrov za Sklad Bubnič - Magajna.

V spomin na Brunota Metelka daruje Marjan Verša z družino 50,00 evrov za Športno društvo FC Primorje.

† Na pragu 100. leta se je od nas poslovila naša draga

Bernarda Purger vd. Olenik

Žalostno vest sporočajo

sin Vojmir, hči Norma z družino, sestra Gizela ter ostalo sorodstvo

Pozdravili jo bomo v petek, 7. junija, od 10.00 do 13.00 v mrliški vežici v ulici Costalunga z verskim obredom. Sledil bo pokop na domačem pokopališču.

Namesto cvetja, na željo pokojnice, darujte za nonet Primorsko.

Mačkolje, 5. junija 2013

Pogrebno podjetje Alabarda

Ob izgubi drage Bernarde (Nartke) izrekamo hčerki Normi, sinu Vojmirju in svojcem iskreno sožalje

vsi pri SKD Primorsko

Ob izgubi drage NINE METLIKA izrekamo iskreno sožalje Gracijeli in družini.

Zveza žensk Boljunec

DSI - Predstavili monografijo Jadranke Cergol Med mero in misterijem

Antični svet v delu Alojza Rebule

Na večeru v Peterlinovi dvorani so znanstveno delo in avtorico predstavili Miran Košuta, David Bandelj in Nadia Roncelli

Profesor Miran Košuta je podal tri razloge za zadovoljstvo ob predstavitvi monografije Med mero in misterijem, ki je izšla ob začetku leta pri Založbi Mladika, in sicer avtorico, obravnavančica in knjigo samo. Metaforično je govoril o osnovniku, in sicer avtorici, Jadranki Cergol, ki je kot mlada raziskovalka opravila prvi suvereni vstop v znanstveno areno, kar ni povsem vsakdanji dogodek. Dvojno zadoščenje predstavlja tudi dejstvo, da je Košutova bivša študentka, diplomska naloga katere, naslovljena Antični svet v delih Alojza Rebule, predstavlja zarodek tokratne monografije. »Primernik je sam obravnavanec, saj je primerno, da se naša skupnost pokloni in oddolži umetniku in razumniku, ki ji stalno veliko daje. Pravcati presežnik predstavlja knjiga sama, saj je prva celovita monografija in obenem znanstveno delo o vplivu antike na pisanje Alojza Rebule« je uvodno spregovoril prof. Košuta v nabito polni Peterlinovi dvorani.

Ponedeljkov redni večer je v sodelovanju z Založbo Mladika in Slavističnim društvom Trst-Gorica-Videm priredilo Društvo slovenskih izobražencev. O knjižni novosti Jadranke Cergol sta spregovorila prof. Miran Košuta in recenzent David Bandelj, monografijo pa je predstavila urednica Nadia Roncelli. Avtorica je predavateljica italijanske književnosti in lektorica za latinski jezik na Oddelku za italijanistiko Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem. Lani je kot mlada raziskovalka prejela nagrado za znanstvene dosežke »Glasnik znanosti«, ki jo podeljuje Znanstveno raziskovalno središče Univerze na Primorskem. Med mero in misterijem je predelana, dopolnjena in razširjena diplomska naloga, ki jo je pisala pod mentorstvom prof. Košute na tržaški leposlovnih in filozofski fakulteti.

Knjiga je aktualna, tehtna in berljiva, saj celovito prikaže vlogo antike v Rebulovem življenju in delu, od filoloških predhodnikov, ki so mu približali to dobo, do tematizacije v njegovih esejističnih in

Z leve:
Nadia Roncelli,
Miran Košuta,
Jadranka Cergol in
David Bandelj

KROMA

dnevniških besedilih. V pretres jemlje grške mislece in razkrije filozofsko spoznanje antike. Posebno vrednost daje knjigi avtoričin tematski intervju. Bralcu posreduje predvsem dejstvo, da je antika le ena izmed plasti Rebulovega ustvarjanja, ali kot je dejal prof. Košuta, »odmisli Antiško od Rebulovega mišljenja in dela bi bilo kot odvzeti človeku kisik ali ribi vodo«. Dr. David Bandelj je podčrtal kvaliteto knjige, ki večkrat primanjkuje v sodobnih znanstvenih monografijah. Zanimiv je tudi avtoričin osebni odnos. Prava dragocenost je intervju na koncu knjige, ki daje bralcu občutek človečnosti, ne pa običajnega seciranja literature. Knjiga ni namenjena samo izbrancem ali posvečencem literarne vede, temveč širšemu kro-

gu bralcev. Po mnenju Bandlja veje iz knjige iskanje zanimivosti in čut za lepo, dobro ter pravično; knjiga je bila absolutno potrebna za slovensko kulturo. Pri tem je založba Mladika opravila pionirsko delo, podprla pa jo je tudi Javna agencija za knjigo RS.

Ob koncu je spregovorila še avtorica sama, ki je dejala, da pisanje ni bilo enostavno, ker je prof. Košuta bil zelo strog mentor. Brez strogosti pa ni kvalitete. Zahvalila se je obema univerzama, tako tržaški kot koprski in podčrtala pomen študija Slovenistike v Kopru ter okolja, ki podpira raziskovanje slovenske manjšinske tematike v Italiji.

Včeraj so monografijo predstavili tudi v Ljubljani. (met)

PREDSTAVITVI Novi knjigi krožka Virgil Šček

Na povabilo Študijskega centra za narodno spravo bo jutri na Tivol-ski 42 v Ljubljani ob 11. uri okrogla miza o knjigi Zvestoba vrednotam, Podoba Dušana Černeta in po njem poimenovanih pobud. Konec lanskega leta jo je izdal Krožek za druž-bena vprašanja Virgil Šček iz Trsta v sodelovanju z založbo Mladika. O zborniku več avtorjev je že bil govor ob podelitvi Černetovih nagrad KC Lojze Bratuž 31. januarja v Gorici in msgr. Marinu Qualizzi 25. maja v Špetru. V Ljubljani bodo o njem spregovorili njegov urednik Ivo Jevnikar, predsednik Krožka Rafko Dolhar in soavtorji Ana Marija Prijatelj, Saša Martelanc ter Marjan Pertot.

Prihodnjo sredo, 12. junija, pa bo krstna predstavitev druge novitete iz zbirke Krožka za družbena vprašanja Virgil Šček. Gre za študijo knjižničarke Univerzitetne knjižnice v Mariboru prof. Nine Lončar Kominform in tržaški Slovenci, Odnosi med komunisti v con A STO 1948-1952. Krožek Šček prireja predstavitev v sodelovanju s Knjižnico Pinko Tomažič in tovariši v Prosvetnem domu na Opčinah ob 20.30. Okroglo mizo bo vodil Ivo Jevnikar, spregovorili pa bodo avtorica Nina Lončar, zgodovinar Jože Pirjevec in dolgoletni tržaški javni in politični delavci Stojan Špetič, Drago Štoka ter Rafko Dolhar, ki bo kot predsednik tudi prinesel pozdrav Krožka.

RAZSTAVA - V Itis Elisabetta Bacci in Oliver Indri

V okviru projekta »1 + 1« bodo jutri ob 18. uri v prostorih zavoda ITIS odprli razstavo del Elisabette Bacci in Oliverja Indrija.

V delih Elisabette Bacci ni pravih anekdot ali naturalističnih vzgibov in lahko govorimo o krajini samo, če damo besedo v narekovej. Tistih nekaj osnovnih črt, ki nakazujejo perspektivo do oddaljenega obzorja niso nek opisni ključ, ker ima na platnu prevladujočo vlogo barva. Proge in vzporejanje pigmentov odražajo neko intimistično poetiko, ki korenini v Goethejevi in Steinerjevi poetiki. Srž umetniške misli Baccijeve je treba iskati v miselnem prostoru in v meditaciji. Poleg tega se v njenih delih kaže poskus nihajočega prikazovanja prostora, mimo uveljavljenih pristopov, tako da bistvo umetniške zasnove pronica kot vir energije izven vsake prisile in v stalnem odnosu med »vidnim« in »nevidnim«.

Oliver Indri, ki večkrat kombinira slikarstvo, risbo in video, s svojimi briljantnimi barvami in ironičnim estetskim pristopom prikazuje absurdnost položaja človeštva obenem s plenilnostjo in zverinskostjo Narave. V tokratnem »BESTIARIJU XIII 2013« vzporeja človekovo in živalsko naravo in se pri tem sklicuje na zbirko gotske umetnosti MNAC iz Barcelone. V tem svetu se vizionarska plat spaja z močnimi barvami izjemne kromatičnosti.

Ob odprtju bodo nazdravili z vini kmetije Škerk. Razstava, ki je bila postavljena s sodelovanjem združenja Juliet in Sara residence, bo odprta do 30. novembra.

OPČINE - Dvojna prireditev društev Vesela pomlad in Finžgarjev dom Predstavili so se s pesmijo in glasbo pa tudi s čarovnijami in pravljicami

Nastop otroške dramske skupine ...

Pesmi, čarovnije, glasba, pravljice in torte so bile raznolike sestavine, s katerimi so člani društev Vesela pomlad in Finžgarjev dom skupno priredili dvojni dogodek ob zaključku letošnje redne sezone in pred začetkom poletnih dejavnosti. Pri obeh prireditvah so v soboto in v nedeljo sodelovali vsi mladi glasbeni in gledališki ustvarjalci, ki delujejo v prostorih Finžgarjevega doma na Opčinah.

Pevske točke so oblikovali člani društva Vesela pomlad, najprej z nastopom mladinske dekleške pevske skupine, ki je pod vodstvom zborovodkinje in vokaliste Andreje Štucin ter ob zanesljivi klavirski spremljavi Aljoše Starca pečatila pevsko sezono z izborom pesmi iz raznolikega programa, kjer so našle prostor tudi pesmi iz zabavnega repertoarja. V različnih jezikih in s klavirsko podporo Jane Zupančič pa so zapeli najmlajši pevci otroškega zbora, ki ga od letošnje sezone vodi Goran Ruzzier.

Prijeten prikaz otroške dramske ustvarjalnosti so na dvojni prireditvi ponudili udeleženci tečaja lepe govornice za najmlajše Radijskega odra in

... in glasbena točka ansambla U'pnska Mularija

KROMA

člani otroške dramske skupine Tamar Petaros z nastopom v duhovitih igracijah. Prvi so pokazali sadove tečaja z uprizoritvijo mladinske igre Žarka Petana Pet Pepelk, zgodbe o selekcijah za »pravo Pepelko«, o tem, kako se lahko »pade« v pravljico in o stranskih učinkih pravljice zaljubljenosti. Mentorici Lučka Susič in Anka Peterlin sta navdušili sodelujoče otroke za duhovite kreacije in ravno tako so se protagonisti igrice Lučke Susič Torta za mammo 5, pod režijskim vodstvom Manice Maver, vživele v izvedbo domačih pustolovščin bratov, ki hočeta speči torto ob materinskem dnevu.

Poleg petja in gledališča, so bili gledalci deležni tudi nastopa ansambla in »magičnih« trenutkov. V soboto je večer sklenila U'pnska Mularija, ki že nekaj let združuje nadebudne mlade glasbenike pod okriljem društva Finžgarjev dom in pod mentorstvom Aljoše Saksida. Skupina je s tem nastopom pokazala, da želi graditi svojo identiteto na širšem programskem razponu, ki gre od priljubljenih Siva pot in Ostani z nami do svetov-

nih uspešnic kot Wind of change ali I feel good. Pozdravu in voščilu za nadaljnjo rast otroških in mladinskih dejavnosti na Opčinah, ki ga je v nedeljo v imenu obeh prireditev podala predsednica društva Finžgarjev dom Lučka Susič, je sledil »čarobni« pečat, prikaz rokohitske spretnosti, ki ga je podala čarodejka Karly Ann. Karte, srčki in žogice so se magično pojavljali v rokah mednarodno priznane čarodějke, ki se pripravlja na zahtevno prizkušnjo svetovnega prvenstva in je s svojim dodelanim nastopom priklenila pozornost domače publike.

Živahna dejavnost bo napolnila prostore Finžgarjevega doma tudi po glasbeno-gledališki prireditvi: od 10. do 14. junija bosta Radijski oder in Slovenska prosveta priredila v teh prostorih gledališko delavnico, zborovodja Goran Ruzzier, ki ga je društvo po letošnji pozitivni izkušnji potrdilo tudi za prihodnjo sezono, pa bo pred začetkom novega pevskega leta vodil glasbeno delavnico za osnovnošolce, na sporedu od 2. do 6. septembra.

ROP

Zaigramo in zaplešimo

Danes ob 19.00 uri bo v Prosvetnem domu na Opčinah zaključni večer otroških delavnic. Predstavili se nam bodo otroci, ki so med šolskim letom obiskovali gledališko delavnico, ki se je odvijala na osnovni šoli F. Bevka na Opčinah v sodelovanju z Združenjem staršev. Delavnico je vodila Tatjana Malalan. Učenci so preko igre spoznali gledališki svet in za zaključek pripravili predstavo Nočemo biti dinosauri. Tekst je priredila Tatjana Malalan, kostume so izdelali v sodelovanju s starši, scenografijo so pripravili otroci društvene ustvarjalne delavnice pod vodstvom Nade in Tanje, pri predstavi pa sodeluje še tehnik Andrej Šuligoj.

Na večeru se nam bodo predstavile tudi društvene plesalke plesne delavnice, večer pa bodo sooblikovale še plesalke Skd Škamperle, Skd Vigred in Akسد Vipava. Plesalke vodi neutrudljiva Jelka Bogatec.

»Poletni fotoutrip« se vrača med bralce. Dajte duška svoji fantaziji in fotografski žilici. Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali povežite se na našo spletno stran in nam posvetite enega svojih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici.

Pojdite torej na počitnice s Primorskim!

O NAŠEM TRENUTKU

Kulturni utrinki
zadnjih tednov

ACE MERMOLJA

V pričujočem zapisu želim zabeležiti nekaj kulturnih in človeških utrinkov, ki so zaznamovali zadnje tržaške dni in jim pripisujem nemajhen pomen.

Poslovili smo se od pisateljice Ivanke Hergold. Na žalni seji v Peterlinovi dvorani smo spregovorili urednik Mladike Marij Maver, pisatelj Marko Sosič, Marija Pirjevec za Slavistično društvo in jaz v imenu ZTT in osebnem, saj sem Ivanko poznal vsaj 40 let. Rad bi ponovil svojo osrednjo misel in obenem poziv:

»Ivanka Hergold je prišla do morja s koroških hribov, točneje iz okolice Slovenj Gradca. V sebi je nosila težo zemlje in samote. Bila je krhka, ranljiva in obenem je znala biti napadalna in ostra, težko dosegljiva in neprilagodljiva. Sam sem padel pod neusmiljeno ostrino njenega kritičnega peresa. Obenem se je znala navdušiti in to povedati. Tako književnost kot politiko in socialo je ocenjevala z ostrimi merili, a je kljub strogosti veliko naredila in napisala. Moj poziv je zato jasen: bralci, kritiki, literarni zgodovinarji, priznajte mesto in vlogo, ki pripada Ivanki Hergold! Nje ni, a je po njej ostalo kar nekaj pomembnih knjig, saj zapisana beseda lahko živi po avtorju, seveda, če živeti ne dopustimo, da neko delo in življenje pobere prah.«

Po mojem okusu in presoji sodi Ivanka Hergold v skupino tržaških pisateljev, kot so Boris Pahor, Alojz Rebula in Marko Sosič. Ostali pisci naj mi ne zamerijo, saj je slovenska tržaška proza zanimiva in za naše razmere (tudi številčne) kar bogata. Nekaj preferenc pač imam. Vsekakor sta Pahor in Rebula »proslula« klasika, Marko Sosič sodi v vrh sedanje vseslovenske proze, Ivanka Hergold pa je iz različnih razlogov, tudi osebnih in značajskih, ostala nepravilno zasenčena. Nje ni več, a ostajajo njena zapisana dela. Ivankina daljša povest Nož in jabolko je v tržaški knjižnici NŠK med fizično najbolj »obrabljenimi« knjigami in je ostala v spominu različnih generaciji. Žal lahko Ivanko Hergold »propagi-

ram« v okviru možnosti, ki so mi dane. Kdor ima več možnosti, naj to pač stori, če sta mu draga slovenska književnost in slovenski jezik.

Od slovesa bi prešel k drugemu dogodku. Odkar nimam več poklicnih zadolžitev, zahajam v gledališče po lastni izbiri. Brez kakih osebnih pomislov (lahko je tudi lenoba) me je priklicala v tržaški Kulturni dom predstava SSG in SNG Drama Ljubljana Še vedno vihar Petra Handkeja. Predstavo sem šel gledat, ne da bi prej prebral besedilo. V večji meri osvajam v PD objavljeno oceno kolegice Brede Pahor. Imam pa še nekaj dodatnih pripomb.

Priskrbeti si moram knjigo, vendar je Peter Handke s delom Še vedno vihar v nemškem in širšem prostoru z njemu dano umetniško močjo zelo jasno opredelil usodo koroških Slovencev, ki ji (usodi) Handke vsaj za del svoje biti pripada. Drama govori o revnih, kmečkih Slovencih, o nacističnemu zatiranju, o večkrat tragičnem odhodu kmečkih deklet in fantov v partizane ter o povojnem maltretiranju male slovenske manjšine v Avstriji.

To, kar je majhno in obrobno lahko veliki svet, kot je nemški, v bistvu zlahka pozabi, odstrani in skrije. Prav v majhnem pa se lahko skriva veliki greh. Sv. Pavel in poznejši cerkveni očetje so opozarjali, kako bo imel antikrist najrazličnejše oblike. Satan bo odigral vlogo »pravega« Kristusa in zavajal človeka tudi z manjšimi dejnami. Skrit bo v vsakodnevnem življenju. Demon velikega naroda, kot je nemški, se je nenavadno kruto znesel nad majhno skupnostjo pod Karavankami. Prikopati se do resnice pomeni obrniti pogled v koč na robu gozda, kjer se je odvijala dolga in kruta drama. Majhen greh ima lahko ostrino in težo velikega in opaznejšega. Kaj je lahko večji greh od pedofilskega posilstva, skritega za štirimi stenami majhnega stanovanja?

Drama Še vedno vihar obravnava torej podobno tematiko kot Angel pozabe Maje Haderlap. Med besediloma obstajajo seveda razlike. Hand-

ke je npr. pri gradnji povesti racionalnejši, postavlja se kot opazovalec, ki je v in hkrati ob dogajanju. Maja Haderlap je čustveno intimnejša in v podajanju posrednejša. Oba avtorja pa sta zabeležila neko resnico, ki je ni možno več obiti, razen če ne pripadamo »negacionizmu« in zapečatimo umetniški pričevanji dveh avtorjev kot lažni. Seveda je v tem norem svetu vse mogoče, a o tej varianti ne bi želel niti razmišljati. Če je, je zame ni.

Nato sem z veseljem prebral novico, da bo v prihodnji sezoni Igor Pison v prihodnji sezoni režiral v ljubljanski Drami prav dramatizacijo romana Maje Haderlap Angel pozabe. Pričenja brez proglasov in v praksi kleti naš skupni kulturni prostor?

Na predstavitvi knjige Igorja Škamperleta »Dotiki pokrajine« sem v naglici izjavil nekaj netočnega. Ko je razgovor z avtorjem nanesel na renesanso, kjer je Igor specialist, sem omenil, da se je v času renesanse pojavila dvojnost. Ljudje na papeških in posvetnih dvorih so izgubili smisel za moralne in etične mere, istočasno pa so veliki duhovi ustvarjali veličastna dela. Prirejali so orgiastične zabave, kjer so v isti sapi dajali duška razbrzdani spolnosti ter recitirali pesmi klasikov in velikih sodobnikov. Dodal sem, da se so se danes moralne in etične meje marsikje razhlampale (v politiki, v gospodarstvu itd.), manjkajo pa duhovne špice. Tu sem se zmotil, ker sem pozabil na ZDA in na Kalifornijo. Renesansa se je preselila.

V času in kraju droge, svobodne spolnosti in rock and rolla, v dobi in na tratah hippyjev in LSD-ja so zrasi Steve Yobs, nova tehnologija, Doorsi in Andy Warhol. Zrastla je velika književnost in nastale so izjemne umetnine. Zrastlo je gibanje za civilne pravice, ki je dovolilo temnopoltemu Obami, da je danes predsednik ZDA. Rodili so so brokerji Wall Streeta, ki so nas med finančnimi stavami, kokainom in viskijem spravili na kaho. Temno in svetlo se lovita v vrtoglavlju, z novimi barbari in z novo renesanso.

prejšnjega stoletja. Danes odrasča četrta generacija. Kot župnik srečuje ljudi, ki so lahko stari že 80 ali 90 let, rodili so se v Belgiji, brezhibno govorijo slovensščino. Tretja in četrta generacija slovenskih izseljencev, veliko jih ima korenine na Primorskem, skuša ohraniti jezik, vero in kulturo prednikov. Organizirani so tudi na kulturnem področju, močna tradicija so pevski zbori, saj je pravkar potekalo srečanje vseh kulturnih društev iz belgijske Limburga. Stali so se v prostorih slovenske katoliške misije v Eisdnu, blizu tromeje med Belgijo, Nizozemsko in Nemčijo. Slovenski dom, ki je v lasti župnije, je zapuščina pokojnega Vinka Žaklja, ki je v teh krajih deloval od 1947 do svoje smrti leta 1996, poznana je tudi njegova zapuščina na svetih Višarjah.

V Valoniji, francosko govorečem predelu Belgije je slovenska skupnost v Monsu in Chareleroi. Tudi tu gre za podobno sestavo kot v Limburgu, za potomce slovenskih rudarjev.

Svojevvrsten izjv predstavljajo tri mlade skupnosti, kjer gre za mlade družine z otroki: v Bruslju, kjer je Slovenski pastoralni center in sedež župnije, v

Haagu na Nizozemskem in v Luksemburgu. Člani skupnosti so v glavnem zaposleni v institucijah EU. V teh treh skupnostih gradijo še temelje za trdno stavbo slovenskega verskega občestva.

Naslednje področje delovanja je delo študenti, ki prihajajo kot stažisti v pisarne evropskih poslancev. Trenutno imajo v treh hišah, ki so last slovenske župnije v Beneluksu, dvanajst študentov. Sam Slovinski pastoralni center, druga hiša ob njej in tretja nekoliko stran, je zapuščina dveh slovenskih duhovnikov, ki sta leta 1946 tu ustanovila Foyer oriental chretien pro Russia. Do padca berlinskega zidu sta v tej stavbi natisnila na sto tisoče svetih pism v ruščini in jih po skrivnih kanalih pošiljala v tedaj komunistično neprepustno Rusijo. Apostolski nuncij v Moskvi, msgr. Jurkovič trenutno piše zgodovino tega drznega projekta.

Ob zaključku srečanja sta tako predsednik SSO Štoka kot župnik v Beneluksu Štrubelj izrazila željo, da bi se Slovenci tako iz osrednje Slovenije kot iz zamejstva in zdomstva pogosteje srečevali v evropski prestolnici, v Bruslju, so še zapisali v sporočilu SSO.

JEZIK NA OBROBJU

Neustrezna izbira dovršnikov in nedovršnikov se v zadnjih časih vidno veča. Ne mine dan, da si ne bi izpisala nekaj takih primerov.

Nedovršnike uporabljamo največkrat v sedanjiku. Ko opravljamo kakršno koli delo, bi nam moralo biti jasno, da gre za takratno, istodobno dejanje. Zato rečemo: Učim se, pišem, podpisujem, delam in podobno. **Tako zapišemo tudi v vsakem sporočilu: »Obvezujem se, da bom izpolnil vse obljube.« »Pošiljam vam zahtevane podatke.« »Pozdravljam vas.«** Kljub temu sem pred kratkim brala v uradnem časopisnem besedilu: »Obenem se obvezem« in »Pozdravim vas«, namesto »obvezujem se« in »pozdravljam vas«.

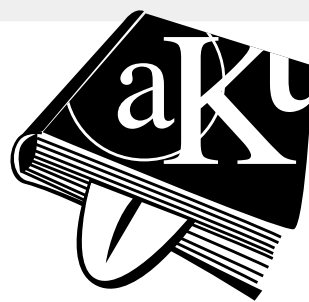
Zgodi pa se tudi obratno, da v enem samem kratkem članku najdem kar več neustreznih nedovršnikov. Največkrat so v pretekliku, včasih pa tudi v prihodnjiku. Brala sem: »Funkcionarka je priporočala, naj umaknejo s procelja slovensko zastavo.«

Nedovršnik priporočati uporabljamo za dalj časa trajajoče dejanje, medtem, ko je funkcionarka prav gotovo le na kratko naročila, t.j. priporočila, kaj naj storijo. Če bi poročevalec uporabil namesto priporočati glagol svetovati, bi se napaki izognil, ker je glagol svetovati oboje hkrati, dovršnik in nedovršnik.

Neprimeren je tudi glagol umakniti (zastavo). **Umaknemo po navadi kaj, kar nam je v napoto ali kar je dotrajano (n.p. poškodovani denar iz prometa).** Umaknemo se tudi s položaja, ki ga imamo.

Zastava navadno visi na drogu, zato jo snamemo (z droga).

Podobno neustrezen je tudi nedoločnik v zvezi »funkcionarka je navajala.« **V kratkem sporočilu je lahko le »navedla, izjavila, omenila«, torej povedala, ne na dolgo in široko navajala.** Taki

slabi zgledi nas resno opozarjajo, da naš človek izgublja čut za ustrežno rabo dovršnih in nedovršnih glagolov, nad čimer bi se morali resno zamisliti. **Pri tem ne gre za površnost ali malomarnost, ampak za resno neupoštevanje strukturnih posebnosti slovenskega jezika.**

Skoraj nerazumljiv je stavek: »V ospredje moramo postavljati bolnike, ne pa zdravstvenih struktur.« Domnevam, da **bi moralo pisati: »Poskrbeti moramo predvsem za bolnike, ne pa za zdravstvena podjetja (ustanove).«**

Namesto »ničesar nočem obljubljati, kupovati« **bi moral pisec napisati »ničesar nočem obljubiti, kupiti«.** Zveza glagola hočem, nočem z nedoločnikom izraža željo, da se dejanje uresniči. Za uresničitev pa je potreben dovršnik.

Največkrat je napačno rabljen nedovršnik ugotavljati. Primer: »V Trstu za pirajo tovarne je ugotavljal M.« **Spremeniti moramo čas (ugotavlja) ali glagolski vid (je ugotovil).**

Nekdo je zapisal: »Voznik je moral opraviti test, na podlagi katerega ugotavljajo ali je zaužil kako drogo.« **Test res služi za ugotavljanje uživanja drog, vendar je namen testa ugotovitev, ne ugotavljanje, ki ne daje rezultatov. Zato bi moralo pisati: »na podlagi katerega ugotovijo.**

Nanizala sem več primerov neustrezne rabe dovršnikov in nedovršnikov, da bi opozorila pisce in šole na hitro širjenje takih napak.

Lelja Rehar Sancin

PISMA UREDNIŠTVU

Dopolnilo k članku

V zvezi s srečanjem na goriškem sedežu Slovenske kulturno gospodarske zveze moram poudariti, da sem se ga udeležil kot član Sindikata slovenske šole in nikakor ne kot predstavnik Urada za slovenske šole, za kar tudi ne bi imel nobenega pooblastila.

Ob tem bi omenil, da se je diskusija dotaknila tudi nedorečenosti in pomanjkljivosti sedanjih razpisov za mesta za Urad za slovenske šole. Razvidno je namreč, da je zakon št. 932 z dne 22. decembra 1973 dodeljeval tržaškemu oziroma goriškemu skrbništvu devet mest (sedem učiteljev in dva profesorja ali ravnatelja), medtem ko jih sedanji razpisi zagotavljajo le 7. Za polovico šestih uradniških mest je med drugim predvideno delovno razmerje s skrajšanim delovnim urnikom.

Razpisi tudi ne zagotavljajo razporeditve mest med posameznimi pokrajinami, ki jih predvidevata oba predstavljena zakonska osnutka za slovenske šole, temveč omenjajo le urad v Trstu.

Zgoraj povedano ne more biti vzrok za posebno zadovoljstvo.

Osebnost bi rad podčrtal, da sedmi člen že omenjenega zakona 932, ki kolikor vem, ni bil ukinjen, še vedno ohranja pravico za dodelitev učnega osebja na sedanja mesta pri Uradu za slovenske šole. V primeru, da ni tako, kot se lahko razbere iz tiskovnega sporočila poslanke Blažinove, objavljenega v Primorskem dnevniku dne 30. maja, bi kot učitelj, ki je že šestnajst let dodeljen najprej goriškemu skrbništvu in nato Uradu za slovenske šole, cenil, da bi mi brez ovinkov povedali, da sem odslužil svojemu namenu.

Igor Devetak

SSO - Obisk v Bruslju pri odgovornem slovenskem župniku

Drago Štoka in Zvone Štrubelj
o slovenski župniji v Beneluksu

Pred kratkim je bil predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka na obisku v Belgiji, kjer se je v družbi z bivšimi deželnimi svetniki in parlamentarci dežele Veneta seznanil s tamkajšnjo politično, ekonomsko, jezikovno in kulturno stvarnostjo. Belgija je namreč država, ki kljub hudi ekonomski krizi pospešeno raste, saj je njena prestolnica Bruselj sedež Evropskega parlamenta in raznih vladnih komisij, kar se mestu pozna tako na gospodarskem kot na političnem in vseh drugih nivojih javnega življenja.

Kot so sporočili iz Sveta slovenskih organizacij se je Štoka srečal tudi z Zvonetom Štrubljem, slovenskim župnikom v Beneluksu od jeseni lani. Zvone Štrubelj je med drugim deloval tudi na Tržaškem, kjer je bil vrsto let župnik najprej v Dolini potem pa na Opčinah. Štrubelj je Štoki predstavil pomen slovenske župnije v Beneluksu, ki obsega pet skupnosti v Belgiji, dve na Nizozemskem in eno v Luksemburgu. Na flamsko govorečem področju v Belgiji so člani skupnosti potomci prvih slovenskih izseljencev, ki so prišli delat v rudnike že po prvi svetovni ekonomski krizi in tridesetih letih

POLJANKA DOLHAR IN SARA STERNAD

Prisilni solidarnostni dopust, ki novinarkam in novinarjem Primorskega dnevnika že eno leto greni poklicno življenje, ima občasno tudi pozitiven prizvok. Če ga na primer izrabiš za izvedbo tistih projektov, za katere ni v »normalnih pogojih« nikoli dovolj časa: za obisk Rima (da ne bo nesporazumov: na lastne stroške), italijanskega parlamenta in urada edine izvoljene Slovenke. Zanimalo naju je, kakšno je rimsko politično in zasebno življenje Tamare Blažina; videti, kako poteka zasedanje poslanske zbornice, se sprehoditi po tistem Transatlantico, ki ga običajno vidiš le na televizorskem zaslonu. Resnici na ljubo je najina prošnja za novinarsko akreditacijo povzročila kar nekaj preglavic našemu tajništvu, saj je v Rimu nikakor niso hoteli odobriti. V parlament naj bi vstopali le parlamentarni novinarji ...naposled pa so naši prošnji le ustregli (tudi zato, ker so jim tajnice zagotovile, da ne delamo v stilu oddaje Le lene).

Palača Montecitorio je impozantna, pravi labirint, v katerem moraš skoraj na vsakem vogalu vprašati slugo za smer (in v katerem se vprašaš, koliko nas ti vseprisotni in mastno plačani parlamentarni uslužbenci stanejo). Krasen steklen strop, ki se dviga nad avlo, je prav tako impozanten, z novinarske tribune pa nekaterim poslancem in poslankam gledaš tako rekoč za hrbet. Med našim obiskom avle, ko je v njej sedel predsednik vlade Enrico Letta (predsednice Laure Boldrini pa ni bilo), je večina buljila v računalnik, tablico ali pametni telefon, drugi so klepetali. Vse skupaj je spominjalo bolj na tržnico. Nekoliko so se umirili med glasovanjem, med katerim je »tajnik« vsake skupine mahal s palcem in diktiral, kako naj volijo (palec navzgor - odobreno, palec navzdol - zavrnjeno). Občutek imaš, da tudi aplavze delijo »ekipno« ...edini aplavz bipartisan so si zaslužili otroci osnovne šole iz Cosenze, ki so dogajanje spremljali s tribune za goste. Za bolj poglobljeno analizo poslanskega življenja pa bo treba še kdaj prestopiti prag Montecitoria.

Tamara Blažina ima svoj urad nekaj sto metrov od rimske palače Montecitorio, točneje na Trgu sv. Silvestra, v palači, kjer je mogoče srečati tudi ostale člane poslanske skupine Demokratske stranke. Resnici na ljubo dokaj skromen urad deli s furlansko poslanko Gianni Malisani; v zadnjih majskeh dneh, ko je nastal ta intervju, je bil prostor še prazen oziroma so ga napolnjevale le kartonaste škatle, ki so iz bližnjega senata, kjer je Tamara Blažina sedela v prejšnji mandatni dobi, »potovale« kar nekaj mesecev. Tudi računalnika sta obe poslanki prejšli šele v tistih dneh. Pregovorni rimski mlini meljejo očitno resnično počasi ...

V poslansko zbornico ste bili uradno izvoljeni 5. marca. Kateri je bil vaš prvi ukrep?

V tem času sem predstavila dva zakonska osnutka: ratifikacijo mednarodne konvencije o manjšinskih jezikih, ki se vleče že predolgo, saj je bila sprejeta pred celimi 20 leti, in zakonski osnutek o slovenskem šolstvu. Konvencijo morajo posamezne države ratificirati oz. sprejeti v svojo zakonodajo, da je potem obvezujoča. Res je, da je marsikaj, kar vsebuje, že ad acta (recimo zakona 482 in 38), sprejetje pa bi vsekakor bilo znak pozornosti do tega vprašanja in do mednarodnih obvez.

Glede zakonskega osnutka o manjšinskem šolstvu pa bomo upam našli skupen jezik s Slovensko skupnostjo, saj se mi zdi smešno, da se predstavljamo z dvema osnutkoma. Govorila sem tudi s Tomažem Simčičem (zadolženim za slovenske šole v Furlaniji Julijski krajini; op. nov.), vendar je glavni problem seveda denar, ki ga ni. Naš zakonski osnutek zahteva namreč precejšnje finančno kritje, ker postavlja nekaj konkretnih zahtev.

Oba zakonska osnutka ste že vložili v senatu?

Drži. Glede konvencije so osnutke vložile tudi druge parlamentarne skupine tako v zbornici kot v senatu. Načelnica naše skupine v zunanjepolitični komisiji mi je obljubila, da si bo prizadevala, da bo čim prej na dnevnem redu. Kaj bo potem, pa ne vem.

Kakšen je pravzaprav postopek za vložitev zakonskih osnutkov?

Poslanec vloži besedilo s poročilom, zakonodajni urad ga registrira in mu določi zaporedno številko ter določi termin, do katerega lahko tekst popraviš in zbereš podpise. Zato sem takoj vložila osnutka, da ne bi imela previsoke registrske številke. Kdor je bil tukaj pred mano, je prav tako vložil besedila, ki niso bila odobrena v prejšnjem mandatu.

Nekateri poslanci vložijo na desetine zakonskih osnutkov, da se potem lahko v tiskovnem sporočilu pohvalijo. Vprašanje pa je, kaj bo dejansko uresničeno. Sama mislim, da ta država ne potrebuje veliko novih zakonov, temveč marsikatero poenostavitev. Nekateri vloženi osnutki so res absurdni, kot tisti o vzdrževanju belih poti oz. makadamskih cest: nekatera vprašanja so v pristojnosti dežel in ne poslanske zbornice. To se pa žal dogaja ...

No, sedaj ko sta bila moja osnutka uradno registrirana, imam čas, da tekst pregledam, da ga morda tudi spremenim. Poslala sem ga ostalim kolegom skupine v komisiji, da zberem čim več podpisov in nato oddam dokončno verzijo, ki bo potem tudi uradno objavljena.

Koliko podpisov pa je treba zbrati?

Lahko tudi samo enega. Potem se seveda postavlja vprašanje razpoložljivosti v komisiji, saj gre tekst najprej v komisijo in šele nato v avlo. Tu ga vključijo v koledar zasedanj, kjer imajo navadno prednost ukrepi, ki jih predstavi vlada. V komisiji za šolstvo smo na primer razpravljali o dekretu za po-

razdelitev sredstev za leto 2013 znanstvenim ustanovam, ki so predvidene po zakonu. Teh je v državi 12, med temi pa sta tudi dve tržaški - OGS in Area Science Park. Za našo skupino sem posegla jaz, saj je tema za Trst precej pomembna. Sedaj, ko smo končno imenovali vlado, se bo vsaka komisija srečala na avdicijah z ministri, ki nam bodo nakazali in obrazložili smernice njihovega delovanja, na katerih bo treba potem začeti z delom. Do 6. junija se bom srečala s štirimi ministri - za kulturo in kulturne dobrine, za šport, za založniške dejavnosti in nazadnje še za šolstvo, izobraževanje in univerzo.

Kot rečeno imajo vladne zadeve prednost, druge pridejo na vrsto, ko to določi predsedstvo komisije. V prejšnjem mandatu ni bilo dejansko nobene možnosti, da bi sprejeli moj zakonski osnutek o šolstvu, saj smo se ukvarjali le z nujnimi dekreti, zaupnicami in podobno. Med drugim pa sama nisem bila v komisiji za šolstvo in je bilo zato težje kakorkoli vplivati.

»Moj mož se je že vdal, občasno še vedno zagodrnja, predvsem ko mu sporočim, da moram stran tudi ob sobotah in nedeljah.«

Gre za zakonski osnutek, za katerega ste rekli, da iščete čim širši konsenz znotraj manjšine.

Tako je. Osnutek, ki ga ponuja Slovenska skupnost in ga je predstavila stranka Südtiroler Volkspartei, dejansko temelji na mojem, spremenili so le nekaj členov in ravno glede teh bomo skušali najti primeren dogovor in tudi prilagoditi nekatere dele zakona, saj je v teh dveh letih prišlo do novih ukrepov in finančnih rezov, hkrati pa lahko vključimo tudi kaj novega. Upam, da bomo našli dogovor predvsem s tistimi, ki so tehnično podkovani; na šolskem področju se mi namreč zdi nujno potrebno, da svoje mnenje povedo strokovnjaki, politika ga lahko le usvoji. Sicer pa naj bi to veljalo na vseh področjih.

Kaj se zgodi, ko zakonski osnutek končno pride v pristojno komisijo?

Ko pride v pristojno komisijo, ga mora ta odobriti. Če ima tudi finančne »posledice«, pa mora besedilo tudi skozi proračunsko komisijo: šele ko se ta pozitivno izreče, gre v avlo. Ko gre za manjše osnutke, pa ni potrebno, da gredo v avlo, saj imajo tudi komisije zakonodajne pristojnosti.

Potem pa se osnutek seli še v senat ...

Ta naš »bikameralizem«, ta naša dvojnost po mojem mnenju dejansko onemogoča racionalno delo. Ko osnutek odobri poslanska zbornica, mora še v senat, kjer mora prestatiti isti postopek: iz komisije v avlo in to je velika izguba časa. Prepričana sem, da rešitev ne gre iskati le v zmanjšanju števila poslancev in torej stroškov, ampak tudi v racionalizaciji in poenostavitvi vseh postopkov. Zato podpiram tako imenovani »senato federale«, v katerem bi imele svoje predstavnike deželne in druge krajevne avtonomije in bi se ukvarjal z njihovimi specifičnimi zadevami. Nekateri zakonski predlogi bi še vedno morali skozi obe veji parlamenta - na primer zaupnica vladi - ostalo pa bi bilo rešeno v poslanski zbornici. Tako kot se dogaja skoraj v vseh modernih državah.

Prav je, da ima vsak teritorij svoje predstavnike v Rimu, vendar zastopa deželo FJK, ki šteje milijon dvesto tisoč prebivalcev, v senatu in v poslanski zbornici kar 18 ljudi. Lahko bi nas bilo polovico manj. Nekateri se s tem ne strinjajo in

NAŠ POGOVOR - Poslanka Demokratske stranke o

Iz oči v oči s poslanko Ta

Ime: Tamara

Priimek: Blažina

Vzdevek: ga nimam

Kraj in datum rojstva: Dolina, 16. 1. 1952

Stalno bivališče: Zgonik

Stan: poročena (že babica)

menijo, da bi bilo treba raje znižati plače. Poslancev je toliko, da ne bodo nekateri nikoli spregovorili v avli ...

Kdo sploh odloča, kdo bo nastopil v avli?

Tako imenovani »segretario d'aula«, ki je za skupino DS Ettore Rosato, ki je organizacijsko zelo spreten. On skrbi za prisotnost v avli in določa, kdo bo govoril. Za splošne razprave ima namreč vsaka skupina točno odmerjen čas: lahko ga porazdeli med različne govorce, ali pa določi enega, da sam nastopi. Vsak potem izpostavi kak problem svojega teritorija, postavi vprašanje in tako dalje. Veste koliko krat smo na primer že vprašali, zakaj ne delujejo železniške povezave s Trstom, pa o prostocarinskih conah ... Tudi če ti odgovorijo - pisno ali ustno - odgovor sploh ni zavezujoč. Ravno pred kratkim sem postavila vprašanje glede informatizacije učbenikov. Na podlagi novih pravil bodo namreč vsi učbeniki spletni, za slovenske pa je to lahko problem. Kdo ve, če mi bodo sploh odgovorili ...še vedno čakam tudi odgovor na vprašanje o Prosecco Doc, tako da ga bom spet postavila.

Parlamentarci delajo tudi za volivce, se pravi, da jim dokažejo, da si prizadevajo za domače zadeve. Problem pa je učinkovitost politike in verjetno bi bilo treba tudi v pravilnikih delovanja poslanske zbornice marsikaj spremeniti, tudi glede na to, da je zdaj vse informatizirano.

Rimski teden Tamare Blažina

V zadnjem obdobju imamo zasedanja tudi ob ponedeljkih, zato ta dan priletim v Rim in se domov vračam ob četrtkih. Dan pa je razdeljen med zasedanja v avli, komisije in raznorazne sestanke. Vključena sem v komisijo za šolstvo, pravkar pa so mi sporočili, da bom tudi letos medparlamentarni član Srednjeevropske pobude (SEP), ki ima svoje tajništvo v Trstu, kar mi daje možnost, da vzdržujem odnose z državami z območja srednje Evrope.

Sestanki so lahko strankarski, ker pa je naša skupina velika (196 poslancev) in se je težko koordinirati, skušamo delati tudi po manjših enotah, po resorjih oziroma komisijah. Potem so tu še sestanki poslank, seje z Epifanijem o ustavnih reformah. Pred vsakim sestankom pa je še pripravljeno delo po skupinah. Seveda imamo tudi sestanke delegacije Demokratske stranke iz FJK (6 članov), da se med seboj bolje povežemo in si izmenjamo informacije. Ob tem so še nekatere dejavnosti, ki jih vodijo posamezniki oz. skupine. Sama sem na primer pristopila k pobudi »100 giorni - braccialetti bianchi«: parlamentarci, ki nosimo to zapestnico, smo se obvezali, da se bomo angažirali proti t.i. »izmenjavi glasov« na relaciji mafija-država.

Je pa seveda stvar izbire: če hočeš slediti vsemu, ti časa dejansko zmanjka. Prav gotovo potrebuješ tudi čas, da se dokumentiraš o posameznih vprašanjih, skratka, da preučiš snov in ne govoriš tja v en dan. To delam v svojih prostih urah. Pozanimati se moraš tudi za stvari, o katerih nič ne veš, ampak jih v avli obravnavamo, tako da se je treba stalno izpopolnjevati. Dnevi v Rimu so tako precej natrpani.

Med vikendi pa ste v Trstu.

Ko pridem v Trst, vzdržujem kontakte s teritorijem, na sporedu so srečanja in sestanki. Navadno temu namenim dan ali dva, se pravi petek in soboto. Poleg tega imaš vso »representanco«, kar je zelo naporno, saj velja mnenje, da naj bo tisti, ki je plačan politik, prisoten na vseh nivojih. Kot Slovenci imamo dvojne obveznosti: sama skušam biti ne le slovenski parlamentarec, temveč tudi parlamentarec Trsta, zato skušam slediti splošnim tržaškim zadevam, Slovence pa spremljam na celotnem deželnem teritoriju. Vsega ni vedno lahko usklajevati.

Kdo vam pomaga pri tem?

Pomagata mi sodelavca L Semolič ima precej izkušenj in ske manjšine pri raznih italijanj nijo, pomaga mi pri komunikaciji javna srečanja - vzdržuje tako Alenka Vazzi pa mi v Trstu dva janju spleta in sporočil po socialno jezično, kar vzame nekaj časa. Enkrat tedensko objavljamo macije o delu na teritoriju oz. pošiljam t.i. news letter. Ustrezno hiva.

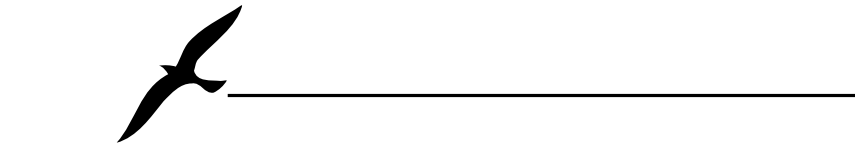
0 »zloglasnih« plačah

Plača za sodelavce z uradno smejo biti tvoji sorodniki), spletno povezavo, organizacij in podobno krijem s tistimi zbornica mesečno nameni vsa štuva izenačim. Pred časom si ti škova nisi utemeljil, tudi če nisi letoma pa so se stvari spremenile vsaj polovico te vsote, drugače mnenju bi bilo daleč bolj primerno čeval parlament, tako da bi bilo no in si ne bi nihče polnil žepov sedaj strožje, sicer pa je veliko meznikov. Vse bi se dalo še bolj trolo in transparentno. Potrebno rati. Ko govorimo o stroških pravljeni, sami pa sta se lahko preplačah. Veliko preveč. Kdor tipični javni sektor je neurejen - jam pak ne tukaj. Problem so majhni

Kaj pa ostali prihodki?

Plača poslanca se suče od pa tudi prispevek za bivanje, t in s katerimi plačujem najemno, račune za elektriko, plin, v da zraven. Teh stroškov nam ni da bi bilo prav, ko bi morali upogoj za parlamentarno pokor

rimskem življenju in politiki

maro Blažina

Moja stranka: Demokratska stranka

Moja vloga v njej: član vsedržavne skupščine

V politiki od leta: poklicno od leta 2003, prostovoljno od leta 1972

Moj vzornik/ca: Enrico Berlinguer in Rita Levi-Montalcini

Moj avto: golf

Moji hobiji: branje knjig in razne rekreativne dejavnosti (vedno manj zaradi pomanjkanja časa)

Najljubša knjiga: nimam samo ene, odvisno pač od obdobja, recimo L'albergo delle donne tristi - Marcela Serrano

Najljubša pesem: Lady Jane (Rolling Stones)

Najljubši film: Out of Africa z Meryl Streep

Najljubši mediji: TG3, Primorski dnevnik, Corriere della Sera

Najljubša spletna stran: Repubblica.it

Najljubše počitnice: kampiranje v Funtani (Istra)

Najljubša barva: vijoličasta

Najljubša jed: ribji karpачo

Najljubša pijača: bela kraška in briška vina

Moj bar - gostilna: Bar X v Trstu in gostilna Guštin v Zgoniku

Moj življenjski moto: Pomagaj si sam!

em delu?

lvio Semolič in Alenka Vazzi. n vzdržuje stike glede sloven-
skih ministrstvih in s Slove-
njih in stikih z javnostjo, prire-
rekoč moje »public relations«.
krat tedensko pomaga pri ure-
lni mreži Facebook. Vse je dvo-
Sicer pa delam veliko tudi sa-
n na spletni strani daljše infor-
v zbornici, enkrat mesečno pa
za mi, saj je splet zame tudi ar-

parlamentarcev

adno delovno pogodbo (ki ne
najemnino tržškega urada,
o pobud oz. najem dvorane za-
mi 3.690 evri, ki jih poslanska
akemu poslancu. Stroške v bi-
o vsoto prejemal, tudi če stro-
imel sodelavcev. Pred dvema
enile in sedaj moraš upravičiti
moraš denar vrniti. Po mojem
erno, ko bi naše sodelavce pla-
lo dejansko vse dokumentira-
v s tem denarjem. Kontrole so
o odvisno od poštenosti posa-
lj racionalizirati, za večjo kon-
o pa bi bilo spremeniti ves apa-
olitike, smo glavna tarča izvo-
ričali, koliko oseba je v teh pa-
ka, prejema naše plače. Ves ta
ramo, da je osebj a malo, am-
ne občine.

okrog 5.000 evrov, prejemamo
i. diario, ki znaša 3.500 evrov
ino za stanovanje v Rimu, hra-
vodo, čistilnico in vse kar spa-
treba dokazati, čeprav mislim,
pravičiti tudi te. Spremenili so
jnino, t.i. vitalizio, ki ti je v pre-

teklosti pripadala a priori, ne glede na starost, pa čeprav si
delal le eno leto. Sedaj si do nje upravičen le, če dopolniš 65
let starosti, če opraviš vsaj en cel mandat, predvsem pa sedaj
prejmeš pokojnino na podlagi plačanih prispevkov. Pravilnik
določa tudi vsoto, ki jo moramo mesečno nameniti za po-
kojnino (okr. 780 evrov) in zdravstveno zavarovanje (okr. 520
evrov).

Nato prejemamo okrog 3.000 evrov letno za telefonske
račune, s katerimi imam precej stroškov, kakih 300 evrov na
dva meseca, plačujem pa tudi naročnino za I-pad. Tu so še
prevozi - nekoč so bili vsi zastoj, sedaj pa imamo plačane le
prevoze Trst- Rim in obratno ter potovanja, ki spadajo v po-
litično delo. Če je skupščina stranke na primer v Milanu, mi
mora skupina izdati potrdilo, da je bilo potovanje delovne na-
rave, drugače stroškov ne povrnejo. Plačane pa imam tudi pot-
ne stroške na relaciji dom-letališče, letališče-služba in obrat-
no.

Če k temu prištejemo še ostale stroške na teritoriju, ki-
lometrine, parkiranje na letališču in podobne malenkosti, se
takoj nabere drugih tisoč evrov. Stranki vsak mesec dam 1.500
evrov, za volilno kampanjo pa je moral vsak poslanec De-
mokratske stranke iz svojega žepa odšteti več tisoč evrov, ta-
ko da bomo nekaj mesecev v bistvu delali zastoj. Ko nare-
diš dva računa, ugotoviš, da se deželnim svetnikom godi bo-
lje ...manj stresa, manj vsakotedskega premikanja.

**»Če bi takoj razumeli, da smo izgubili
volitve, volivcem ne bi vlivali upanja v
spremembe«**

Kaj nudi poslanska zbornica svojim poslancem?

V palači so bar, menza oz. restavracija, kjer so cene zmer-
ne (sicer ne več kot nekoč), trgovina s tobačnimi izdelki, knji-
garna, ambulanta in prva pomoč ter frizerski salon ...a samo
za moške. Vsak poslanec ima svoj poštni predal in urad ter
prejme vso potrebno opremo, od računalnika in tiskalnika do
papirja, map in peres. Na razpolago imamo servis za infor-
matiko, kjer ti uredijo računalnik in I-pad, da je vse kompa-
tibilno. Vsi postopki pa so zelo zamudni: če se ti kaj pokva-
ri, moraš vložiti prošnjo in nato čakati. Material je točno od-
merjen vsakomur, če ti kaj zmanjka, moraš spet izpolniti for-
mular, ga poslati in čakati. Administrativno-birokratski po-
stopki so nevzdržni, na vseh ravneh. V senatu je bilo veliko
bolj enostavno, manj nas je bilo.

Vidite razlike tudi v načinu dela?

V poslanski zbornici se mi vse zdi bolj strokovno. Ta-
ko delo uradov kot tudi naša skupina, ki nam nudi veliko stro-
kovno pomoč, od materiala, obvestil do raznorodnih raziskav.

Kako sprejema oddaljenost vaša družina?

Mislim, da je to nelahka preizkušnja za družinske odno-
se, predvsem za mlajše družine, ki ne živijo v Rimu. Tega nam
seveda ni predpisal zdravnik, gre za izbire posameznikov. Moj
mož se je že vdal, občasno še vedno zagodrnja, predvsem ko
mu sporočim, da moram stran tudi ob sobotah in nedeljah. Tu-
di zato, ker je vse na njegovi grbi, mislim predvsem na družinska
bremena, recimo na stare starše. Otrok a sta k sreči že velika,
žal mi pa je, ker imam premalo časa na razpolago za vnukinjo,
kateri bi se v normalnih pogojih rada bolj posvetila.

Kakšno je vaše osebno rimsko življenje?

Časa žal nimam veliko, lani sem bila trikrat v kinu in en-
krat v gledališču. Običajno gremo enkrat tedensko s kolegi

Avla Poslanske zbornice (levo) in »Il Transatlantico« (zgoraj)

UMBERTO BATTAGLIA

na večerjo. Še vedno se družim z bivšimi kolegicami iz senata,
ki so bile vse spet izvoljene. V zbornici je danes veliko mla-
dih, tako da sodim med starejše, počasi pa se spoznavamo.
Veliko drugega pa se res ne da delati.

Kaj pa raje kupujete, v Trstu ali Rimu?

Tega je itak malo, vsekakor se za nakupovanje najraje
podam v Videm. Sicer pa velja, da je v Rimu izbira nedvom-
no bolj bogata. Samo trikrat sem ostala v Rimu čez vikend,
kot turist, tako da sem si ogledala, kar je v prestolnici najpo-
membnejšega. Gledališka ponudba je prav tako zelo pestra,
vendar mi je v bistvu nemogoče programirati ogled predstav.
Večere večkrat preživljam v uradu ali doma. Sicer pa zelo ce-
nim rimsko kuhinjo, predvsem, ko si lahko »v miru« privo-
ščiš večerjo. Kosila so namreč zelo hitra - solata, krožnik sad-
ja z jogurtom - zvečer potrebuješ sprostitev. Večkrat pa so ve-
čerje žal nadaljevanje delovnih sestankov. In to se dogaja tu-
di doma, saj s prijatelji ali sorodniki govorimo o politiki, ker
bi vsi radi vedeli, kako je bilo ta teden, kaj se dogaja v Rimu.

O usodi Demokratske stranke

Že večkrat sem za Primorski dnevnik povedala, da smo
marsikaj zgrešili. Do primarnih volitev ni bilo večjih težav, po-
tem pa je bila volilna kampanja premalo odločna, skoraj med-
la, kakor da bi se Bersani izpel že v kampanji za primarne vo-
litve. Verjetno tudi nismo znali razbrati nagnjenj ljudi in vo-
livcev. Po eni strani smo dobili zausnico Gibanja 5 zvezd: pod-
cenjevali smo jih in nismo bili dovolj pozorni do obnove po-
litike in reforme volilnega zakona. Skratka, sami smo dovo-
lili, da je prišlo do takega rezultata. Po drugi strani pa nihče
ni pričakoval, da bo Berlusconi tako rekoč vstal od mrtvih.
A posteriori so vsi pripravljeni kritizirati, češ, da bi Demo-
kratska stranka zmagala, če ne bi podprla Montijeve tehni-
čne vlade in bi šli na volišča, ko je propadla Berlusconijsva
vlada. Sicer pa je to odločitev vodila skrb za državo in njene
koristi, ne pa za strankine.

Prav tako nismo objektivno ocenili volilnega rezultata.
Šlo je namreč dejansko za poraz. Izgubili smo preveč časa z
iskanjem poti iz zagate in večine. Tudi v tej fazi je bil Bersa-
ni precej neroden, predvsem v odnosu do Gibanja 5 zvezd.
Sicer mislim, da bi bila vlada z Grillovimi pristaši precej ne-
mogoča. Sama bi sicer ločevala med volivci, parlamentarci in
tistimi, ki dejansko vodijo gibanje: mislim, da je med njimi
velik razkorak, ki je vsak dan jasnejši. Tako v komisiji kot v
avli se namreč z njimi lahko sodeluje. Ne nazadnje so glosa-
vali za dekret o matičnih celicah Balduzzi, glede vrnitve dol-
gov javni upravi pa so se vzdržali. Kdor je izvoljen, ima pač
določeno odgovornost, tisti pa, ki jih vodijo, želijo le uničiti
vse obstoječe in potem morebiti na novo graditi. Mislim, da
je težko graditi, če nekaj uničiš. In istočasno mislim, da bi se
kljub vsemu dalo marsikaj izboljšati. Ko bi oni sprejeli Ber-
sanijsvo ponudbo osmih točk, bi lahko prišlo do drugačne vla-
de. Kasneje so imeli še eno priložnost, ko smo glasovali za
predsednika republike. Romano Prodi je bil tudi eden njiho-
vih kandidatov. Ko bi takrat želeli sodelovati z nami in res spre-
meniti Italijo, bi se lahko odločili zanj. Iz vsega tega pa ni bi-
lo nič in Lettova vlada je neizbežno zlo. Termenska, začasna
vlada v službi države, ki mora poskrbeti predvsem za dve stvar-
i - za nekaj nujnih ukrepov za razvoj gospodarstva in proti
prekernemu delu mladih. Ko bi se po Berlusconijevem pad-
cu odločili za volitve, ne bi s tem volilnim zakonom nič do-
segli, saj so za zaupnico v avli pomembne številke. Bersani bi
potreboval tudi glasove Gibanja ...

**Mislite, da bo tej vladi uspelo spremeniti volilni za-
kon?**

Mislim, da je to absolutna prioriteta, s tem zakonom ne
smemo na volitve. Narediti moramo korenito reformo, ki bo
zaobjela tudi ustavne reforme in italijanski sistem. Vsekakor
pa bomo do julija sprejeli t.i. »norma di salvaguardia«: če ne
bomo pripravili novega volilnega zakona, bomo ponovno
 uvedli prejšnjega, se pravi mattarellum, ki prav tako ni brez
napak.

Kaj bo z Demokratsko stranko?

V stranki je danes precej živahna razprava, veliko je ne-
dorečenosti, veliko protestov in negodovanja zaradi vlade, ki
smo ji vedno nasprotovali. Če bi takoj razumeli, da smo iz-

gubili volitve, svojim volivcem ne bi vlivali upanja v spre-
membe. Ko pa smo jim dali to upanje in se je tudi to razbli-
nilo, je bilo razočaranje še večje. Na podlagi razprav, ki smo
jih imeli tudi na krajevni ravni, ugotavljamo, da naše volivce
in člane veliko bolj kot izvolitev Lettove vlade boli obnaša-
nje parlamentarcev med izvolitvijo predsednika republike. To
vlado opravičujejo, saj bi bile volitve nesmiselne, 101 voliv-
ca, ki je izdal Prodijsa, pa ne. Čutijo se opeharjeni. Sama mi-
slim, da je stranka slabo vodila zadevo Prodi - Marini. Med-
tem ko je bilo za Marinija nasprotovanje javno izpovedano,
za Prodijsa ni bilo tako. Nekateri so ga metaforično zabodli v
hrbet in istočasno tudi Bersanija. Še vedno ugibamo, kdo so
bili; po mojem mnenju je šlo za posamezne skupinice, ki so
bile nezadovoljne z vodstvom. In dosegle so to, da so še bolj
ošibile stranko.

**»Premier Letta je zelo pripravljen, predvsem
glede gospodarstva in Evrope: dejansko
prava oseba na pravem mestu«**

Zakaj ni bilo enotnosti okrog kandidata Rodotaja?

Kar se je zgodilo s Prodiem in Marinijem, bi se tudi z
Rodotajem: stranka bi se razbila. Njegovo ime je ne bi po-
notilo, tudi zaradi stališč, ki jih je zagovarjal na svojih prejš-
njih funkcijah in jih predvsem katoliški del ne sprejema. Če-
tudi bi ga torej mi podprli, ne bi bil izvoljen. Drugi razlog pa
gre iskati tudi v izsiljevanju, ki je bilo za stranko nesprejem-
ljivo. Ko so prišle na dan številke, s katerimi so bili kandida-
ti Gibanja 5 zvezd uvrščeni v lestvico ... je postalo očitno, da
je marsikateri naš kandidat na volitvah prejel več glasov kot
Rodotà.

Kakšno prihodnost napovedujete stranki?

Pred nami je kongresna faza. Najprej moramo razumeti,
kakšno identiteto naj ima ta stranka, ker dejansko niha in ni
vedno jasno, kaj smo in kaj hočemo narediti. Bolj odločni mo-
ramo biti in bolj enotni. V tem obdobju je bilo preveč raz-
prave v časopisju, premalo pa v strankinih organih. Preveč
streljanja in premalo podpore skupnim ciljem. Vprašanje je,
ali nam bo to uspelo. Država potrebuje stranko, ki bi bila re-
formistična in evropska. Mi smo v bistvu edini, ki imamo or-
ganizirano življenje, neko mrežo, ki je drugi nimajo. Verjet-
no potrebujemo pravo osebo, ki bi znala vse to voditi. Tajnik
pa ni nujno tudi kandidat za predsednika vlade.

Kdo bi lahko bil vaš idealni tajnik?

Ne bi vedela, pomembnejše so vsebine. Kandidat bo mor-
al predstaviti neko strategijo, globalno gledanje na stvari. Isto
velja za vlado. Ko bi Letta dobro opravil svoje delo, ne iz-
ključujem, da bi lahko ostal na njenem čelu. Zdi se mi urav-
novšen in zelo pripravljen, predvsem kar se gospodarskih tem
tiče, pa tudi veliko ve o Evropi, kar se mi zdi zelo pomem-
bno. Dejansko prava oseba na pravem mestu.

**Kakšen vtis ste si ustvarili o predsednici poslanske
zbornice Lauri Boldrini?**

Nedvomno gre za izredno osebnost, ki je zelo občutlji-
va za določene teme, na primer revščino, ženske. Verjetno pa
ji primanjkuje nekaj izkušenj za tako zahtevno vlogo kot je
vodenje poslanske zbornice, malo trde roke. Saj to ni trg, pač
pa institucija z določenimi pravili, ki jih mora predsednik uve-
ljaviti. Zato, da uveljavi ugled institucije.

Mislim, da so znanje in izkušnje potrebni tudi v politi-
ki. Nihče ne postane neko iz nič a, potreben je nek proces.
Pred časom sem bila v Ljubljani in z mano je prišel tudi pod-
predsednik poslanske zbornice Luigi Di Maio, predstavnik Gi-
banja 5 zvezd in že nekaj let »v zamudi« z diplomo iz prava.
Se pravi, da ni še nikoli delal in nikoli ni bil nikjer ... Razu-
mem potrebo po prenovi, po pomlajevanju, po odprtosti, ven-
dar smatram, da je potrebna meritokracija.

V politiki generacijska zamenjava ni sinonim za boljšo
kakovost. Stari politiki so imeli namreč nezanimljivo zna-
nje. Še vedno velja opraviti daljšo, postopno pot, ki gre sko-
zi delovanje v različnih uravah in sovпада s postopno rast-
jo. Iz dneva v dan si ne moreš izmisliti nobenega poklica.

GORICA - Načrtno popivanje v kratkem času se širi med mladimi

Prvič se opijejo pri dvanajstem letu

»Binge drinking« se uveljavlja tudi v goriški pokrajini. Direktor goriškega oddelka za zasvojenosti SERT Giuliano Zorzut opozarja, da se med mladimi zelo hitro širi načrtno popivanje v kratkem času, ki je bilo v preteklosti razširjeno v anglosaških in skandinavskih državah. S severa se »binge drinking« širi proti jugu, pred kakimi desetimi leti je načrtno popivanje doseglo goriško pokrajino. »Alkohol se nevarno širi med mladimi; niža se povprečna starost njegovih uživalcev. Nekateri se prvič opijejo že pri dvanajstih, trinajstih letih starosti,« pravi Zorzut in pojasnjuje, da se je način uživanja alkohola zelo spremenil. »Nekoč je alkohol spremljal kosila in večerje, mogoče kak praznik, danes se je način uživanja alkohola zelo spremenil. Mladi zaužijejo večjo količino alkohola v zelo kratkem času; mogoče med tednom alkoholnih pijač niti ne pokusijo, potem pa se med vikendom opijejo. Zaradi tega jih ne moremo obravnavati kot alkoholike, tudi sami se ne zavedajo nevarnosti, ki se jim izpostavljajo,« pravi Zorzut. Po njegovih besedah mladi zelo pogosto uživajo alkohol skupaj z benzodiazepini, pomirjevali, kar še poveča nevarnost zastrupitve. Zorzut pojasnjuje, da je benzodiazepine zelo lahko dobiti, čeprav je treba zanje imeti zdravnikov recept. »Včasih predpišejo pomirjevala mladim kar družinski zdravniki, drugače jih kupijo v lekarnah, ne da bi predstavili recepta,« pravi Zorzut in pojasnjuje, da so učinki mešanice med alkoholom in pomirjevali zelo nevarni. Mladi včasih postanejo nerazsodni, nasilni, ne zavedajo se svojih dejanj; če sedejo za volan, so še toliko bolj nevarni. Na oddelku SERT opažajo, da tudi vse več odraslih posega po prekomernih količinah alkohola v zelo kratkem času.

»Novim oblikam popivanja se zoperstavljamo z informativnimi kampanjami, vendar je naša naloga zelo težka, ker so v ozadju pojava spremembe v življenjskih navadah,« pojasnjuje Zorzut in poudarja, da je med informativnimi kampanjami posebno pomembna pobuda Overnight, med katero nagovorijo mlade o nevarnosti prekomernega uživanja alkohola na nočnih avtobusih. Zorzut napoveduje, da bodo v kratkem

sprožili informativno kampanjo, s katero bodo posebno pozornost namenili tržiškemu mestnemu okrožju, kjer se »binge drinking« širi z večjo hitrostjo kot v severnem delu pokrajine in v Gorici. Zorzut poudarja, da morajo mlade poučiti o škodljivosti zlorabe alkohola najprej starši. »Znotraj svojih družin morajo mladi dobiti pravi zgled, zato pa je toliko bolj pomembno, da tudi starši ne pretiravajo z uživanjem alkohola,« poudarja direktor goriškega oddelka za zasvojenosti SERT Giuliano Zorzut. (dr)

GORICA - Overnight

Iz Sosljana se nočni avtobus seli v Gradež

»Če hočemo mlade uspešno opozoriti na nevarnosti prekomernega uživanja alkohola, se moramo odpraviti, kamor se mladi zbirajo. Med lanskim poletjem smo opazili, da je bilo v sosljanskem zalivu manj mladih kot v prejšnjih letih. To je bila posledica odločitve diskoteke Cantera, da ne toči alkoholnih pijač mladoletnikom in da jih hkrati ne pusti niti v notranost lokala. Zaradi tega so mladi kaj kmalu dobili nove kraje druženja; kar nekaj se jih je lani zbiralo v Gradežu, zato pa se letos nočni avtobusi iz projekta Overnight selijo iz Sosljana v mesto v laguni.« Tako pojasnjuje pokrajinska odbornica Bianca Della Pietra, ki je včeraj skupaj z ostalimi soprireditelji predstavila letošnji projekt Overnight. »Iz pogovorov z vodstvom pokrajinskega prevoznega podjetja smo ugotovili, da vozi pod večer v Gradež več avtobusov, tako da bo

mo v okviru Overnighta poskrbeli le za povratne vožnje, saj so drugače mladi morali čakati na postaji do 5.50 zjutraj. Nočni avtobusi bodo tako iz Gradeža startali ob 1.30 in ob 3. uri, z njimi pa se bodo mladi varno pripeljali v Tržič in Gorico,« pojasnjuje Della Pietra in napoveduje, da bodo nočni avtobusi na voljo ob sobotah med 13. julijem in 10. avgustom ter za veliki šmaren.

Da bi mlade spodbujali k čim bolj zdravim oblikam zabave, bodo na avtobusih delili nagrade med tistimi, ki bodo ob zaključku večera »napihali« najnižjo stopnjo alkohola. Zmagovalci bodo prejeli bone za ljubljanski zrezek v gostilni Gianni v Gorici, brezplačne vstopnice za Kinemax in druge nagrade. Dodatne informacije o pobudi Overnight z urniki nočnega avtobusa bodo v prihodnjih dneh objavili na spletni strani goriške pokrajine.

TRŽIČ - Po najdbi kosti v bazenu termoelektrarne

Skrunitev trupla

Ramon Polentarutti je nazadnje živel ravno v hiši osumljenega Roberta Garimbertija

Lastnik hiše in dvorišča v Ulici Carducci v Tržiču, ki je bila včeraj in v ponedeljek predmet preiskave forenzikov, 48-letni Roberto Garimberti je osumljen skrunitve trupla 40-letnega Ramona Polentaruttija, za katerim se je izgubila vsaka sled aprila leta 2011. Njegova mati je takrat prijavila izginotje, takoj zatem so se policisti lotili njegovega iskanja, vendar so bila vsa njihova prizadevanja zaman. Družina je najela celo detektiva, tudi on pa je bil pri iskanju Polentaruttijevih sledi neuspešen. Novembra lanskega leta se je preiskava premaknila z mrtve točke; ta-

krat so med čiščenjem bazenov termoelektrarne A2A našli vrečo s človeškimi kostmi. Šlo je za ključnico, nekaj reber in lopatico. Kostni so v bazene prišle z vodo, ki jo za hlajenje termoelektrarne črpajo iz kanala Valentinis. Plastična vreča je bila že polna lukenj, tako da je voda sprala kosti, na katerih je bilo zaradi tega zelo težko opraviti DNK analizo. Forenziki so kljub temu ugotovili, da kosti pripadajo Ramonu Polentaruttiju. Na podlagi te ugotovitve so se v ponedeljek policisti odpravili na dom 48-letnega Roberta Garimbertija, kjer je pogrešanec živel do svojega izginotja. Med ponedeljkovo preiskavo so forenziki iskali sledi Polentaruttijevega izginotja, včeraj pa se je iz goriškega sodišča izvedelo, da je Garimberti osumljen skrunitve Polentaruttijevega trupla. Preiskovalci še ugotavljajo, zakaj je Polentarutti umrl in v kakšni obliki je Garimberti vpleten v njegovo smrt in v izginotje njegovega trupla.

Tako kot Garimberti ima tudi Polentarutti dokaj burno preteklost. Oktobra leta 2005 so ga policisti aretirali, potem ko je z drugimi tremi osebami fizično napadel stanovalce nezakonito vseljenega stanovanja palače Mazzoli v Ulici San Giovanni Bosco. Poleg Polentaruttija so takrat policisti aretirali še 28-letnega Tržičana Davideja Rocca, 32-letnega Tržičana Francesca Del Pizze in 49-letno Patrizio Fabrici. Četverica je nameravala s silo izgnati iz stanovanja njegove stanovalce, da bi se namesto njih vselila v hišo. Polentaruttija je nekaj tednov pred nasilnim pohodom z nožem zabodel takrat 39-letni Giovanni De Pascale. Do spora med njima naj bi prišlo zaradi mami; tako Polentarutti kot De Pascale sta bila v preteklosti že prijavljena pravici zaradi razpečevanja drog. Polentarutti je sprva trdil, da mu je rane po telesu povzročil padec na steklene razbitine. Osebe službe 118 pa je takoj ugotovilo, da mu je rane prizadejal nož.

Garimbertijeva hiša v Ulici Carducci

BONAVENTURA

GORICA - Palača pokrajine Obnova bo trajala sedem mesecev več

Zaradi pakta stabilnosti ni denarja za podjetje

Zaradi restriktivnih določil pakta stabilnosti goriška pokrajina ne more plačati gradbenega podjetja, ki obnavlja pokrajinsko palačo na Korzu Verdi v Gorici. Zaradi tega je pokrajinski odbor na predlog predsednika pokrajine Enrica Gherghette sprejel sklep, s katerim je vnesel nekaj sprememb v pogodbo z izvajalcem del, ki bo imel sedem mesecev časa več za zaključek obnove pokrajinske palače. S pokrajine pojasnjujejo, da zaradi pakta stabilnosti niso mogli poravnati svojih obveznosti do gradbenega podjetja, s katerim so se pa uspeli dogovoriti, da bo vsekakor nadaljevalo s posegom, čeprav bo imelo za njegov zaključek na voljo 210 dni več. Obnova pokrajinske palače se je začela novembra leta 2011; za obnovitveni poseg ima pokrajina na voljo 5,4 milijona evrov. Ravno včeraj so odprli glavni vhod v pokrajinsko palačo, po katerem je mogoče priti v pokrajinsko sejno dvorano, v dvorano pokrajinskega odbora in še v nekatere urade.

GORICA - Karabinjerji

161 aretacij in 708 prijav

V zadnjem letu so karabinjerji aretirali 161 ljudi, prijavili pa so jih 708. Obračun opravljenega dela je pokrajinski poveljnik karabinjerjev Giuseppe Arcidiacono opravil ob 199. prazniku ustanovitve prvega karabinjerskega oddelka. V zadnjih dvanajstih mesecih so karabinjerji opravili 110.000 ur poostreženega nadzora; preverili so identiteto 76.000 tisoč ljudi, za pregled so ustavili 58.000 vozil. Skupno so obravnavali 145 nesreč, od katerih 81 s poškodbami udeležencev in 5 smrtnih. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola so odvzeli 112 voznških dovoljenj. Oddelek NAS je prijavil 23 oseb in zasegel 8 javnih lokalov, oddelek NOE pa je zasegel blago, ki je skupno vredno 10 milijonov evrov. Karabinjerji inšpektorata za delo so opravili 655 pregledov gradbišč, prijavili so 150 oseb, kar je veliko več kot lani, ko je bilo prijav 44; skupno so karabinjerji inšpektorata za delo naložili 353 glob, vrednih 153.000 evrov.

DOBERDOB - Deseti praznik staršev in otrok romjanskega vrtca in šole

Priliv novih ljudi

Nastopajoči v prazničnem programu na Gradini

Dan veselja, kakor so pri Združenju staršev otrok slovenskega vrtca in osnovne šole v Romjanu poimenovali tradicionalni pomladanski praznik, se je v nedeljo, obdarjeno z lepim vremenom, začel z otroškim ex-temporejem, zaključil pa s torto, ki jo je krasila številka 10. Bil je deseti Dan veselja, ki je na Gradino privabil več sto ljudi - organizatorji so jih naštel okrog tristo. Ugotavljali so tudi, da se udeleženci praznovanja iz leta v leto spreminjajo: nosilci društvenega delovanja ostajajo isti, velik pa je priliv novih ljudi, ki se udeležujejo dejavnosti, kar je odličen razlog za veselje.

Popoldanski ex-tempore je potekal na prosto temo, mali likovniki - zlasti iz vrtca - pa so še najraje upodabljali naravno okolje in živali. V kulturnem programu, ki je sledil, so nastopili mešani pevski zbor Starši Ensemble in glasbeno vokalna skupina Romjanski muzikanti, otroški pevski zborček združenja in še skupina kitaristov. V goste so letos prišle plesne skupine društva Vipava s Peči, ki jim je mentorica Jelka Bogatec in ki so sredi splošnega navdušenja ponudile v nedeljo tri točke v različnih starostnih sestavah. Za plesalkami je zaigrala še glasbena skupina Alga. V zaključnem delu je ploskanje publike spremljalo nagajevanje udeležencev ex-temporeja. Člana žirije Bruna Calligaris in Pietro Girotto sta tako porazdelila nagrade: med otroki iz vrtca so pokal prejeli Soraya Tosolini (prvo mesto), Giulia Quarantotto (drugo) in Sara Romano (tretje), za osnovno šolo Bianca Venuti (prvo mesto), Eugenio Loro (drugo) in Mara Rodà (tretje), za nižjo srednjo šolo pa Enrico Piasentier (prvo mesto), Simone Piccoti (drugo) in Daisy Cancian (tretje). Preden je konec kulturnega programa zapečatil nastop Starši Ensemble, so podelili še diplome udeležencem začetniškega in nadaljevalnega tečaja slovenščine, ki ju za starše prireja romjansko združenje in sta med oktobrom in aprilom potekala na šoli v Romjanu.

ROMJAN - Prevoz Avtobusa nočejo

Kljub prazničnemu razpoloženju je bilo v nedeljo na Gradini zaznati veliko zaskrbljenost zaradi odločitve ronške občine, da ne bo več zagotavljala šolabusa, ki bi romjanske otroke vozil v doberdobsko nižjo srednjo šolo. Udeleženci Dneva veselja v pogovorih niso mogli mimo problema, ki mu še ne vidijo rešitve. Starši so zato sestavili pismo, v katerem zavračajo občinsko odločitev, da bo otroke po novem prevažal avtobus podjetja APT, ki mu bodo na že utečeni progi dodali dve postaji. Pod pismo se je podpisalo kakih štirideset staršev otrok, ki bodo s prihodnjim šolskim letom prvič sedli v nižješolske klopi ter učencev drugega in tretjega razreda. Predvidoma danes ga bodo izročili občinski uprav.

Pismo je reakcija na obrazce, ki so jih prejeli in iz katerih izhaja, da bo prevoz do šole zagotavljal le avtobus APT. Ta izbira je neustrezna in nesprejemljiva, trdijo starši. Prevoz ni prilagojen urnikom šole: avtobus bo pripeljal otroke v Doberdob ob 7.21, pouk pa se začne ob 7.45. Neprimerno je dalje, da se bodo otroci od 10. do 14. leta starosti vozili na istem avtobusu s študenti in delavci. Vrh tega bi storitev, ki ne odgovarja potrebam nikogar, stala vsako družino 90 evrov več. Starši zato zahtevajo alternativno rešitev.

GORICA

Mladina v središču

Vzgojni projekt Dijaškega doma

Dijaški dom

BUMBACA

V Dijaškem domu Simon Gregorčič v Svetogorski ulici v Gorici bodo danes ob 18. uri staršem in udeležencem predstavili projekt Mladi v središču (»I giovani al centro«), ki ga izvajajo v letošnjem letu in ki ga finančno podpira dežela Furlanija-Juljska krajina.

V okviru vzgojnega projekta se bo skupina desetih do petnajstih fantov in deklet, starih petnajst in šestnajst let, v dvotedenskem programu soočala na temo zdravega načina življenja in preventive različnih odvisnosti. Mladi bodo obiskali več društev in organizacij prostovoljnega dela, mladinska središča in združenja; med delavnico bodo izdelali video spot, s katerim bodo spodbujali mlade k zdravemu življenjskemu slogu, hkrati bodo opozarjali na nevarnosti, ki jih s sabo prinašajo kajenje, uživanje alkohola in opojnih substanc, zasvojenost z računalniškimi igrigami. Udeleženci bodo opravili tudi tečaj kajaka, s katerim bodo spoznali lepote aktivnega načina življenja in druženja; med dvotedenskim bivanjem bodo pripravili tudi javni dogodek (koncert, športni turnir ...), pri čemer se bodo soočili z osnovami »project managementa«; dodatne informacije so na voljo na telefonski številki 0481-599495 ali preko naslova elektronske pošte info@dijaskidom.it.

SOVODNJE - Zaključna akademija Glasbene matice

Nagrade za dosežke

Želijo si redne dejavnosti komornih skupin - Petdesetletnico ustanovitve bodo jutri obeležili z »Nokturnom«

Z nagradami za opravljeno delo in dosežke, najlepšimi voščili za zaslužne počitnice in seveda z glasbo so gojenci goriške Glasbene matice (GM) praznovali konec šolskega leta na zaključni akademiji v Kulturnem domu v Sovodnjih. Na reviji solistov, ki jo je podprl vlad Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, je predsednica GM Nataša Paulin pohvalila profesorje in učence za vložen trud, ki je v zadnjih letih omogočil kvaliteto in številčno rast. Izrazila je tudi željo, da bi se goriška šola poleg solistov lahko ponašala z redno dejavnostjo komornih skupin, ki so tako koristne za umetniško rast, nazadnje je pohvale nadgradila s spodbudo k napredovanju, ki ga učenci lahko dosežejo z vztrajnostjo in trudom. Ravnatelj Bogdan Kralj je imel prijetno nalogo, da je podelil priznanja proforskega zbora za uspehe na tekmovanjih in za posebno akti-

Skupina nagrajenih z ravnateljem (zgoraj) in pianistka med ponedeljkovim nastopom (desno)

BUMBACA

vno glasbeno udejstvovanje, ki so jih prejeli pevki Marta Donnini in Alessia Peressini, pianisti Vida Gallo, Mateja Jarc, Elisa Terrana, Katarina Visintin, Tina Jarc in Daniel Liut, harmonikarja Johana Radojevič in Luka Radojevič. Nekateri nagrajenci so zaigrali na akademiji, skupaj z drugimi učenci različnih starosti iz oddelkov za klavir (Rada Vižintin, Ana Košuta, Petra Godnič, Tamara Podveršič), kitaro (Zala Košček, Tina Balta, Denis Zorn, Aljaž Mavrič Zavnik), violino (Lea Skočaj, De-

jan Bacicchi), violončelo (Ana Košuta, Emil Antonutti) in flavto (Štefanija Šuc). Štirinčrno je zaigral tudi klavirski duo Jazz&Folk (Giacomo Zotti, Samuele Vittorio Ferletti).

Akademija ni zaključek pomladanskih dejavnosti goriške Glasbene matice, ki bo v okviru praznovanja petdesetletnice ustanovitve priredila jutri, 6. junija, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici večer sugestivnih, glasbenih in pesniških nočnih impresij z naslovom »Nokturno«. (rop)

GORICA - Zbirajo prijave za vpis

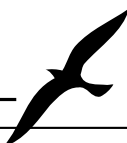
Slovikova programa za študente in dijake

Z današnjim dnem je odprt razpis za vpis na Multidisciplinarni program za kakovostno kadrovsko rast, ki ga izvaja Slovenski izobraževalni konzorcij (Slovik). To je dvo- ali triletni ciklični obdiplomski študijski program: vsak ciklus traja po eno šolsko leto, celotni ciklus programa pa se zaključi v dveh letih (full time opcija) ali v treh letih (part time opcija). Organizirane oblike študijskega dela, predvidene po programu, so predavanja, seminarji, delavnice, obiski podjetij in druge oblike dela, poleg tega je predvideno obiskovanje mednarodne poletne šole in delovna praksa. Za leto 2013-2014 je na voljo petnajst prostih vpisnih mest v vseh treh letnikih skupaj. Rok za prijavo za vpis v prvi letnik in potrditev vpisa v drugi in tretji letnik bo zapadel do 15. septembra; do 25. septembra bo razgovor s kandidati za vpis v prvi letnik, vpis bo nato možen do 30. septembra, 11. oktobra pa bo začetek dejavnosti. Vpisnina znaša 150 evrov (+DDV) za full time opcijo oz. 170 evrov (+DDV) za part time opcijo, šolnina znaša 3.500 evrov. V letu 2013-2014 bo petnajst študentov oproščenih plačevanja šolnine.

Slovik je obenem objavil razpis za vpis na obšolski študijski program Ekstra,

ki je namenjen dijakom. Po programu so predvidene popoldanske delavnice, predavanja na šolah, krajši seminarji, učne izmenjave, poletne šole, tečaji in druge oblike dela. V novem šolskem letu bodo izvedli naslednje sklope delavnic: podjetništvo za dijake, nastopanje v javnosti (pred tablo, na maturi ...) in uvod v poslovno komunikacijo (epošta, power point, življenjepis ...). Vsak dijak lahko izbere enega ali več sklopov. Prostih vpisnih mest za posamezni sklop je petnajst v Gorici in ravno toliko v Trstu. Dijaki, ki so že obiskovali program, morajo vpis potrditi do 15. septembra, rok za dijake, ki se prvič prijavljajo k vpisu, pa bo zapadel 25. septembra. Vpisnina znaša 35 evrov (+DDV) za vsak posamezni sklop oz. 90 evrov (+DDV) v primeru, da se dijak prijavi na vse tri sklope. Dijaki, ki obiskujejo slovenske višje srednje šole v Italiji, so upravičeni do štipendije; vpisnina zanje znaša 30 evrov (+DDV) za posamezni sklop in 70 evrov (+DDV) za vse tri sklope delavnic.

Razpis in vpisni pogoji za oba Slovikova programa so objavljeni na spletni strani www.slovik.org, kjer so na voljo tudi vse informacije in pojasnila, za dodatne informacije pa naj zainteresirani pišejo na naslov info@slovik.org.

GORICA - Čezmejni shod partizanskih združenj

Decima Mas, Forza nuova, Alba dorata - neofašizem se nevarno širi tudi pri nas

Na goriškem županstvu vsako leto počastijo vojake fašistične enote Decima Mas, v Vidmu imajo zelo številčno sekcijo skrajno desničarske stranke Forza nuova, konec lanskega leta so v Trstu ustanovili italijansko inačico neonacistične, ksenofobne in protisemitske stranke Alba dorata. V pokrajinskem vodstvu VZPI-ANPI so prepričani, da je treba tudi v naših krajih pozorno spremljati nevarno širjenje neofašističnih gibanj. »Če se ne bomo uprili njihovega širjenju, tvegamo, da bomo v kratkem v evropskem parlamentu imeli eno četrtino skrajno desničarskih poslancev, ki so vsej preji kot evropsko naravnani,« poudarja pokrajinski predsednik VZPI-ANPI Paolo Padovan, ki je včeraj v

goriškem KB Centru predstavil potek čezmejnega srečanja partizanskih združenj na temo Kriza vrednot in neofašizem v Evropi; potekalo bo v soboto, 8. junija, ob 9. uri v konferenčni hali Tržaške univerze v Ulici Alviano v Gorici. Po uvodnih pozdravih bodo ob 9.30 spregovorili tajnik sekcije VZPI-ANPI iz Belgije Roberto Galtieri, član ZZB NOB Ciril Zlobec in Ivan Fumić iz hrvaške zveze antifašističnih borcev; po razpravi bodo OB 12. uri srečanje sklenili predsednica Zveze koroških partizanov Katja Sturm-Schnabl, predsednik hrvaške zveze antifašističnih borcev Ratko Marinić, predsednik ZZB NOB Janez Stanovnik in predsednik VZPI-ANPI Carlo Smuraglia.

Da se neofašistična nestrpnost nevarno širi tudi v naših krajih, opazata tudi predsednik goriške sekcije VZPI-ANPI Mirko Primožič in član pokrajinskega vodstva VZPI-ANPI Mario Lavrenčič. »Pomazani dvojezični smerokazi, napis Pahor kapò na pročelju tržaškega Kulturnega doma, gre za številne znake nestrpnosti, ki jih ne gre podcenjevati,« je prepričan Lavrenčič, medtem ko Primožič ugotavlja, da skušajo v Gorici prikrihati preteklost. »Zadnji dve leti sta potekali ceremoniji ob 25. aprilu na Travniku; dvig italijanske zastave je trajal vsega skupaj deset minut, nagovorov ni bilo. Pred leti je goriška občina svoje vence položila pred spomenik internirancem pri že-

Čiščenje pomazane trijezične prometne table marca lani

lezniški postaji, na glavnem pokopališču, v Podgori in v Ločniku, v zadnjih letih ni več tako,« poudarja Primožič.

Sobotno srečanje partizanskih združenj se bo začelo z moškim pevskim zborom Jezero, ki bo pod vodstvom Zulejke Devetak zapel dve pesmi; ob koncu sre-

čanja bodo izglasovali skupni dokument, ki ga bodo nato poslali predsednikom 28 držav Evropske unije (med njimi bo tudi Hrvaška), predsednikom vlad in parlamentov, predsednikom evropske komisije in parlamenta ter načelnikom poslanskih skupin v evropskem parlamentu. (dr)

RONKE - Občina proti divjemu odlaganju odpadkov

Na bojni nogi

Ronška občinska uprava napoveduje vrsto ukrepov proti divjemu odlaganju odpadkov, za spodbujanje recikliranja in za krepitev ekološke zavesti med občani. Leta 2011 so v Ronkah namenili recikliranju 66 odstotkov odpadkov, lani so presegli 68 odstotkov, v prihodnjih letih želijo ta dosežek še izboljšati, zato pa namenijo boju proti odpadkom posebno pozornost.

»S prispevki za občine, ki so se odlikovale pri recikliranju odpadkov, nameravamo pripraviti projekt za uporabo biorazgradljivih plen. Hkrati želimo večjo pozornost nameniti recikliranju odpadnih embalaž, ljudi pa želimo spodbuditi k pitju vode iz pipe,« napoveduje ronška občinska odbornica Elena Cettul in razlaga, da bodo del denarja, namenjenega nakupu otroških igral, uporabili za nakup in posaditev novih dreves.

»Prepričani smo, da so pobude okoljske vzgoje zelo pomembne; z njimi nagovarjamo odrasle in še zlasti otroke, ki so na vprašanja varovanja okolja še posebno dovzetni,« pravi odbornica in pojasnjuje, da so letos v sodelovanju z okoljevarstvenim združenjem Legambiente in z gozdno stražo priradili pravi praznik dreves, med katerim so otrokom pojasnili, kako so pomembna drevesa za življenje. S svojimi listi iz ozračja odstranjujejo ogljikov dioksid, s koreninami preprečujejo nastajanje zemeljskih usadov, v svojih krošnjah nudijo zatočišče številnim živalskim vrstam. »Osnovnošolski otroci so s pomočjo prostovoljcev iz zveze Legambiente in gozdnih straž posadili okrog petdeset dreves v zelenici v središču mesta. Za udeležence je bila ta izkušnja izredno pomembna, saj so razumeli, kako pomembno je varovati naravno okolje,« dodaja Elena Cettul, ki hkrati, s kančkom zagrenjenosti, ugotavlja, da še vsi nimajo pravega občutka, kaj je rob tamkajšnjega cestišča posejan z najrazličnejšimi odpadki. Zveza Legambiente v okviru svojih čistilnih akcij vsako leto očisti obcestne jarke, v katerih se pa vedno znova nabirajo odpadki. Ronška občina je območje nadzorovala tudi s pomočjo svojih mestnih redarjev, vendar se na ta način težave ne dokončno rešijo. Ljudje morajo namreč pridobiti okoljsko zavest, predvsem pa morajo razumeti, da predstavlja čiščenje divjih odlagališč za posamezne občine zelo velik in še predvsem povsem nepotreben strošek, saj je po vseh mestih in vaseh poskrbljeno za odvažanje vseh vrst odpadkov.

Vreče, polne steklenic, ob praznem zabojniku

BONAVENTURA

GORICA Laščak in D'Aronco, arhitekta

Goriški arhitekt Diego Kuzmin in docentka na Tržaški univerzi Diana Barillari bosta danes ob 17. uri v dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Gospodski ulici predavala o dvornih arhitektih Antonu Laščaku in Raimundu D'Aroncu, ki sta gradila v Kairu (Laščak) in Carigradu (D'Aronco). Priložnost za odkrivanje vzporednic med njima bo ponudilo združenje Italia Nostra v sodelovanju z visoko šolo za podiplomski študij inženirstva in arhitekture pri Tržaški univerzi. Goričan Anton Laščak (1856-1946) je bil zaposlen na dvoru v Kairu, medtem ko je bil Guminčan Raimondo D'Aronco (1857-1932) v službi carigradskega dvora. V njunem delu je zato zaznati plodovite vplive sredozemskega Vzhoda. Kuzmin bo obdelal Laščakovo zapuščino v Egiptu, Turčiji, Grčiji in Italiji, poseben poudarek pa bo seveda namenil njegovi vili na Rafutu.

Laščak (zgoraj) in D'Aronco (spodaj)

NOVA GORICA - Smrt Franja Batagelja

Družina pokojnika proti zdravnikoma

BRDA Turistični potencial vinarstva

Triletni čezmejni projekt Viso, ki je z delovanjem pričel oktobra lani, je namenjen ovrednotenju obmejnih potencialov trajnostnega vinogradništva v verigi od pridelovalca do potrošnika med Italijo in Slovenijo. Eden glavnih ciljev projekta je okrepitev konkurenčnosti vinarsko-vinogradniških sistemov in podeželskega čezmejnega turizma.

Na obeh straneh meje se z vinarstvom in vinogradništvom ukvarjajo majhne ali srednje velike kmetije, ki so večinoma v družinski lasti. Del kmetij se je usmeril v proizvodnjo visoko kakovostnih in dobičkonosnih vin, ki so komercialno uspešna na mednarodnih trgih. Z namenom izboljšanja kakovosti je čezmejno vinogradništvo uspelo pridobiti javna in privatna sredstva za investicije v napredne genetske, genomske in fiziološke raziskave vinske trte. Pridobljeno znanje pa je bilo postopoma vključeno v proizvodno verigo od pridelovalca do potrošnika. Proces spreminjanja masovne proizvodnje v proizvodnjo višje kakovosti, ki naj bi povečala vrednost lokalnih značilnosti, pa je dolgotrajen in potrebuje prilagoditve in raznolikost pridelovalnih sistemov, ki bodo omogočali konkurenčnost na tujih trgih. Čezmejni projekt Viso je namenjen prav temu; financiran je v okviru programa sodelovanja Slovenija-Italija med letoma 2007 in 2013 v višini 700.000 evrov.

Poglaviti cilji projekta so torej okrepiti konkurenčnost in privlačnost vinarsko-vinogradniških sistemov in podeželskega čezmejnega turizma s spodbujanjem modela trajnostnega pristopa k vinogradništvu, prenos znanja, testiranje vinogradniških tehnik, ki imajo zmanjšan negativen učinek na okolje, varovanje okolja in skrb za zdravje delavcev pred onesnaženjem s pesticidi in sintetičnimi sredstvi na osnovi bakra ter promocija vinskega čezmejnega turizma, je bilo povedano na včerajšnji predstavitvi. (km)

Na novogoriškem okrožnem sodišču se je včeraj začelo sojenje zoper nekdanjega direktorja šempetrske bolnišnice in zdravnika internista Silvana Saksida ter zdravnika Andreja Bartoliča zaradi storitve kaznivga dejanja povzročitve smrti iz malomarnosti. Zdravnika naj bi bila leta 2006 odgovorna za nenadno smrt tedaj 67-letnega Franja Batagelja. V času obravnavanih dogodkov decembra 2006 je bil Saksida glavni dežurni zdravnik, Bartolič pa je kot zdravnik stažist sprejel Batagelja ob prihodu v bolnišnico.

Sojenje se je začelo z zagovori obeh zdravnikov. Saksida je povedal, da je takih primerov boleznij zelo malo. Batagelj je bil v bolnišnico napoten z diagnozo suma na disekcijo aorte, vendar sam napotnice ob začetku zdravljenja ni videl. Bolečina, o kateri je tožil Batagelj, bi lahko izvirala iz različnih bolezenskih stanj, kot sta srčno-mišični infarkt ali pljučna embolija, ki sta precej pogostejši od raztrganine aorte. Saksida je povedal še, da v šempetrski bolnišnici nimajo ne zdravnikov in ne možnosti, da bi zdravili takšna huda obolenja. Za pravo pacienta in njegov prevoz v ljubljanski klinični center pa bi po njegovem mnenju potrebovali vsaj tri do štiri ure. »V obravnavanem času v bolnišnici ni bilo nobenega zdravnika kardiologa, ki bi lahko opravil perikardiocentezo,« je dejal Saksida, ki je Bartoliču, ki je pokojnega pacienta sprejel v bolnišnico, popolnoma zaupal, saj je že drugo leto stažiral v Šempetru. »Skušal sem narediti vse, da bi kar najhitreje prišel do diagnoze in v danih razmerah kar najhitreje vodil postopke. Pacientovo smrt obžalujem, vendar sem postopke vodil in obravnaval strokovno, zato se ne počutim krivega,« je še dodal.

Njegovo mnenje deli tudi Bartolič, ki je v zagovoru povedal, da je pacienta sprejel v bolnišnico z dvema napotnima diagnozama - prva je bila bolečina v prsih, druga pa disekcija aorte. Batagelj je začel zdraviti po prvi diagnozi in ga takoj poslal na rentgensko slikanje, EKG in druge preiskave. Kljub vsemu mu obtožnica tako kot Saksidi očita, da ni ravnal urgentno.

Pokojnikov sin Oliver Batagelj je izjavil, da je bilo skozi ves zagovor Saksida razvidno, da ni ravnal urgentno, saj bi moral v roku ene ure potrditi ali zavrniti diagnozo, s katero je bil napoten v bolnico. Ob tem bi mu lahko dal ustrezna zdravila za znižanje krvnega tlaka in tako pridobiti več časa, da bi Batagelj lahko prepeljal na zdravljenje v Ljubljano. Da je bila obravnava pacienta prepočasna, je ocenila tudi strokovna komisija šempetrske bolnišnice. Sojenje se bo nadaljevalo jutri. (Sta)

Koordiniran nadzor

Obnovili so konvencijo za skupno in koordinirano izvajanje nadzora lokalne policije v občinah Tržič, Ronke, Štarančan, Škocjan, Doberdob, Foljan Redipulja, Turjak, San Pier in Zagraj. Konvencija preprečuje težave pri določanju pristojnosti v primeru prometnih nesreč še zlasti na cestah, ki so speljane na območju meja med občinami. Na podlagi dogovora bo občinska policija Tržiča, Ronk in Štaranca na lahko posegala na območju sosednjih občin.

Nočni obisk zlatarne

V noči s ponedeljka na včerajšnji dan se je v Mercatorjevem nakupovalnem centru v Kromberku pri Novi Gorici zgodil vlom. Neznanci so vlomili v center in iz zlatarne ukradli zlati nakit večje vrednosti. Za kolikšen plen gre, na novogoriški policiji včeraj niso hoteli dajati izjav, povedali so le, da gre za vrednost več deset tisoč evrov. Policija je bila o dogodku s strani varnostne službe obveščena ponoči. Kraj vloma so si včeraj zjutraj ogledali tudi novogoriški kriminalisti, preiskava še poteka. (km)

Amidei član AFIC

Od 13. maja dalje je goriški festival za podelitev nagrade Sergio Amidei tudi uradno član združenja filmskih festivalov AFIC. To je najpomembnejša tovrstna zveza v Italiji, ki si posebej prizadeva za kakovostno rast in komunikacijsko učinkovitost filmskih dogodkov. Goriški festival je tako še dodatno okrepil svojo vlogo na državni filmski sceni. Poleg tega bo tudi letos ponudil akreditacije študentom filmskih šol ali univerzitetnih smeri s področja spektakla, komunikacije in audiovizualnih medijev; na voljo bodo imeli dva tipa akreditacije (Pass basic in Pass hospitality).

Vlomi v stanovanja

Novogoriška policija je včeraj obravnavala tri vlome v stanovanja. Prvi se je zgodil v Šempetru, kjer je storilec ukradel več kosov nakita, dve moški ročni uri in dva prenosna računalnika v vrednosti približno 3.000 evrov. Druga dva vloma sta se zgodila v enem od stanovanjskih blokov v Novi Gorici: iz prvega stanovanja je zmanjkalo 400 evrov in nekaj kosov nakita, iz drugega pa približno 80 evrov. Policija storičla še išče. (km)

Razstava v Coroni

Razstava likovnih del goriške ustvarjalke Marie Grazie Persolja, ki je na ogled na posestvu Villa De Finetti v kraju Corona, je podaljšana do 16. junija. Danes ob 18.30 bo v tamkajšnji galeriji večer glasbe in poezije, ki ga bodo oblikovali Maurizio Veraldi, Gabriella Gabrielli in Eliana Mogorovich. V soboto, 15. junija, pa bo otroška likovna delavnica pod vodstvom Marie Grazie Persolja.

Ekološka resnica

Foto klub Nova Gorica bo danes ob 18. uri v rotundi novogoriškega Slovenskega narodnega gledališča odprl razstavo fotografij »Ekološka resnica 2013 - Nova Gorica«. Fotografška krožna razstava »Ekološka resnica« je mednarodni projekt, ki je posvečen skrbi za okolje. Pobudnik razstave in glavni organizator je Fotoklub 202 iz srbskega Zaječarja, ki je združil pet fotografskih zvez in društev iz BiH, Bolgarije, Makedonije, Slovenije in Srbije. Foto klub Nova Gorica je pristopil k sodelovanju kot soorganizator prve mednarodne razstave fotografij »Ekološka resnica 2013 - Nova Gorica« in kot predstavnik iz Slovenije. Razstava nagradjenih in izbor sprejetih fotografskih del bo na ogled do 18. junija. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU RIMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

Gledališče

FESTIVAL KOMIGO 2013 v Kulturnem domu v Gorici: v petek, 14. junija, ob 20.30 »Transkomigo«, glasba in smeh brez meja. Nastopajo Gorni Kramer Quartet, Martina Feri, Andro Merku, Boris Devetak, Robert Cotič; predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: v četrtek, 13. junija, ob 20. uri »Sljehrnik« (Iztok Mlakar); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 19.50 - 22.15 »Fast and Furious 6«. Dvorana 2: 17.30 »Epic«; 19.45 - 22.15 »La grande bellezza«. Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Una notte da leoni 3«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Una notte da leoni 3«. Dvorana 2: 17.15 - 19.45 - 22.15 »La grande bellezza«. Dvorana 3: 17.20 - 19.50 - 22.15 »Fast & Furious 6«. Dvorana 4: 17.30 »Epic«; 19.40 - 22.10 »Il grande Gatsby«. Dvorana 5: 17.20 - 20.15 - 22.00 »Tutti pazzi per Rose«.

Razstave

MESTNA GALERIJI NOVA GORICA bo v petek, 7. junija, ob 20. uri odprtje razstave Bojana Bense z naslovom »Božam zeleni veter«. Umetnika in njegovo delo bo predstavil likovni kritik Sarival Sosič.

»**DI IORIO E IL DEMONE DELLA PITURA**« je naslov razstave, ki je na ogled v prostorih StudioFaganel na Drevoredu 24. maja 15/c v Gorici, v studiu arhitektov Di Dato & Meninno v Ul. Rotta 5 v Gorici in v državni knjižnici v Ul. Mamelj v galeriji Maria Di Ioria; do 8. junija s prostim vstopom v galeriji StudioFaganel od torka do petka 9.30-13.00, 16.00-19.30, ob sobotah 10.00-13.00, 16.00-19.30; v studiu Di Dato & Meninno po domeni (studio@didatomeninno.com, tel. 0481-550249) in v državni knjižnici po urniku odprtja.

V VILI DE FINETTI CORONA v Marianu je na ogled razstava M. Grazie Persolja z naslovom »Il cassetto delle muse« do 16. junija. Ob razstavi bo danes, 5. junija, ob 18.30 večer glasbe in poezije z Maurizioom Veraldijem in Gabriello Gabrielli.

V GOSTILNI PRI MILJOTU pri Devetakih je na ogled razstava likovnih del Lojzeta Spacala; do 15. junija.

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA v Gorici je na ogled samostojna razstava unikatne keramike Ivana Skubina; do 16. junija od ponedeljka do petka 9.00-13.00, 16.00-18.00 ter v večernih urah med prireditvami.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Viki Grošelj. Velikani Himalaje«; do 30. junija ob prireditvah ali po dogovoru (tel. 0481-531445 po urnik urada KCLB ponedeljek - petek 8.30 - 12.30).

Koncerti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPKOJENCEV za Goriško vabi člane, da se udeležijo Revije upokojenskih pevskih zborov Severne Primorske, ki bo v Šolskem centru v Tolminu v petek, 7. junija, ob 18. uri. Nastopil bo tudi društveni ŽePZ. Odhod z avtobusom bo najprej iz Doberdoba ob 15. uri, nato s postanki v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrežu na Pilošču, v Podgori in pri vagi. Prijave čim prej po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-532092 (Emil D.).

POEZIJA VINA IN MELODIJA LJUDSKEGA PETJA - Pevski večer v prireditvi ženske vokalne skupine Danica in moške vokalne skupine Sraka bo v soboto, 8. junija, ob 20.45 v kleti Rubijski grad na Vrhu. Gost večera bo etno-rock skupina Fletno iz Cerknice.

GLASBENA MATICA GORICA vabi na prireditev »Nokturno. Nočne pripovedi v glasbi, slikah in besedah« ob 50-letnici šole Glasbene matice v Gorici v četrtek, 6. junija, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici.

OBČINA RENČE-VOGRSKO IN GLASBENO DRUŠTVO NOVA vabita v sklopu cikla »Glasbeni večeri v Bukovici« na »Simfonični glasbeni večer« z Novo filharmonijo v Kulturnem domu v Bukovici v petek, 7. junija, ob 20. uri.

SNOVANJA 2013: v petek, 14. junija, ob 20.30 v palači Attems Petzenstein v Gorici bo nastopil pianist Miran Devetak s klavirskim recitalom.

Prireditve

OK VAL prireja v petek, 7. junija, ob 17.30 v štandreški telovadnici zaključni nastop treh otroških skupin, ki med letom vadijo v Štandrežu. Nastopili bodo otroci otroške telovadbe in mikroodbojke, ki jih vodi Samuel Brajnik s pomočjo Gaje Braini, ter miniodbojke, ki jih vodita Rok Magajne in Samuel Valentinčič.

PD ŠTANDREŽ vabi na ogled fotografij društvenega izleta po Piemontu v četrtek, 6. junija, ob 20.30 v spodnjih prostorih župnijskega doma Anton Gregorčič v Štandrežu.

DIJAŠKI DOM vabi na zaključno prireditev »Slovenija v Dijaškem domu«, predstavitev večmesečnega projekta in filmov o Sloveniji. Prireditev bo v četrtek, 6. junija, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici.

V KNJIGARNI UBIK v Tržiču bodo danes, 5. junija, ob 18. uri predstavili knjigo o ladjedelnici »Io sono il cantiere«, ki sta jo uredila Corinna Michelin in Tiziano Pizzamiglio.

V GORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bo v četrtek, 6. junija, ob 18. uri predstavitev knjige Marka Pavlihe »Pavlihizmi in slična čivkanja brez Twitterja«. O »pavlihizmih« in še o marsičem se bo z avtorjem pogovarjal literat in pravnik Milan Petek Levokov.

OBČINSKI PRAZNIK V SOVODNJAH 2013 - Junjski večeri: 8. junija ob 20.45 v kleti Rubijskega gradu na Vrhu koncert ŽVS Danica in MVS Sraka z gosti; 9. junija ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah zaključni nastop OPZ KD Sovodnje; 10. junija ob 20.30 v Rupij koncert »Poletne harmonije« v sodelovanju s pevskimi skupinami iz Občine Miren - Kostanjevica (PD Rupa-Peč); 13. junija na balinarski stezi v Sovodnjah ženski mednarodni balinarski turnir (Društvo Slovenskih upokojencev za Goriško); 14. junija ob 20.30 v Gabrjah proslava 30. obletnice MPZ Skala in predstavitev knjige ob stoletnici delovanja KD Skala; 15. in 16. junija program z razstavami kruha, vina, olja in gubance ter nastopom plesnih skupin v Ronku na Peči (AŠKD Vipava); 24. junija kresovanje na Largi na Vrhu in prikaz dejavnosti »Movie teden«, nogometni turnir (ŠD Sovodnje) in odbojgarski turnir (ŠZ Soča). Slavnost ob občinskem prazniku s kulturnim programom in izročitvijo priznanj bo v nedeljo, 16. junija, ob 18.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Vabljeni!

Šolske vesti

KOTALKARSKI KAMP AKŠD VIPAVA bo potekal prva dva tedna po zaključku šole (1. teden: 10.06. - 14.06. in 2. teden: 17.06. - 21.06.) od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure (z malico) in je namenjen otrokom osnovne šole. V petek, 21. junija, bo potekala plesna delavnica z Jelko Bogatec (nujna najava po tel. 333-9353134 - Elena), sprejemajo največ 20 otrok.

10. POLETNA ŠPORTNA ŠOLA za fante in dekleta od 10. do 14. leta bo potekala od 17. junija do 19. julija (5 tedenskih izmen) od 8.30 do 15.00. Ponuja dinamičen in zabaven športni program: kajakaštvo, tenis, kolesarjenje, pohodništvo, plavanje in jadranje, rafting in atletiko, vsak dan... neke druge! Veliko bo ekskurzij, izletov, predvsem pa sproščene zabave; informacije in vpisovanje v Dijaškem domu, po tel. 0481-533495 do zasedbe mest.

KOŠARKARSKI KAMP za fante in dekleta od 6. do 11. leta starosti bo potekal v organizaciji ŠZ Dom in Dijaškega doma od 17. junija do 12. julija (4 tedenske izmene). Ponuja, poleg košarke, še vrsto dodatnih športnih dejavnosti, tekmovanje in srečanje, ekskurzije in izletov. Kamp vodita državna trenerja Andrej Vremec in Jan Zavrtanik. Informacije v telovadnici Kulturnega doma ali v Dijaškem domu (tel. 0481-533495 in www.dijasgidom.it), do zasedbe razpoložljivih mest. Cena je zelo ugodna.

POLETNO SREDIŠČE DIJAŠKEGA DOMA, za otroke od 4. do 11. leta starosti, bo potekalo od 17. junija do 19. julija in od 26. avgusta do 6. septembra (priprava na šolo), z dvema urnikoma: do 13.00 ali do 16.00. Središče, z naslovom »Narava je zabava«, ponuja zabavne delavnice, eko programe, igre v naravi, obisk kmetij in naravnih rezervatov (morski v Miramaru, ob izlivu Soče, Strunjan...), izlete na morje in z vlakom. Iz Romjana in Doberdoba je poskrbljeno za prevoz. Poskrbimo skupaj za zabavo in zdravje otrok! Naj otroci energijo porabijo za aktivno in ustvarjalno preživljanje poletnih počitnic; informacije in vpisovanja (po tednih) po tel. 0481-533495 do zasedbe mest.

POLETNO SREDIŠČE SREČANJA 2013 za otroke od 3. leta dalje bo potekalo od 10. junija do 3. avgusta od 7.30 do 13.30 oz. 15.30 v Zavodu Sv. Družine v Ul. Don Bosco 66 v Gorici v organizaciji AŠZ Olympia in Skupnosti družin Sončnica iz Gorice; predvpis s popustom do 7. junija. Na programu igre, animacija, risanje, ročni izdelki, izleti, kopanje v bazenu, veliko športa in zabave; informacije in vpisovanje vsak dan v jutranjih in večernih urah po tel. 335-5952551 (Damijana).

POLETNOSTI 2013: Mladinski dom prireja med 10. in 21. junijem »Poletne izzive« za petošolce in srednješolce (z videodelavnico, izleti, adrenalinskimi pustolovščinami,...); med 24. in 28. junijem »Zeleni teden« za srednješolce; med 26. avgustom in 6. septembrom pripravi na začetek pouka »Šola za šalo« za osnovnošolce in »Srednja na štartu« za srednješolce; med 2. in 6. septembrom tečaj »Vstop v srednjo šolo« za peto-prvošolce; informacije in vpisi po tel. 334-1243766, 328-3155040, 0481-546549 / 536455 ali po elektronski pošti mladinski-dom@libero.it.

OK VAL v sodelovanju z ZŠŠDI organizira od 17. do 21. junija športni odbojgarski kamp 2013 v občinski telovadnici v Doberdoba za otroke od 6. do 13. leta starosti. Urnik od 7.45 do 13. ure; informacije in prijave po tel. 328-1511463 (Ingrid) in 328-4133974 (Tjaša) ali na okval@virgilio.it.

AŠZ MLADOST IN ZŠŠDI organizirata nogometni kamp »Magic Football« po Coerverjevi metodi, ki ga bo vodil Darjo Frandolič. Prijavijo se lahko deklice in dečki od 5. do 14. leta starosti in bo potekal od torka, 2., do vključno sobote, 6. julija, od 8. do 13.

ure na nogometnem igrišču v Doberdoba; vpisovanje in informacije po tel. 340-2477933 (D. Frandolič), 339-3853924 (Emanuela) ali na erimic65@tiscali.it.

Izleti

DRUŠTVO KRVODAJALCEV SOVODNJE prireja enodnevni avtobusni izlet v Gardaland v soboto, 22. junija; informacije in vpisovanje na sedežu društva v Gabrjah ob ponedeljkih, od 17. do 18. ure ali po tel. 340-3423087.

ZDRUŽENJE TEMPO LIBERO COOP CONSUMATORI NORDEST prireja ob 100-letnici opere v Veroni in ob 200-letnici rojstva Giuseppeja Verdija tri izlete v Verono: 22. junija za ogled opere »La Traviata«; 13. julija za opero »Messa da Requiem« in 24. avgusta za opero »L'Aida«; informacije in vpisovanje v veleblagovnicah Coop Consumatori Nordest ali po tel. 335-7835183 do zasedbe mest.

SPDG obvešča, da bo avtobus za Koroško v nedeljo, 9. junija, odpeljal ob 6. uri s parkirišča pri Rdeči hiši v Gorici. Priporoča se točnost.

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA IN SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE V GORICI prirejata od 21. do 24. avgusta štiridnevni izlet z avtobusom na Bavarsko; na programu postanek v Salzburgu, ogled dvorca bavarskega kralja Ludvika II na otoku Herren (Kimsko jezero), postanek v Altottingu (največjem romarskem kraju v Nemčiji), ogled Muenchna, benediktinskega samostana v Ettalu, romarskega središča Wies in pravljčnega gradu Neuschwanstein; informacije in prijave po tel. 0481-550365 (Mirjam B.) ali tel. 0481-536807 (Katerina F.) najkasneje do 30. junija.

Obvestila

ZA ROJENE LET 1963, ki so obiskovali nižjo srednjo šolo Ivan Trinko v Gorici, in njihove morebitne sošolce drugih letnikov, bo 22. junija letos družabno srečanje; kraj in ura bosta naknadno sporočena. Obvezna je prijava preko SMS-ja na tel. 328-3437060 (Marinka Černic); pobudniki pozivajo vse, naj razširijo glas o junjskem druženju.

TABORNIKI RMV vabijo vse starejše in bivše člane Rodu na srečanje Nazaj v taborniški raj 2013. Taborili bomo v kraju Kred pri Kobaridu od petka, 26. do nedelje, 28. julija. Prijave zbiramo do 15. junija. Dodatne informacije in prijavnico lahko zaprosite po elektronski pošti taborniskiraj@gmail.com ali na telefonskih številkah 3394120280 (Andrej) in 3355316286 (Veronika).

AŠZ MLADOST IN ZŠŠDI organizirata 4. Turnir prijateljstva v soboto, 15. junija, za kategorijo cicibanov in v nedeljo, 16. junija, za kategorijo malih cicibanov na nogometnem igrišču v Doberdoba. Zaključil se bo s tekmo staršev in trenerjev. V nedeljo bodo nastopile mažoretke iz Doberdoba.

Mali oglasi

PRODAM 8 MLADIČEV pasme border collie »škotski mejni ovčar«, z rodomnikom, rojeni 16. maja. Info: 335-293409.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Eleonora Pahor vd. Gorenzsch (iz Palmanove) v cerkvi na Rojcah in na glavnem pokopališču.

DANES V ZAGRAJU: 14.30, Giancarlo Vittori (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi na Rojcah in na glavnem pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 12.00, Mario Predanzini iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane, sledila bo upepelitev.

Miami tretje leto zapored v finalu

MIAMI - Miami se je tretje leto zapored uvrstil v veliki finale severnoameriške košarkarske lige NBA, potem ko je v sedmi in odločilni tekmi vzhodne konference na domačem parketu premagal Indiano z 99:76. Branilec naslova se bo za končno zmago pomeril s San Antoniom, ki je v finalu zahodne konference prepričljivo izločil Memphis s 4:0 v zmagah. Košarkarji iz Floride zagotovo niso pričakovali tako trdovratnega upora tekmecev iz Indianapolisia.

V Parizu znani prvi polfinalisti

PARIZ - Teniško odprto prvenstvo Francije se preveša v odločilni del. V ženski konkurenci sta polfinalistki Američanka Serena Williams in Italijanka Sara Errani (na sliki ANSA), v moški pa Španec David Ferrer in Francoz Jo-Wilfred Tsonga, ki je presenetljivo gladko po manj kot dveh urah s 7:5, 6:3 in 6:3 izločil drugega nosilca, Švicarja Rogerja Federerja. Danes bosta znani preostali polfinalistki. Četrtnfinalna parasta: Šarapova-Janković, Azarenko-Kirilenko.

**KOŠARKA
Aleš Pipan
novi trener
Uniona Olimpije**

LJUBLJANA - Košarkarski klub Union Olimpija bo v sezono 2013/2014 zakoralakal z novim trenerjem. Enoletno pogodbo je z Unionom Olimpijo podpisal priznani slovenski trener Aleš Pipan. V dosedANJI klubski karieri je Pipan v Sloveniji vodil Maribor, Pivovarno Laško (Zlatorog), Krko, Zagorje in Geoplin Slovan. V tujini je deloval pri Zadru, poljskem Anwilu in nazadnje pri makedonskem MZT Skopje. Pipan je bil med letoma 2005 in 2008 tudi selektor slovenske izbrane vrste.

ODLOČA 7. TEKMA - Košarka, A1-liga, polfinale: Cantu - Roma 69: 74 (3:3 v zmagah). Odločilna tekma bo jutri v Rimu.

MILANIČ - Najuspešnejši slovenski nogometni trener Darko Milanič se seli v Sturm iz Gradca.

ZACCHERONI »PRVI« NA SP - Japonska nogometna reprezentanca, ki jo vodi italijanski selektor Alberto Zaccheroni, je prva, ki se ji je uspelo uvrstiti na svetovno prvenstvo 2014 v Braziliji. Japonci so si mundial zagotovili z neodločenim izidom 1:1 proti Avstraliji.

**Tea Ugrin bo nastopila
v tržaški športni palači**

Danes se bo državna prvakinja v gimnastiki, tržaška Slovenka Tea Ugrin predstavila pred domačim občinstvom. Ob 19.30 bo v športni palači PalaTrieste na sporedu zaključna prireditev kluba Artistica '81, čigar članica je tudi Ugrinova.

TURNIR »IL GIULIA« - 2. krog: Breg - Aurisina 10:1 (Martini 3, Nigris 2, M. Bertocchi, Cresi, Belladonna 11-m, Marturano, Rusciti). Breg bo 13. junija igral proti zmagovalcu tekme Ponziana - Esperia.

ŽOGARIJA 2013 - V petek dopoldne na Trgu sv. Antona osem šol iz osmih držav

Superfinale v Trstu

Tržaški Trg svetega Antona bo v petek zjutraj preplavilo morje otrok. Prišli bodo s Tržaškega, Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Bosne in Hercegovine, Črne Gore, Srbije in Madžarske. »Od 9. ure dalje bo vse živo. Pravi finale Žogarije 2013 pa bo od 12. do 13. ure,« je na včerajšnji predstavitvi na tržaškem županstvu opisal potek dogodkov avtor projekta Žogarija (ustvarja ga Zavod Media Šport v sodelovanju z Nogometno zvezo Slovenije) ter urednik in producent oddaj Slavko Sakelšek. Finale letošnje Žogarije (v taki obliki poteka že šest sezon), športne manifestacije, ki poleg nogometa in drugih iger vključuje tudi izobraževalni in kreativni del, bo prvič izven meja Slovenije. »Trst pa nismo izbrali čisto naključno, saj smo na to mesto Slovenci še posebej vezani,« je dodal Sakelšek, ki je bil pomen, da je bila Žogarija že dvakrat (leta 2006 in 2010) nagrajena kot najboljši projekt za delo z mladimi s strani evropske nogometne zveze UEFA. V Trstu bodo nastopili finalisti, osnovne šole, iz devetih držav (nastopala je tudi Makedonija). Na letošnjih 34 etapah Žogarije je nastopilo že

Tržaška oziroma zamejska etapa Žogarije 2013 je bila aprila na openskem Pikelcu (arhivski posnetek)

KROMA

8500 otrok. Vezna nit je bilo Združenje slovenskih športnih društev v Italiji (ZSŠDI), ki ga je na občini predstavljal tajnik Igor Tomasetig. ZSŠDI je že lani aktivno sodelovalo pri pobudi in pripomoglo, da je Žogarija prvič prečkala državno mejo. Na lanskem finalu v Ljubljani je bil tudi predsednik tržaškega občinskega sveta Iztok Furlanič, ki je skupaj z odbornico za šolstvo

Antonello Grim, predstavil petkov dogodek: »Iz slovenske prestolnice sem se vrnil navdušen. Ponosni smo, da lahko Trst gosti finale. Povrh tega bo dogodek snemala slovenska državna televizija, kar je za mesto lepa reklama,« je povedal Furlanič. Organizatorji obljublajo, da bo vse skupaj potekalo v duhu fair-playa, sožitja in zdravega športnega duha. (jng)

ŠOLSKI ŠPORT - Osnovnošolska olimpijada Športne šole Trst

Olimpijsko vzdušje

Atletski troboj in finale v igri med dvema ognjema sta bila vrhunec sezone

274 otrok slovenskih mestnih osnovnih šol, 19 več kot lani, se je na stadionu 1. maja udeležilo 37. osnovnošolske olimpijade Športne šole Trst. Atletski troboj in finale v igri med dvema ognjema (drugič zapored je zmagal svetoivanski Župančič in v finalu ugnal dobitnika prejšnjih treh izvedb Milčinskega) sta bila vrhunec sezone, v kateri je ta mestna organizacija po svojih močeh zgledno skrbela za gibalni in duševni razvoj otrok vse od začetka šolskega leta. Kot nam je povedal predsednik Maksi Kralj, je namreč ŠŠT organizirala med letom več različnih tečajev in pobud, od sobotne jutranje vadbe za predšolske otroke, dvakrat tedenske popoldanske telovadbe za osnovnošolce prvih dveh in zadnjih treh razredov, jesenski izlet na Kokoš, zimskega na Sviščake, športni vikend za otroke in starše ob Kolpi ter vadbo atletike,

ki se bo na atletskem stadionu na Kolonji nadaljevala do konca tega meseca.

Včerajšnje tekmovalje je kot vedno potekalo v znamenju utečene in brezhibne organizacije, s pomočjo članov ŠŠT in prostovoljcev pa ga je večje vodil Matija Jogan, ki je z zadovoljstvom ugotovil, da se je število nastopajočih v primerjavi z začetkom prejšnjega desetletja skoraj pod-

vojilo. Drugo vprašanje pa je, koliko se teh otrok - v spremenjenem narodnostnem sestavu naše šolske populacije - zdaj odloča za nadaljevanje športne aktivnosti v slovenskih mestnih društvih. V reševanje vprašanja, kaj bi bilo treba pri tem ukreniti, ta društva ne bi smela biti osamljena, temveč bi morala biti deležna aktivne podpore same šole in naših organizacij. (ak)

več fotografij na
www.primorski.eu

Na sliki levo učenke in učenci svetoivanske osnovne šole Otona Župančiča, ki je v igri med dvema ognjema osvojila 1. mesto. Zelo občuten je bil tudi atletski del olimpijade

KROMA

IZIDI TROBOJA

1. razred, dečki: 1. Richard Deponte (Rib/Šir) 377 točk; 2. Simone Chicco (Žup) 364; 3. Danijel Clara (Rib/Šir) 357. **deklke:** 1. Giulia Cosma (Mil) 382; 2. Sofia Chimera (Fin) 368; 3. Tjaša Sossi (Fin) 367.

2. razred, dečki: 1. Nicholas Buffi (Žup) 436; 2. David Biancuzzi (Žup) 430; 3. Davide Paiano (Mil) 424. **deklke:** 1. Veronika Tul (Mil) 405; 2. Anja Jovanović (Rib/Šir) 391; 3. Mija Poljšak (Fin) 386.

3. razred, dečki: 1. Vincenzo Talpo (Žup) 474; 2. Emiliano Francioli (Gre/Ste) 441; 3. Francesco Petaccia (Gre/Ste) 440. **deklke:** 1. Tea Cividri (Fin) 489; 2. Anna Bragagnolo (Fin) 448; 3. Sophie Tobou Mouao (Mil) 440.

4. razred, dečki: 1. Matija Pučnik (Žup) 529; 2. Peter Gherlani (Fin) 528; 3. Marco Razza (Rib/Ste) 499. **deklke:** 1. Trixi Taučer Livon (Rib/Šir) 495; 2. Sofia Bellinello (Fin) 450; 3. Elena Antoni (Mil) 449.

5. razred, dečki: 1. Chetan Gašperlin (Rib/Šir) 584; 2. Matija Terčon (Žup) 519; 3. Vital Molina Suffredini Cavalcanti (Rib/Šir) 499. **deklke:** 1. Sofia Bragagnolo (Fin) 560; 2. Martina Bole (Fin) 487; 3. Carlotta Benco (Gre/Ste) 484.

Najboljši izidi, dečki: daljina: C. Gašperlin 220 cm; tek 20 m: C. Gašperlin 3,6; met medicinke: C. Gašperlin in M. Pučnik 11m; **deklke:** daljina S. Bragagnolo 211 cm; tek 20 m: S. Bragagnolo 3,8; met medicinke: S. Bragagnolo 10,5 m

RIM - Minister za razvoj Flavio Zanonato imenoval Enrica Bondija

Železarno ILVA prevzel komisar

Posnetek
jeklarskega
koncerna ILVA v
Tarantu

RIM - Vodenje italijanske jeklarne ILVA v Tarantu, ki je v velikih težavah zaradi obtožb o onesnaževanju okolja in davčnih utajah, bo prevzel s strani italijanske vlade imenovani upravitelj Enrico Bondi, je včeraj povedal italijanski minister za industrijo Flavio Zanonato. Vlada želi s tem preprečiti zaprtje največje evropske jeklarne. Zaprtje tovarne v Tarantu bi lahko ogrozilo celoten koncern s desetisočimi zaposlenimi in bi lahko italijansko gospodarstvo, ki se sooča z recesijo, stalo osem milijard evrov na leto, je po poročanju nemške tiskovne agencije dpa dejal minister.

Vladni načrt so pripravljali od

prejšnjega meseca, ko je sodišče lastnikom ILVA, družini Riva, zaseglo za 9,3 milijarde evrov premoženja. Sodišče je zaseg utemeljilo s tem, da je denar potreben za očiščenje tovarne, lastnike pa obtožuje, da niso izpolnjevali okoljskih obveznosti in da so premoženje prenesli v davčne oaze.

Zaradi tega je odstopila celotna uprava ILVA. Podjetje se je pritožilo na zaseg premoženja in opozorilo, da je ogroženih 20.000 delovnih mest, saj da zaradi blokiranega premoženja grozi ustavitev proizvodnje.

Sodišče je julija lani zaradi kršitev zakonov na področju varstva okolja zahtevalo delno zaprtje tovarne,

predsednika skupine Emilia Rivo pa zaprlo v hišni pripor. Novembra se je vmešala vlada in z dekretom dovolila nadaljnje obratovanje tovarne, pod pogojem, da izvede ukrepe za zmanjšanje strupenih izpustov. Izpuste iz tovarne krivijo za povečanje števila rakavih obolenj in bolezni na dihalih v Tarantu ter tudi za onesnaženje zemlje in vode.

Cilj je torej sanirati veliki jeklarski koncern, ki še vedno proizvaja milijone ton jekla, ki se mu Italija ne more odpovedati. Vendar bo moral obrat upoštevati okoljske predpise, ki jih dosedanja uprava ni spoštovala, kljub temu, da se je za to obvezala.

CARIGRAD - Demonstracije se nadaljujejo Protivladni protesti v Turčiji zahtevali drugo smrtno žrtev

CARIGRAD - Protivladni protesti v Turčiji so zahtevali drugo smrtno žrtev, poročajo tamkajšnji mediji. V mestu Antakya na jugu države je v ponedeljek neznani napadalec v glavo ustrelil 22-letnika. Konfederacija turških sindikatov javnega sektorja je medtem začela dnevno stavko v podporo protestom. 22-letni Abdullah Comert, ki je za posledicami strelne rane umrl v bolnišnici, naj bi bil član podmladka največje opozicijske Republikanske ljudske stranke, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Včeraj v Carigradu

ANSA

Prva žrtev protestov je bil 20-letni Mehmet Ayvalitas, ki ga je v ponedeljek v Carigradu povozil voznik avtomobila, ki naj bi namerno zapejal v skupino protestnikov. Konfederacija turških sindikatov javnega sektorja Kes je včeraj začela dvodnevno stavko, s katero želi izraziti protest proti »državnemu nasilju« nad protestniki. Stavka naj bi prizadela šole, univerze in javne ustanove.

Podpredsednik turške vlade Bulent Arinc je včeraj izjavil, da vlada spoštuje življenjski slog vseh državljanov. »Največje bogastvo Turčije je raznolikost. Naša vlada spoštuje in je občutljiva za različne življenjske sloge,« je dejal Arinc v izjavi za televizijo. Ob tem se je opravičil vsem, ki so bili med protesti žrtve nasilja, krivdo za izbruh spopadov pa je pripisal solzavcu, ki ga je med protestnike izstrelila policija, povzema AFP.

Protesti so se začeli minuli petek, ko je policija s silo razgnala več sto okoljskih aktivistov, ki so želeli ustaviti gradbeni projekt v parku ob trgu Taksim v Carigradu. Nemiri so se kasneje razširili tudi v številna druga turška mesta. Protestniki vladi premiera Recepta Tayyipa Erdogana očitajo, da postaja vse bolj avtoritarna. (STA)

MÜNCHEN / PRAGA - V Nemčiji (Passau) tolikšne vodne ujme ni bilo že pol tisočletja

Poplave se širijo na Slovaško in Madžarsko

Poplave so doslej v državah srednje Evrope terjale več kot deset življenj, več deset tisoč ljudi so morali evakuirati, materialna škoda je ogromna

MÜNCHEN/PRAGA - V Nemčiji, Avstriji, na Češkem in v Švici se še vedno borijo z naraslimi vodami, na hude ure se pripravljajo na Madžarskem in na Slovaškem. Poplave so doslej v srednji Evropi terjale več kot deset življenj, več deset tisoč ljudi so morali evakuirati. Gladina Donave je v nemškem mestu Passau dosegla najvišjo raven v zadnjega pol tisočletja. Na Češkem se je število smrtnih žrtev od nedelje po zadnjih podatkih povzpelo na osem. V noči na torek 8. se gladine rek še dodatno zvišale, oblasti pa so bile zaradi velikega pritiska prisiljene odpreti več jezov. Znameniti praški Karlov most ostaja zaprt, že v ponedeljek so preselili živali iz praškega živalskega vrta.

Reka Vltava je največji pretok zabeležila zjutraj okoli 6. ure, ko je dosegel 3210 kubičnih metrov na sekundo. Normalen pretok je okoli 150 kubičnih metrov vode na sekundo. Ob bregovih reke so postavili dodatne kovinske barikade in vreče s peskom, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Po poročanju britanskega BBC naj bi barikade, kot vse kaže, zdržale, nevarnost velikih poplav v središču mesta se zmanjšuje.

Vse večja težava medtem postaja dviganje podtalnice. Podzemna železnica ostaja zaprta, oblasti pa so evakuirale več kot 8000 ljudi. Izredne razmere ne vladajo le v Pragi, pač pa tudi v preostalih delih

države. V mestu Usti, kjer poplavlja Labe, so včeraj oblasti ukazale evakuacijo dodatnih 2000 prebivalcev.

V Nemčiji medtem ostajajo poplavljeni številni kraji na jugu in vzhodu države. Doslej naj bi našli skupno štiri mrtve. Še naprej je stanje najbolj alarmantno v bavarskem mestu Passau. Tja se je včeraj tudi najprej odpravila nemška kanclerka Angela Merkel, ki je nato pot nadaljevala še v Pirni v zvezni deželi Saški in v Greizu v Turingiji. Merklova je prizadetim v zvezni deželi Bavarski obljubila 50 milijonov evrov nujne pomoči. Še dodatnih 50 milijonov evrov bo prispevala dežela Bavarska. 30 milijonov evrov nujne pomoči je Merklova obljubila Saški, 20 milijonov pa Turingiji.

V Passauu, kjer se v Donavo izliva reka Inn in Ilz, je voda v ponedeljek zvečer dosegla najvišjo raven od leta 1501, nato pa se je stanje nekoliko umirilo. Gladina je upadla na 11,50 metra, dober meter pod najvišjo izmerjeno ravni. Preden se bo voda v celoti umaknila, bo sicer minilo še nekaj dni. Iz varnostnih razlogov ostaja prekinjena elektrika, težava je tudi pomanjkanje pitne vode.

Medtem ko se raven Donave v Passauu umirja, pa narašča v drugih krajih, prav tako se zvišuje gladina Labe. Okoli 7000 ljudi je moralo zapustiti domove v Eilenburgu severovzhodno od Leipziga, v zvezni deželi Saška-Anhalt so v kraju Bit-

Poplava reke Labe na Saškem v Nemčiji

ANSA

terfeld na varno umaknili 10.000 prebivalcev. Zaprt ostaja ladijski promet na Donavi in na Renu v nekaterih delih Nemčije ter na celotnem toku Donave skozi Avstrijo.

V Avstriji so doslej zabeležili dve smrtni žrtvi poplav. V številnih avstrijskih krajih so sicer z dobro organizacijo in hitrim posredovanjem preprečili še večjo

katastrofo. Na zahodu države, kjer se je voda umaknila, so že pričeli s čiščenjem, medtem pa v zgornji in spodnji Avstriji stanje ostaja alarmantno. Prve izlive Donave so opazili na Dunaju, medtem ko so lokali na reki in pristanišča že poplavljeni. Najhuje naj bi bilo v prihodnjih 24 do 48 urah. V celotni Avstriji se z vodami bori 18.900 gasilcev in 1000 vojakov.

O eni smrtni žrtvi so v ponedeljek poročali iz Švice. Medtem se na poplave pripravljajo še drugje. Slovaški premier Robert Fico je opozoril, da bi se lahko pod vodo znašla tudi Slovaška. Donava teče namreč tudi skozi Bratislavo. »Prejemamo slabe novice iz Nemčije in Avstrije. Storit moramo vse, da zaščitimo prestonico,« je dejal. Donava naj bi pri Bratislavi najvišjo raven dosegla v noči iz srede na četrtek.

Na Madžarskem je medtem premier Viktor Orban razglasil izredno stanje. Donava naj bi na Madžarskem najvišji nivo dosegla od danes naprej, premierove besede povzema madžarska tiskovna agencija MTI. Stanje naj bi bilo najslabše konec tedna. V operacijah bo po potrebi po Orbanovih besedah sodelovalo do 8000 vojakov, 8000 reševalcev, 1400 strokovnjakov za upravljanje z vodami in 3600 policistov. V Budimpešti že postavljajo dodatne vodne barikade.

Medtem pa na Poljskem oblasti pomirjajo prebivalce, da poplavne katastrofe ni pričakovati. V prihodnjih dneh bi lahko prihajalo do lokalnih poplav, razsežnosti, kot smo jim priča v Nemčiji ali na Češkem, pa ne bo, ocenjujejo strokovnjaki.

Srednja Evropa se je s podobnimi poplavami nazadnje spopadala leta 2002. Takrat je samo na Češkem umrlo 17 ljudi, škoda pa je v celotni regiji znašala 20 milijard evrov. (STA)

TRŽAŠKA OPERNA HIŠA VERDI - V sodelovanju z Mariinskim gledališčem

Za sklep koreografski »krst« in nastop vrhunskih baletnikov

Po Apolonu Stravinskega in Balanchina predelana Saloma Emila Faskija na Schmittovo glasbo

Sodelovanje s prestižnim Mariinskim gledališčem iz SanktPeterburga. V plesu. Tržaška operna hiša Verdi je zaključila sezono s plesno predstavo, ki jo je osnovala skupaj z enim najbolj znanih »gojišč« baletne umetnosti. Dodaten, povsem upravičen razlog za zadovoljstvo je sobotiranje krstni izvedbi koreografije Emila Faskija Saloma (Salomè). Še najbolj pa se v gledališču Verdiju lahko kitijo z doprinosom nekaterih avtorjev novitete, med katerimi gre vsekakor v prvi vrsti omeniti Pier Paola Bislerija, ki si je zamislil scene in kostume. Ob novi Salomi, glasba francoskega skladatelja Florenta Schmitta, povzeta po simfonični pesnitvi La tragédie de Salomè (1907), so izvrstni plesalci Mariinskega gledališča v prvem delu izvedli Balanchinovo koreografijo Apolon na glasbo Igorja Stravinskega. Plesalce je spremljal orkester tržaškega gledališča, ki ga je ob tej priložnosti vodil Aleksej Repnikov.

Pravzaprav je ruski skladatelj, avtor glasbe nesmrtnih baletnih mojstrov, nekakšna povezovalna nit plesnega večera. Stravinski in sloviti Ruski balet, ki je pod vodstvom pronicljivega Djagileva vedril v tedanjem Parizu kot ena glavnih kulturnih atrakcij. Apolona je sicer skladatelj napisal po naročilu ameriške mecenke Elisabeth Sprague Coolidge in je na odru plesno zaživel v Washingtonu aprila 1928. Vendar pa zahtevnemu Stravinskemu koreografija Adolpha Bolma ni bila preveč všeč, zato je partituro ponudil Djagilevu in njegovi plesni skupini. Avtor nove koreografije, ki se jo pleše še danes, je mojster George Balanchine. Njegovo plesno zamisel so v Trstu vrhunsko prikazali člani odličnega baletnega ansambla Mariinskega (nekoč je bil poznan kot Kirov).

Drugo delo pa je bil Schmittov poklon Stravinskemu. Tudi tega je, prvič točno pred 100 leti, izvajal Ruski balet. Emil Faski je želel ostati zvest tradiciji, s svojim koreografskim prijemom pa ob Stravinskem in Ruskemu baletu, ki ne potrebuje dodatne »promocije«, izraziti poklon Schmittovi malo poznani in cenjeni ustvarjalnosti.

Junaka obeh prikazanih koreografij sta poznana. V baletu Apolon Zevsov sin nastopa kot vodja-mentor muz, saj je bil prvotni naslov dela Apollon musagète. Začne se z njegovim rojstvom, Apolon se rodi že odrasel in seveda sončno lep. Nato se začne spletati njegov plesni dialog s tremi muzami: Terpsihoro (ples), Polihimnijo (himne) in Kaliopo (epska poezija). Tri muze božansko lep bog popelje na Parnas. Stravinski je za balet pripravil tudi libreto, linearne in izčiščene pa je tudi Balanchinova plesna govorica. Na premeirni tržaški predstavi so glavne vloge odplesali: Vladimir

Škljanov – Apolon, Marija Širinkina – Terpsihora, Nadežda Batoeva – Polihimnija in Viktorija Krasnokutskaja – Kaliopa.

Zagonetna ženska legenda. Tako sodobni ruski koreograf Emil Faski predstavlja »svojo« Salomo. Za njega je predvsem femme fatale: lepa, impulzivna, ponosna, zapeljiva, prijazna, jezna. Na odru v njegovi plesni postavitvi izpade predvsem kot užaljena in zavrnjena ljubimka, ki svojega izbranca, sv. Janeza Krstnika, zapíše krvavi smrti. Pri tem ji pomaga mati Herodiada, ki kraljuje s Herodom. Hčerko spodbuja, naj povsem omreži Heroda in naj si za »plačilo« izgovori glavo moškega, ki je Salomo zavrnil, Herodiado pa javno ožigosal. Kot vemo iz svetopisemske pripovedi, kateri balet sledi, Herod da obglavi sv. Janeza Krstnika, vendar je to za Salomo hušji udarec od zavrnitve. Prav finale plesne zgodbe z nerazsodno Salomo, ki boža mrtvečvo glavo, je nekoliko medel. Plesne korake pa stalno spremljajo posrečene scenske zamisli, posebej je učinkovita

igra sedmih tančic, ki ne padejo s Salominega telesa, temveč »z neba«, z vrha. K dopadljivim »kulisam« sta pripomogla tudi Claudio Schmid z igro luči in Antonio Giacomini z video projekcijami. Glavne junake, za večino so predvidene alternacije kot za Apolona, so na prvi tržaški predstavi odplesali: Viktrija Briličeva – Saloma, Andrej Ermakov – sv. Janez Krstnik, Liubov Kožarskaja – Herodiada in Anton Pimonov – Herod.

Poklon sodobnosti, ki si je utirala pot pred dobrim stoletjem. In seveda poklon ruski baletni umetnosti, ki je bila pred sto leti bolj izzivalna. V tujini. Tako bi lahko povzeli vzgib, iz katerega se je plesni večer rodil. Osnovno zamisel so mojstrsko podprli člani enega najboljših baletnih ansamblov v svetovnem merilu. Že zaradi tega so krajevni gledalci lahko hvaležni tržaški operni hiši. Premierska, praviloma zadržana publika je navdušeno sprejela ponujeno. Z njimi pa so se na odru veselili tudi avtorji in interpreti nove plesne kreacije.

Breda Pahor

BENETKE - Bienale Slovenski paviljon med 20 najboljšimi

Slovenski paviljon na 55. beneškem umetnostnem bienalu s postavitvijo Jasmine Cibic Za naše gospodarstvo in kulturo je bil med obiskovalci dobro sprejet. Revija ArtReview ga je uvrstila celo med 20 najboljših na tem bienalu, britanski The Independent pa »inteligentno, humorno in ježno« delo Cibiceve opisuje kot enega od vrhuncev. Cibiceva, ki je pri postavitvi izhajala iz tematskega okvira bienala Enciklopedične palače, z večplastno razstavo raziskuje, kaj je tisto, kar državo predstavlja navzven.

V slovenskem paviljonu Cibiceva vprašanje reprezentacije države navzven preko arhitekture tematizira tudi s pomočjo endemične vrste hrošča Anophthalmus hitleri, ki krasi notranjost paviljona. Kot piše The Independent, se zdijo zidovi od daleč elegantni, od blizu pa »psihedelično mrgolijo z mrčesom«.

Cibiceva se je poleg tega odločila, da na stene Galerije A+A izobesi 11 tihožitij iz zbirke državnega zbora, na razstavi pa sta na ogled tudi dva filma. Eden od njiju, naslovljen »Fruits of Our Land«, je nastal po zapisniku parlamentarne seje iz leta 1957. Umetnica je poudarila, da bi lahko »z istim besednjakom razpravljali o 'primerni' umetnosti našega trenutka«.

Projekt Cibicev je na ogled v slovenskem paviljonu v Benetkah, zasebni palači družine Malipiero, ki je zdaj razstavni oziroma javni prostor. Avstrijski časnik Der Standard se ob drznosti koncepta, ki temelji na vprašanju, kaj je državna umetnost in kakšno vlogo umetnik sploh ima pri tem, navdušuje tudi nad umeščenostjo projekta v prostor. Kot so zapisali, je Cibiceva odlično izkoristila prostor »eksternih paviljonov«.

Beneški umetnostni bienale je na osrednjih prizoriščih v Giardinah in Arzenalu ter po drugih beneških razstaviščih na ogled do 24. novembra. (STA)

FILM - Premieri Karlovy Vary: filma Dvojina in Adria Blues

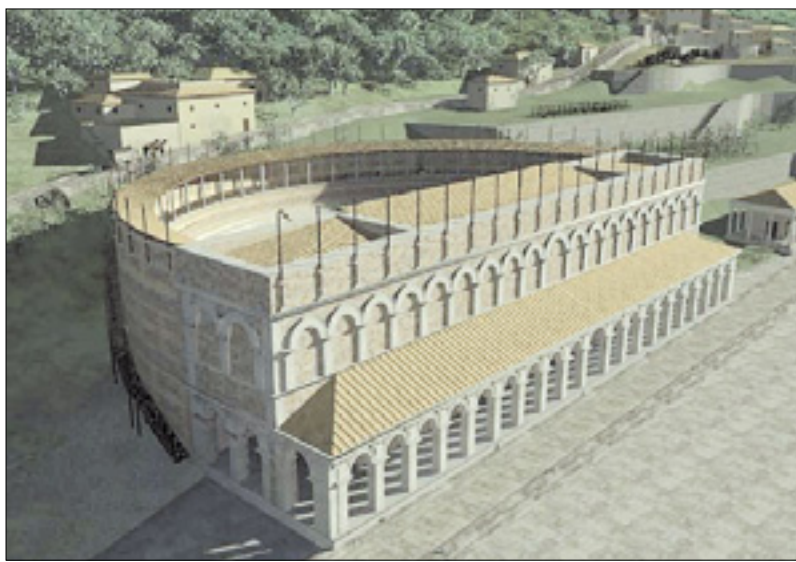
Filmski režiser Nejc Gazvoda se po uspešnem prvencu Izlet med občinstvo vrača s filmom Dvojina, ki bo 3. julija svetovno premiero doživel na 48. mednarodnem filmskem festivalu Karlovy Vary. Na festivalu bo dan zatem svetovno premiero doživel še film Miroslava Mandića Adria Blues. Gazvodov film o ljubezni, ki vzcveti med dekletoma, Slovenko in Danko, in Mandićev film o nekdanjem slavnem rockarju in njegovi ženi, ki ne more sprejeti dejstva, da je z njenim možem danes vse drugače, sta umeščena v tekmovalno sekcijo "East of the West".

Dvojina je po besedah režiserja film o ljubezni, ki se vrti okoli dejstva, da se vsi ljudje, ne glede na okoliščine v življenju, vedno borijo za preživetje svoje ljubzenske zgodbe. Mandićev film je zgodba o generaciji ljudi, ki so bili v začetku 90-ih dovolj stari, da jih je prejšnji vrednotni sistem oblikoval, a dovolj mladi, da jih različno dojemanje sprememb bistveno diferencira ene od drugih.

DOKUMENTARNI FILM - 47-minutno »Nevidno mesto« so realizirali v tehniki 3D

Trst za časa Rimljanov

»Nevidno mesto. Fragmenti rimljanskega Trsta« (v izvirniku: La città invisibile. Frammenti di Trieste romana) je naslov novega dokumentarca, ki ga je na predlog tržaških Mestnih muzejev zgodovine in umetnosti izdelala ter minuli četrtlet v kinodvorani Ariston prikazala Dežela Furlanija Julijska krajina. Vabilu na predstavitve dela, ki je namenjeno predstavitvi mesta, kakršno je bilo videti, se so v naših krajih vladali Rimljani, ki je odzvala velika množica radovednežev. 47 minut trajajoči 3D dokumentarec, ki je rezultat skupinskega dela, nudi celovit vpogled v urbanistično podobo takratnega mesta na osnovi antičnih virov, spomeniških in arheoloških ostankov. Ob rimskem vodovodu, ki je iz Doline Glinščice vodil vodo v mesto, veličastnem Rihardovem oboku v nabrežinskem apnencu, starem gledališču, ki je nastalo na nabrežju in drugih izkopaninah, ki jih še danes vidimo v starem mestu, dokumentarec - pred prikazom katerega sta na srečanju spregovorila odgovorni urednik deželne tiskovne urada Guido

Grafična tridimenzionalna rekonstrukcija rimskega teatra v Trstu

Baggi in tržaški župan Roberto Cossolini - nudi možnost spoznavanja še cele vrste detajlov, stavb, cest, trgov in obrtniških delavnic, ki so pred dvema tisočletjema bile znotraj tržaškega mestnega obzidja. Dokumentarec (re-

žija Giorgio Gregorio, besedilo Mariolina Errico, glas Adriano Giraldi, znanstveno svetovanje Marzia Vidulli Torlo v sodelovanju s Susanno Mosser - Mestni muzeji in Paolo Ventura - Spomeniško nadzorništvo) namenja

svojo pozornost tudi mogočni rimski vili, ki je stala v Barkovljah in ostanki katere so za kratek čas prišli na dan konec 19. stoletja, pomolom in drugim pristaniškim strukturam ter gospodarskim objektom, ki so nastali na tržaškem nabrežju. V kolikor arheoloških izkopanin takratnega časa ni dovolj za realizacijo znanstveno osnovane popolne podobe rimljanskega Trsta, so se sodelujoči pri projektu odločili »za iskanje kompromisa« manjkajoče podatke so zapolnili na osnovi odkritij ter grafične tridimenzionalne rekonstrukcije tistega časa, ki so prišla na dan na drugih območjih. Dokumentarec vsekakor omogoča gledalcu, da po ogledu preveri in opravi primerjavo med resničnimi arheološkimi ostanki in virtualnim prikazom le-teh. Dokumentarec, ki je na voljo občinstvu na spletni strani Dežele (www.regione.fvg.it) predstavlja odlični didaktični pripomoček in bo koristen tudi v turistične namene. Za pridobitev kopij dokumentarca se morajo zainteresirani obrniti na deželni urad za stike z javnostjo. (ARC/MCH)

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik **11.15** Road Italy – Day by day **11.25** Nad.: Don Matteo **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Nad.: Ho sposato uno sbirro **15.05** Film: Il paradiso alla fine del mondo **16.50** Dnevnik **17.15** Aktualno: La vita in diretta **18.50** Igra: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Teche Teche Tè, vista la rivista **21.20** Film: Fratelli **22.50** Dnevnik – Kratke vesti **23.25** Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.40 Risanke **8.20** Art Attack **9.00** Nan.: Le sorelle McLeod **10.25** Dnevnik: Tg2 Insieme **11.25** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto

16.15 Nan.: Senza Traccia **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 23.30 Dnevnik **21.05** Nan.: Lol **21.10** Nad.: Beauty and the Beast **22.45** Nad.: Supernatural **23.45** Film: Patricia Cornwell – A rischio

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **6.30** Il caffè **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.35** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.15** Dok.: La storia siamo noi **11.10** Buongiorno Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Aktualno: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad.: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tgr Leonardo, sledi Dnevnik LIS in Tgr Piazza Affari **15.05** Nad.: Ponderosa **15.45** Film: Anima persa **17.30** Dok.: Geo Magazine **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.05** Celi, mio marito! **21.15** Nogomet: Nazionale U21 **22.30** Športna rubrika **22.45** Sfide

Rete 4

6.20 Rubrika: Media Shopping **6.50** Nan.: Chips **7.45** Nan.: Charlie's Angels **8.40** Nan.: Pacific Blue **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Renegade **13.45** Ieri e oggi in Tv **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Flikken – Coppia in giallo **16.35** Film: Il grande Caruso **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Quinta Colonna – Il Quotidiano **21.10** Odd.: Alive – Storie di sopravvissuti **02.00** Film: Il mattino ha l'oro in bocca (kom., It.)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** 10.30 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Nad.: Il mammo **9.10** Film: La vita di Sarah (kom.) **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Film: Il grande cuore di Lucky (dram.) **16.30** Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Money Drop **20.00** Dnevnik in vre-

menska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Iacchetti, E. Greggio) **21.10** Nad.: Come un delfino **23.30** Dnevnik

Italia 1

7.00 Nan.: Zeke e Luther **7.50** Nan.: Tutto in famiglia **8.40** Nan.: Una mamma per amico **10.30** Nan.: E.R. - Medici in prima linea **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.25** Risanka: Lupin **15.50** Nad.: Smallville **17.25** Nan.: The Middle **17.45** Kviz: Top one **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – New York **21.10** Film: Cappuccetto rosso sangue (dram., '11, i. A. Seyfried)

23.15 Film: Resident evil – Apocalypse (horor)

La 7

7.00 7.50 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Coffee Break **11.00** Otto e mezzo **11.40** I menù di Benedetta **12.35** Nad.: Grey's Anatomy **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **15.30** Nad.: Diane – Uno sbirro in famiglia **16.30** Nan.: Il Commissario Cordier **18.10** Nan.: The District **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Prima le ragazze **23.30** Omnibus Notte

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Italia Economia e Prometeo **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Italia da scoprire **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Rubrika: Le ricette di Gorgia **13.20** Dnevnik **13.45** Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.00** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.30** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Happy Hour **20.55** Nogomet: Confederation Cup, Uruguay – Francija **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

7.00 Dobro jutro **10.10** Risnake, otroške oddaje in nanizanke **10.55** Dok. odd.: Slovenski vodni krog **11.20** Impro Tv **11.55** Dok. odd.: Nacionalne sanje – Slovo Madžarske od Evrope **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.20** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** 18.40 Risanke **16.00** Kviz: Male sive celice **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila **17.15** Dok. odd.: Človek z otoka Flores ali zgodba o zadnjih hobitih **18.10** Nad.: Strasti **18.55** 23.50 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film tedna: V Ieru (Slo.) **21.35** Kratki film: Na sončni strani Alp **22.00** Odmevi, sledijo poročila, šport in vremenska napoved **23.05** Glasbeni večer

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.05** Otroški infokanal **8.50** Zabavni infokanal **11.45** Dobro jutro **14.50** 19.00, 0.30 Točka **15.50** To bo moj poklic **16.25** Glasnik **16.55** Evropski magazin **17.10** Slovenci po svetu **17.40** Mostovi – Hidak **18.10** O živalih in ljudeh **18.40** Na vrtu **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Športni izziv **20.30** Žrebanje Super Lota **20.40** Atletika: mednarodni atletski miting, posnetek **22.15** Odd.: Bleščica **22.45** Vozovnice

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **7.40** 20.00 Aktualno **8.00** Poročila **8.10** Žarišče **8.30** Po-

ročila **8.55** 17.50, 18.50, 19.30 Kronika **9.00** Redna seja Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo, prenos **12.00** Izredna seja Državnega zbora, prenos **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **19.55** Sporočamo **21.30** Žarišče **21.50** 23.20 Kronika **21.55** Sporočamo **23.05** Aktualno **23.30** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** 23.45 Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** „Meridiani“ **15.30** Blue hole **16.00** Biker Explorer **16.30** Istrska potovanja **17.15** Kino premiere **17.25** Vsedanes – vzgoja in izobraževanje **18.00** Lynx Magazin **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Dok. odd.: V Italiji **20.00** Slovenski magazin **20.30** City folk **21.00** Baladoor Jazz Festival **22.15** Artevision Magazine **22.45** Le parole più belle **23.15** Potopisi

Tv Primorka

8.35 10.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** 18.30 Naš čas **10.30** 13.00 Videostrani **12.00** Vedeževanje s Cvetko **17.30** Mozaik za gluhe in naglušne **19.30** 21.30 Dnevnik Tv Primorka, vreme, kultura **20.00** Na kavi z Giannijem **20.30** Na Postojnskem **21.00** Praznik česenj v goriških Brdih **22.00** Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke **7.00** Nad.: Biser **8.40** Nan.: Pod eno streho **9.35** 10.40, 11.50 Tv prodaja **9.50** 18.05 Serija: Larina izbira **10.55** 16.55 Nad.: Kot ukaže srce **12.05** Nan.: Beverly Hills 90210 **14.00** Nan.: Pod eno streho **15.00** Nad.: Chuck **15.55** Nad.: Srčna strast **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.55 24UR - novice **20.00** Film: Nore na denar **22.25** Nan.: Dvojnica **23.15** Nad.: Alcatraz

Kanal A

6.55 Risane serije **8.30** 13.45 Nan.: Frasier **8.55** Nan.: Will in Grace **9.25** 16.35 Nan.: Šola za pare **9.55** Top Gear **10.55** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **12.55** Faktor strahu **14.10** Nan.: Jimova družina **14.40** Film: Navaden pošten zločinec **16.30** **18.00**, **19.45** Svet **17.05** Nan.: Na kraju zločina - Miami **18.55** Nan.: VIP **20.00** Film: Novi frajer **21.45** Film: Mož z lune

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan; 11.00 Studio D; 11.15 Šak šak je delala – Leda Dobrinja; 12.00 Pregled dogodkov – Slobodan Valentičič; 12.30 Moja, tvoja, naša knjižnica; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Izseljenci/Priseljenci; 14.45, 17.10 Music Box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Virginia Woolf: K svetilniku – 4. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 16.30 Poročila; 7.00 Jutranjijski; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditve; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Pesem in pol; 11.30 Poročila; 11.40 Dopoldanski gost; 12.30 Opol-dnevnik; 13.30 Na rešetju; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Indie ni Indija.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi;

Rai Sreda, 5. junija
Rai 4, ob 21.10

The Truman show

ZDA 1998

Režija: Peter Weir

Igrajo: Jim Carrey, Laura Linney, Ed Harris in Noah Emmerich

Truman Burbank od samega rojstva živi v dokaj anonimnem Seahavenu. Nevsakdanjem mestecu, v katerem prebivajo le filmski igralci. Njegovemu življenju nepretrgoma sledi štirindvajset filmskih kamer in njegov vsakdan je ena najbolj priljubljenih svetovnih televizijskih nadaljevanj. Vse poteka po ustaljenem, režiserjevem načrtu, dokler ubogi Truman zasluži, da nekaj ni v redu. Prestrašeni mladenič se hoče čimprej znebiti nezaželene vloge, a zadeva ni tako preprosta. Gre tudi v tem primeru za režiserjev scenarij, ali je protagonistova reakcija nekaj, česar si načrtovalci edinstvenega projekta, niso pričakovali?

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v tujini

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

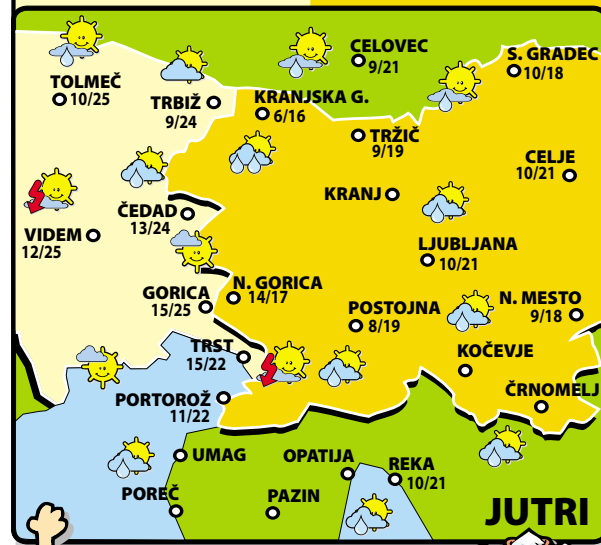
Ciklonsko območje nad Balkani omogoča dotok bolj hladnih severovzhodnih tokov v višjih plasteh, ter bolj vlažnih od jugozahoda v prizemlju, predvsem danes, ko bo stopnja nestabilnosti večja.

Po vsej deželi bo vreme nestanovitno; spremenljivo oblačno bo s plohami in nevihtami, ki bodo verjetneje sredi dneva v nižinskem pasu ter v hribovih. Ob morju bodo pihali krajevni vetrovi in vremenska slika bo v glavnem boljša kot v notranjosti.

Čez dan bo spremenljivo oblačno, pojavljale se bodo plove in nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 7 do 13, najvišje dnevne od 19 do 24 stopinj C.

Po vsej deželi bo prevladovalo zmerno oblačno do spremenljivo vreme. Dopoldne bo več jasnine. Popoldne bodo možne krajevne plove in kakšna nevihta, ki bo verjetnejša v hribovih in v zgornji nižini. Ob morju bodo pihali krajevni vetrovi.

Jutri in petek bo dopoldne sončno, popoldne pa spremenljivo oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.17 in zatone ob 20.50
Dolžina dneva 15.33

LUNINE MENE
Luna vzide ob 3.20 in zatone ob 17.53

NA DANESNI DAN
1991 - V nalivih v jugozahodni Sloveniji in Posočju je v 14 urah padlo do okoli 100 mm dežja. Največjo dnevno količino padavin, 129 mm, so izmerili v Kobaridu. V Postojni je padlo 121 mm in na Otoku pri Cerkljškem jezeru 117 mm.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.34 najnižje -60 cm, ob 10.03 najvišje 24 cm, ob 14.54 najnižje -9 cm, ob 20.55 najvišje 47 cm.
Jutri: ob 4.05 najnižje -63 cm, ob 10.40 najvišje 27 cm, ob 15.34 najnižje -7 cm, ob 21.26 najvišje 45 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 19,6 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m18
1000 m10
1500 m4
2000 m0
2500 m-3
2864 m-4
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah do 8 in v gorah do 8,5.

90.000 evrov je zaradi nerodnosti končalo v reko

DUNAJ - Uslužbenec avstrijske banke lahko močno obžaluje svojo domnevno nerodnost. Imel je namreč nalogo iz ene bančne poslovalnice v drugo prepeljati 90.000 evrov, a mu je načrte prekržila prazna avtomobilska guma. Ko jo je želel zamenjati, je torbe z denarjem iz prtljavnika zložil na strm rečni breg, od tam pa do katastrofe ni bilo več daleč. Več torb s skupno 90.000 evri je namreč zdrsnilo v reko - vsaj tako trdi uslužbenec. Policija, gasilci in reševalci so več tednov intenzivno iskali izgubljeni denar, a so iz vode uspeli potegniti le okoli 3000 evrov. Ali je nenavadna zgodba resnična, je težko ugotoviti, saj uslužbenec pri svojem početju ni imel nobene priče. Kazenski postopek proti njemu ni stekel, je pa banka z njim prekinila sodelovanje, ker je prekršil pravila o transportu denarja.

Ukinjena najdaljša izvirna beseda v nemščini (65 črk)

BERLIN - Najdaljša beseda v nemščini, ki ima 65 črk - Rindfleischetikettierungsüberwachungsaufgabenübertragungsgesetz - je bila ukinjena. Beseda se nanaša na zakon, ki ureja testiranje govedine, ta pa po mnenju sodišča ni več potreben, ker so se tako odločili v Bruslju. Zakon o pooblastilu za spremljanje označevanja govejega mesa, ki je bil bolj znan po kratki RkReUeAueG, je bil sprejet leta 1999 v okviru ukrepov za zaščito potrošnikov pred boleznijo norih krav. Profesor jezikoslovja Anatol Stefanowitsch je za nemško tiskovno agencijo dpa potrdil, da gre za »najdaljšo izvirno besedo v nemškem jeziku«.

LONDON - V Westminsterški katedrali slovesnost za kraljico Elizabeto

Počastili 60-letnico kronanja

LONDON - V Westminsterški opatiji v Londonu so včeraj s slovesno mašo počastili 60. obletnico kronanja kraljice Elizabete II. 87-letno monarhinjo je poleg soproga, princa Filipa, spremljalo še okoli 20 članov družine. Med 2000 gosti so bili tudi nekateri udeleženci njene kronanja leta 1953, poroča britanski BBC. 27-letna Elizabeta je bila pred 60 leti 38. monarh, ki je bil

kronan v znameniti Westminsterški opatiji. Prizorišče kronanj je že vse od leta 1066, ko so v njej krono na glavo položili Viljemu Osvajalcu.

Elizabeta je britanski prestol zasedla že februarja 1952, po smrti očeta, kralja Jurija VI. Zaradi obdobja žalovanja so jo okronali šele 16 mesecev pozneje. Medtem ko je bilo vreme pred 60 leti oblačno in deževno, je danes tiste, ki so se v Londonu zbrali ob obletnici, pričakalo toplo sonce.

Pred opatijo se je zbrala množica ljudi, ki je pozdravljala goste. Elizabeto, ki je nosila obleko, plašč in klobuk iz brokata v svetlem odtenku, je ob vstopu v opatijo popremila ista glasba kot ob kronanju. Na slovesnosti sta se ji med drugim pridružila prestolonaslednik, princ Charles, ki je bil leta 1953 star le štiri leta, ter njegova soproga Camilla.

V Westminsterški opatiji sta prvič na javni dogodek po poroki pred dvema letoma prišla tudi princ William in njegova noseča soproga Catherine

Trije posnetki z včerajšnje slovesnosti v Westminsterški katedrali

ANSA

ne, ki je nosila čipkasto obleko in plašč v svetli marelični barvi. Na kraljevem dvoru rojstvo pričakujejo naslednji mesec.

Slovesno bogoslužje je vodil dekan opatije John Hall, zbrane pa je nagovoril tudi novi canterburyjski nadškof Justin Welby. Kot je dejal, je namen maše počastiti »60 let zavezanosti«. Iz Biblije sta brala premier David Cameron in generalni sekretar Commonwealtha Kamallesh Sharma.

V opatiji je bila včeraj na ogled postavljena krona svetega Edvarda, ki je uradna krona kraljevih kronanj. Poleg nje stoji tudi zlata steklenička, v kateri je bilo olje za maziljenje nove kraljice, še piše BBC.

Dogodki ob obletnici, ki je bila že v nedeljo, so potekali več dni, čeprav v manjšem obsegu kot ob lanskem 60-letnici Elizabetinega vla-

danja. Med drugim Westminsterška opatija gosti razstavo fotografij z dne kronanja, britanska pošta pa je izdala niz znamk s šestimi portreti kraljice v različnih obdobjih vladanja. Včerajšnja maša je bila vrhunec praznovanja. (STA)

LEIPZIG Akademski nazivi samo v ženski obliki

LEIPZIG - V novem statutu univerze v Leipzigu bodo odslej uporabljeni samo še nazivi v ženski obliki. Visokošolski senat je te spremembe sprejel, rektorat pa jih je včeraj še dokončno potrdil, je sporočila rektorica univerze Beate Schücking. Kot je pojasnila, bodo opombe v statutu pojasnjevale, da se ženske oblike nazivov nanašajo tudi na moške. Statut bo stopil v veljavo, če ministrstvo za visoko šolstvo nemške zvezne dežele Saške v roku štirih mesecev ne bo zahtevalo sprememb. A z ministrstva so že sporočili, da teh ne bodo zahtevali, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Na univerzi v Leipzigu bo tako na primer naziv »profesorica« odslej veljal tudi za moške profesorje. Enako bo veljalo za nazive rektorica, docentka, znanstvenica in druge. V Nemčiji bo leipziška univerza prva, ki je sprejela tovrstne spremembe. Tej odločitvi je sicer bolj botrovalo naključje kot pa dejanski strateški načrt 20 članic v 77-članskem senatu. Pri pogajanjih glede statuta se je namreč več članov senata obregnilo ob dvojno navajanje nazivov, na primer »profesorica/profesor«, saj da je besedilo zato manj berljivo. Eden od profesorjev je nato spontano predlagal, naj se uporabljajo samo ženske oblike, njegov predlog pa je bil sprejet.

Ženske sicer na univerzi v Leipzigu predstavljajo 60 odstotkov študentov in 40 odstotkov znanstvenih sodelavcev. (STA)